

ΠΑΡΕΜΒΥΛΗ

Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2010 • Τεύχος 94 • Τιμή τεύχους: 3€

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Μετανάστες

Συνέντευξη με τον π. Μάξιμο Παπαγιάννη
απ' τον Αγ. Παντελεήμονα Αχαρνών
*"Η αγάπη και η υποστήριξη των ανθρώπων
είναι εκδήλωση αγάπης προς τον Θεό"*

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ

**ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ
ΣΧΟΛΕΙΑ
ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ**

**ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ
ΤΟΥ "ΤΡΕΛΟ - ΓΙΑΝΝΗ",
Κ. Δ. ΜΑΚΡΗ**

κράτησε τα σημαντικά

Στο επόμενο τεύχος της "Π":
ο Μητροπολίτης Λεμεσού,
κ. Αθανάσιος
μας μιλά για το άγχος
στη ζωή των νέων

www.xfe.gr www.paremboli.gr

Το φετινό καλοκαίρι είναι διαφορετικό από τ' άλλα. Δεν είναι μόνο η ασυνήθιστα υψηλή για τα δεδομένα θερμοκρασία. Η ελληνική κοινωνία ζει στην ανασφάλεια. Ένα πνεύμα γενικής αβεβαιότητας, σιωπηρής αποδοχής των πάντων πλανάται τη στιγμή που υπάρχει μία νεφελώδης ανησυχία ότι η επομένη θα φέρει κάτι χειρότερο. Σε μερικές μέρες έχουν ανατραπεί εργασιακές σχέσεις, κεκτημένα δικαιώματα, ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό, οικογενειακοί προϋπολογισμοί, σχέδια νέων για το μέλλον, η ανεργία έχει εκτιναχθεί στο 32 % για τις ηλικίες 15-24, τρομοκρατικές επιθέσεις δίνουν και παίρνουν στο κέντρο της Αθήνας και όλοι παραμένουν βουβοί, ιδιώτες μέσα σε ένα καπιταλιστικό σύστημα που έχει στο DNA του την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. Δύσκολες στιγμές, και από φθινόπωρο δυσκολότερες, για έναν λαό που θαμπώθηκε από τον νεοπλουτισμό και τον δυτικό τρόπο ζωής της κατανάλωσης και της ρεκλάμας.

Μια περίεργη σιωπή. Αλλιώς τι κη. Επειδή συνειδητοποιήσαν οι Έλληνες ότι καθένας «έκλεβε» στο μέτρο που μπορούσε; Επειδή δεν έχουν καταλάβει την υποθήκη που έχει μπει στις ζωές των παιδιών και των εγγονών μας; Επειδή το Δ.Ν.Τ. είναι κάτι «μακρινό», διεθνές, εκτός εθνικών αποφάσεων, στο απυρόβλητο από απεργιακές και άλλες κινητοποιήσεις;

Αλληλένδετα με την οικονομικοπολιτική κατάσταση της χώρας, τα εθνικά θέματα. Για πρώτη φορά στα χρονικά, τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων κατεβαίνουν σε πορεία διαμαρτυρίας και λευκή απεργία, τη στιγμή που οι βόρειοι γείτονές μας ετοιμάζονται να χρησιμοποιήσουν το όνομα «Μακεδονία» και οι εξ ανατολών οργιάζουν με καθημερινές παραβιάσεις στο Αιγαίο, πλοία που φθάνουν μέχρι το Σαρωνικό και ασκήσεις στον Έβρο.

Με όλη αυτή την κατάσταση ο Έλληνας ζορίζεται, αγωνιά και

ψάχνει ελπίδα. Αναζητά διέξοδο, εκτόνωση, αρχίζει να αναθεωρεί δεδομένα και κεκτημένα. Και, ίσως, να είναι στο αίμα μας μέσα στις δυσκολίες οι Έλληνες να ταρακουνιόμαστε, να αλλάζουμε, να γινόμαστε αλληλέγγυοι, να ενωνόμαστε. Μέσα απ' τη δοκιμασία η αίσθηση του Θεού γίνεται εντονότερη. Τον Σταυρό είχε ο Έλληνας σημαία του στην Επανάσταση απ' τη σκλαβιά του Τούρκου. Με πίστη θα ξεπεράσει και τη σημερινή σκλαβιά στο διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα. Η Εκκλησία έχει μοναδική την ευκαιρία -και την ευθύνη- να μεταποιήσει τον πόνο, την ανέχεια και την ανασφάλεια για τα επίγεια σε πίστη, πλησίασμα και προοπτική για τα επουράνια. Η Εκκλησία ως σώμα κλήρου και λαού πρέπει να κινηθεί ως μάνα, για να αγκαλιάσει τον κόσμο, να επουλώσει τις πληγές του, να προσφέρει φαί και στέγη, να μιλήσει την γλώσσα της αληθείας, όπως μόνο αυτή ξέρει• ειλικρινά και ταπεινά.

#Συναΐν

Ιδιοκτήτης: Χριστιανική Θεολογική Ένωση

Καρύτση 14 - 105 61 Αθήνα

Τηλ. - Fax: 210 32.37.154

www.xfe.gr • e-mail: xfe@xfe.gr • paremboli@xfe.gr

Διευθύνεται από συντακτική επιτροπή.
Η Σύνταξη διατηρεί το δικαίωμα να μη δημοσιεύει
ή να συντέμνει τα κείμενα κατά την κρίση της.

Εκδότης - Υπεύθυνος κατά νόμο:

Λευτέρης Μπαλάκος

Διευθυντής Σύνταξης:

Παναγιώτης Φαραντάτος

Συντακτική επιτροπή:

Παναγιώτης Παπαγεωργίου,
Αναστασία Μπιστάνη, Μαρία Χούπα,
Παναγιώτης Κουφός, Δέσποινα Σκιαδά

Υπεύθ. Μην/νωσης:

Βασίλης Κυρβασιλίνης

Καλλιτεχνική επιμέλεια:

Καλλιόπη Βγόντζα, Βασίλης Πεοίλης, Αλεξάνδρα Μπαφίτη

Εκτύπωση:

«Λυχνία», Υιοί Θ. Βγόντζα
Ανδραβίδας 7, Χαμόμυλο Αχαρνών,
Τηλ. 210 34.10.436

Τιμή τεύχους: 3€

Συνδρομή Εξωτερικού: 20€ • Συνδρομή Εσωτερικού: 10€

Αριθμός άδειας: 868 • Κωδικός: 5475

Περιεχόμενα

ΙΟΥΛ-ΑΥΓ-ΣΕΠ 2010 | Έτος ΚΒ' | Τεύχος: 94

- 1 Σύνταξη
- 2 Περιεχόμενα
- 3 Εισαγωγικό αφιερώματος
- 4 Συνομιλώντας με τον π. Μάξιμο Παπαγιάννη απ' τον Αγ. Παντελεήμονα Αχαρνών
- 8 Όποια πέτρα κι αν σπκώσεις, από κάτω θα βρεις έναν Έλληνα!
- 12 Μήπως να τραβήξουμε γι' αλλού;
- 15 ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: Ένα σχολείο, δεκάδες πολιτισμοί...
- 17 Δημοσκοπήση για τους μετανάστες
- 18 Ρατσισμός: Πολίτες από... ράτσα;
- 22 Συνέντευξη με έναν μετανάστη
- 26 Ο συγγραφέας του "τρελο -Γιάννη", κ. Διονύσιος Μακρής, μιλά αποκλειστικά στην Παρεμβολή
- 29 Οικονομική κρίση
- 32 Δεκαπενταύγουστος
- 34 Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική...
- 35 Η πνευματική διαθήκη του Αγ. Λουκά
- 37 Βασιλική Λανάρα: Μία παγκόσμια νοσηλευτική φυσιογνωμία
- 40 Σαπεντολογία: ποια είναι; τι πιστεύει;
- 43 Η φωνή των Πατέρων
- 44 Συμβαίνουν...
- 46 Θέματα πνευματικής ζωής
- 47 Δραστηριότητες
- 48 Βιβλιοπαρουσιάσεις

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

- Μην ξεχνάτε να ανανεώνετε εγκαίρως τη συνδρομή σας. Στην ετικέτα του πλαστικού φακέλου αναγράφεται η ημερομηνία λήξης της συνδρομής, π.χ. εάν γράφει 31/12/07 σημαίνει ότι οφείλεται η συνδρομή των ετών 2008, 2009 και 2010.
- Η ανανέωση της συνδρομής μπορεί να γίνει με τέσσερις τρόπους:
 - α) στα γραφεία της Χ.Φ.Ε στην Αθήνα, οδός Καρύτση 14 (4ος όροφος), στη Θεσσαλονίκη, οδός Εθν. Αμύνης 22 (τηλ. 2310-224238),
 - β) στο βιβλιοπωλείο «ΖΩΗ», Καρύτση 14 Αθήνα,
 - γ) με επιταγή στη διεύθυνση του περιοδικού (Καρύτση 14 Τ.Κ. 105 61 Αθήνα),
 - δ) ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, στην ιστοσελίδα: www.xfe.gr

Τα εγγόνια όσων επέζησαν από το Ολοκαύτωμα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου κάνουν στους Παλαιστίνιους ότι υπέστησαν από τους Γερμανούς Ναζί!

Γενικά για θέματα μηχανοργάνωσης τηλεφωνείτε στο 6934 60 72 76

- Κάθε συνδρομή ισχύει για το ημερολογιακό έτος, δηλ. από 1/1 - 31/12. Αυτό σημαίνει ότι θα αποστέλλονται τα προηγούμενα τεύχη του έτους, εκτός αν υπάρχει διαφορετική δική σας υπόδειξη.
- Εάν για κάποιο λόγο επιθυμείτε να μην λαμβάνετε πλέον την "Παρεμβολή", ενημερώστε μας. Διαφορετικά το τεύχος θα αποστέλλεται και η συνδρομή σας θα εκκρεμεί.
- Εάν αλλάξει η διεύθυνσή σας, ενημερώστε μας εγκαίρως γράφοντάς μας και τα παλιά και τα νέα στοιχεία σας.
- Περιμένουμε τις παρατηρήσεις, τα σχόλια, τις αντιρρήσεις και τις προτάσεις σας για την "Παρεμβολή".

Η Φωτογραφία του τεύχους

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μετανάστες

Οι οικονομικές και γεωπολιτικές αλλαγές που συντελούνται στην Ευρώπη κατά την τελευταία δεκαετία δεν ήταν δυνατό να αφήσουν ανέπαφη τη χώρα μας. Η Ελλάδα που ήταν χώρα "εξαγωγής" μεταναστών μεταβλήθηκε σε χώρα "υποδοχής" όλων αυτών που εγκατέλειψαν τις εστίες τους για να αναζητήσουν μια καλύτερη τύχη. Η ένταξή τους σε αυτήν και η αρμονική συνύπαρξη σίγουρα δεν είναι εύκολη και απαιτεί μεγάλη προσπάθεια και από τις δύο πλευρές. Καθώς τα οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά, κ.α. προβλήματα της Ελλάδας οξύνονται, οι έριδες και οι φιλονικίες μεταξύ των Ελλήνων και των ανθρώπων που προέρχονται από άλλες χώρες, όπως όλοι βιώνουμε, εντείνονται. Πολλά γράφονται κι ακούγονται για τους ανθρώπους αυτούς. Λογικά για να υπάρχει καπνός θα υπάρχει και φωτιά. Ποιός όμως την έχει ανάψει; Μήπως με τις πράξεις μας και την συμπεριφορά μας συμβάλουμε κι εμείς σε αυτήν; Γιατί την αφήνουμε να μας κατακαίει και να μας χωρίζει; Γίνονται άραγε προσπάθειες πυρόσβεσης-συμφιλίωσης; Τι προβλήματα δημιουργούνται; Τι προοπτικές υπάρχουν; Τι έχει να μας διδάξει η εμπειρία της ελληνικής μετανάστευσης στο παρελθόν; Όλα αυτά, ειδικά τώρα τελευταία, μας απασχολούν και θα είναι για καιρό επίκαιρα, γι' αυτό και αποφασίσαμε να ασχοληθούμε

με το θέμα των μεταναστών κι όλων όσων βρίσκονται στην χώρα μας, με την νέα πολυπολιτισμική πραγματικότητα της ελληνικής κοινωνίας.

Αρκετούς αιώνες πριν ο Απόστολος Παύλος στο αρχαιότερο χριστιανικό κείμενο που σώζεται μέχρι σήμερα στην Καινή Διαθήκη, και ειδικότερα στην Α΄ προς Θεσσαλονικείς Επιστολή, γράφει: «Δεν χρειάζεται να σας γράψουμε για την αγάπη προς τους αδελφούς, γιατί ο Θεός σας δίδαξε εσάς τους ίδιους ν' αγαπάτε ο ένας τον άλλο. Αυτό το εφαρμόζετε ήδη σε όλους τους αδελφούς, που είναι σε

όλη τη Μακεδονία. Σας προτρέπουμε, όμως, αδελφοί, να το αναπτύξετε ακόμα περισσότερο, να επιδιώκετε με ζήλο να ζείτε χωρίς αναταραχές, να επιδιώκετε πάντα το αγαθό και μέσα στην Εκκλησία και προς όλους τους ανθρώπους». Επιπλέον, **αναγράφεται στην Παλαιά Διαθήκη: «Αν κάποιος ξένος έλθει να μείνει μαζί σας στη χώρα σας, μην τον εκμεταλλευτείτε, να τον φέρεστε ως στενό συμπατριώτη σας, να τον αγαπάτε σαν τον εαυτό σας, γιατί κι εσείς ξένοι ήσασταν στην Αίγυπτο»!**

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μετανάστες

Συνομιλώντας με τον
π. Μάξιμο Παπαγιάννη
απ' τον Αγ. Παντελεήμονα
Αχαρνών

*"Η αγάπη και η υποστήριξη
των ανθρώπων είναι
εκδήλωση της αγάπης
προς το Θεό..."*

*-Πώς είναι μια καθημερινή σας
ημέρα;*

Σε μια συνηθισμένη μου μέρα, ξυπνώ στην Ι.Μ. Πεντέλης και μετά τον Όρθρο και τη Θεία Λειτουργία μένω εκεί, αν υπάρχει κάποια υποχρέωση με το ηγουμενοσυμβούλιο της μονής, γίνεται μια σύσκεψη με τον ηγούμενο και το συμβούλιο της μονής, συζητούμε για ορισμένα θέματα και αν χρειαστεί κάνουμε κάποιες πρακτικές εργασίες. Στην περίπτωση που δεν έχουμε συμβούλιο, τότε κατευθύνομαι προς το κέντρο της Αθήνας, στην Αρχιεπισκοπή. Εκεί έχω κάποιες ευθύνες που αφορούν τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού της Αρχιεπισκοπής Αθηνών και κάποιες πιο ειδικές ευθύνες, σε ότι αφορά ορισμένα παρεκκλήσια της Αρχιεπισκοπής, τα Κοιμητήρια και την οργάνωση της ποιμαντικής διακονίας σε αυτά. Συχνά, κατά τη διάρκεια της μέρας βρίσκομαι με ανθρώπους και συζητώ διάφορα προβλήματα, συνήθως με άτομα

από την Αρχιεπισκοπή, και όλα αυτά κρατούν περίπου μέχρι τις 14:00 -15:00 το μεσημέρι.

Ύστερα έρχομαι στην ενορία του Αγίου Παντελεήμονα, ξεκουράζομαι για λίγο και στη συνέχεια μιλώ με κάποιους ανθρώπους της ενορίας. **Ακολουθεί ο Εσπερινός, ενώ υπάρχουν κάποιες μέρες που έχουμε κατάληψη ενηλίκων, πολλοί από τους οποίους θέλουν να βαπτιστούν και να γίνουν χριστιανοί ορθόδοξοι.** Υπάρχει μια μέρα της εβδομάδας, συνήθως η Δευτέρα, που γίνεται κύκλος μελέτης της Αγίας Γραφής.

-Πώς και αποφασίζετε να ασχοληθείτε με το θέμα των μεταναστών;

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Μετανάστες

Μια μέρα ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος Ιερώνυμος με κάλεσε στο γραφείο του και μου είπε χαρακτηριστικά: «Παιδάκι μου, θα κάνεις υπακοή σε μια απόφαση που πήρα;» του απάντησα πως βεβαίως θα κάνω υπακοή στην απόφασή του. Οπότε έτσι προέκυψε να είμαι ιερέας του Ιερού Ναού Αγίου Παντελεήμονα. Ερχόμενος στον Άγιο Παντελεήμονα ήρθα αντιμέτωπος με τα ζητήματα της περιοχής. Έμαθα πως το 50% των ατόμων της περιοχής είναι μετανάστες. Κάνοντας επισκέψεις σε σχολεία και μιλώντας με καθηγητές διαπίστωσα πως είναι και κάτι περισσότερο. Έτσι ασχολήθηκα εκ των πραγμάτων με το θέμα των μεταναστών.

-Τι ακριβώς παρέχετε στα άτομα τα οποία έρχονται να βοηθηθούν από τον Ναό;

Αρχικά, θα ήθελα να ξεκαθαρίσω ότι οι άνθρωποι που έρχονται να ζητήσουν την βοήθεια μας δεν είναι μόνο αλλοδαποί. Δυστυχώς! Μακάρι να ήταν αλλιώς, αλλά η συντριπτική πλειοψηφία των ατόμων που βοηθούμε είναι Έλληνες!

Καταρχάς, υπάρχουν άμεσες ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν, όπως το φαγητό. Εμείς, λοιπόν, ανάλογα με την περίοδο και την εποχή, παρέχουμε από 140 μέχρι

και 180 μερίδες φαγητού καθημερινά. Επίσης, υπάρχει ένας αρκετά μεγάλος αριθμός ατόμων, στους οποίους δίνουμε ένα μικρό ποσό που είναι αναγκαίο για να τους εξασφαλίσει τα απολύτως απαραίτητα. Ακόμα, υπάρχει ένας όχι μεγάλος αριθμός ανθρώπων, στην πλειοψηφία τους Έλληνες, στους οποίους παρέχουμε στέγαση, διότι λόγω της υγείας τους, καθώς και της κοινωνικής και οικονομικής τους κατάστασης, δεν έχουν την δυνατότητα να στεγαστούν κάπου αλλού. **Δυστυχώς, το κράτος ή ο δήμος δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν όλες αυτές τις ανάγκες, οπότε μεγάλο μέρος αυτόν των αναγκών πρέπει να το καλύπτει η Εκκλησία.** Επιπλέον, εντελώς έκτακτα παρέχονται μικρά οικονομικά βοηθήματα σε ανθρώπους που χρειάζονται φάρμακα και δεν έχουν τα χρήματα να τα αγοράσουν ή που βρέθηκαν ξαφνικά σε δύσκολη θέση και δεν μπορούν να εκπληρώσουν τις βασικές τους ανάγκες. Δηλαδή, για παράδειγμα, πηγαίνουμε συχνά στο σουπερ μάρκετ να ψωνίσουμε για κάποια οικογένεια που έχει παιδιά και αντιμετωπίζει προβλήματα ή σε έκτακτες περιπτώσεις πληρώνουμε το ρεύμα, ακόμα και το ενοίκιο μιας οικογένειας, γιατί διαφορετικά θα βρίσκονταν στον δρόμο. Επίσης, υπάρχει μια συλλογική κίνηση όπου μαζεύονται ρούχα, τα οποία το φιλόπρωχο ταμείο της Ενορίας τα διαθέτει σε όποιον τα χρειάζεται, χωρίς να εξετάσει την θρησκεία, το φύλο, το χρώμα,

Θα ήθελα να ξεκαθαρίσω ότι οι άνθρωποι που έρχονται να ζητήσουν την βοήθεια μας δεν είναι μόνο αλλοδαποί. Δυστυχώς! Μακάρι να ήταν αλλιώς, αλλά η συντριπτική πλειοψηφία των ατόμων που βοηθούμε είναι Έλληνες!

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μετανάστες

την καταγωγή και οποιουδήποτε άλλου τύπου διάκριση. Εξετάζεται βέβαια, κατά το μέτρο του δυνατού και χωρίς να προσβάλουμε την αξιοπρέπεια των ανθρώπων, αν υπάρχει πραγματική ανάγκη.

-Ποιες είναι οι αντιδράσεις του ποιμνίου σας σε αυτό το έργο, και ποιες είναι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζετε;

Οι αντιδράσεις του ποιμνίου, τουλάχιστον στον καιρό των επτά μηνών που βρίσκομαι σε αυτήν την ενορία είναι σχεδόν ανύπαρκτες, τουλάχιστον σε ότι αφορά τις αρνητικές αντιδράσεις. Είναι θετική η αντιμετώπιση. Υπάρχουν κάποια μεμονωμένα περιστατικά, τα οποία δεν θα έλεγα πως αναφέρονται στο συγκεκριμένο έργο. Με εξαίρεση μια κυρία, η οποία, ήρθε μια-δυο φορές και φώναζε ότι εμείς βοηθάμε τους ξένους και περιφρονούμε τους Έλληνες, πράγμα το οποίο δεν ισχύει - ίσα ίσα που το μεγαλύτερο μέρος των ανθρώπων που βοηθούμε είναι, όπως προανέφερα Έλληνες. **Δεν θα έλεγα πως υπάρχουν αντιδράσεις. Υπάρχει μια ανησυχία των ανθρώπων σε ότι αφορά στο πώς θα εξελιχθεί το θέμα της παρουσίας των μεταναστών, αλλά επικεντρώνεται στην εγκληματικότητα και όχι στην υλοποίηση του έργου μας.**

-Πιστεύετε πως οι μετανάστες μπορούν και θέλουν να έρθουν στην Εκκλησία; Δείχνουν να ενδιαφέρονται για την πίστη; Η Εκκλησία έχει αναπτύξει κάποια μέριμνα για αυτούς;

Υπάρχουν κάποιοι μετανάστες, οι οποίοι είναι ήδη ορθόδοξοι χριστιανοί, και εκκλησιάζονται τακτικά. Μάλιστα στην Ενορία μας τελείται στα σλαβικά Θεία Λειτουργία τα Σαββατοκύριακα, την ίδια ώρα που κάνουμε κι εμείς την Θεία Λειτουργία σε ένα παρεκκλήσιο κάτω από το Ναό, και την πρώτη Κυριακή κάθε μήνα τελείται η Θεία Λειτουργία για τους Γεωργιανούς, στην γεωργιανή γλώσσα με γεωργιανούς ιερείς. **Επίσης, εμείς δεν κάνουμε προσηλυτισμό. Στην περίπτωση που έρχεται ένας άνθρωπος στον ναό και έχει κάποια ανάγκη, του παρέχουμε όποια βοήθεια είναι δυνατό να του παράσχουμε, χωρίς να κάνουμε κάποια νύξη**

σε ότι αφορά τα θρησκευτικά του πιστεύω. Αν εκείνος ζητήσει πνευματική υποστήριξη από μας, είναι φυσικό να του παρέχουμε, ενώ όπως σας ανέφερα και στην αρχή, υπάρχει το πρόγραμμα κατήχησης ενηλίκων το οποίο το παρακολουθούν νέοι άνθρωποι άλλων εθνικοτήτων.

-Έχετε καθόλου υποστήριξη από τους δημόσιους φορείς ή ιδιωτικούς συλλόγους;

Καταρχάς βρισκόμαστε σε επαφή, διάλογο και συνεργασία με όλους τους τοπικούς φορείς, μας καλούν στις εκδηλώσεις τους και πηγαίνουμε με ευχαρίστηση. Έχουμε ανοικτή γραμμή, συνε-

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Μετανάστες

ή παραβατικές συμπεριφορές, το έργο μας ουσιαστικά αυτές τις μειώνει.

-Από πού αντλείτε την δύναμη σας για την υλοποίηση των στόχων σας;

Πρέπει να σας πω πως το έργο που γίνεται εδώ γίνονταν και πριν να έρθω εγώ. Το έργο το κάνει η Ενορία, εγώ προϊσταμαι και επιβλέπω. Προσπαθώ να κρατήσω κάποιες γραμμές, να δώσω στους ανθρώπους συμβουλές, έτσι ώστε να αποφεύγονται ακρότητες ή να βρίσκω τρόπους να επαυξάνεται αυτό το έργο. Οποσδήποτε και σε καμία περίπτωση δεν θα ήθελα να μειώνεται το έργο, το οποίο εδώ και καιρό υλοποιείται.

Νομίζω πως, η πρώτη δύναμη την οποία την επικαλείται ένας χριστιανός, είναι η Θεία Δύναμη, η Χάρης του Θεού. Αυτό γίνεται με την προσευχή, με την πνευματική εργασία και με την εμπιστοσύνη ότι ο Θεός θα οδηγήσει τα βήματα μας και θα διορθώσει τα λάθη μας, διότι πολλά από αυτά που κάνουμε είναι λάθη. **Η εμπιστοσύνη και η αγάπη προς τον Θεό είναι η σημαντικότερη πηγή δύναμης. Επίσης, μια σημαντική εκδήλωση της αγάπης προς στο Θεό, είναι η αγάπη και η υποστήριξη των ανθρώπων. Χωρίς αυτούς δεν θα υπήρχε τίποτα!**

Επιμέλεια:

Ριχάρδος Αβραμίδης

φοιτ. Οικονομικού Νομικής

Απόστολος Ματέλλας

φοιτ. Τμ. Ραδιολογίας - Ακτινολογίας

Σ.Ε.Υ.Π Αθηνών

ενορία μας διοργανώνει πολλές και ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις.

-Γενικά το έργο αυτό δημιουργεί προβλήματα γκετοποίησης της περιοχής;

Υπήρξε η κατηγορία ότι συμβαίνει κάτι τέτοιο, με την έννοια ότι η παροχή βοήθειας προσέλκυε τους ξένους για να λάβουν την βοήθεια. Νομίζω πως κάτι τέτοιο δεν ισχύει, διότι ούτε τόσο εκτεταμένη είναι η βοήθεια, ούτε έγινε ποτέ η προσπάθεια να προσελκύσουμε τους ανθρώπους. Εξάλλου, όπως και προανέφερα ελέγχουμε αν υπάρχει πραγματική ανάγκη, χωρίς να μειώνουμε την αξιοπρέπεια των ανθρώπων, και δεύτερον το μεγαλύτερο μέρος της βοήθειας παρέχεται σε Έλληνες. **Αν οι μετανάστες κάποιες φορές, λόγω της ανάγκης, υποκύπτουν σε ακραίες**

γασία με τον δήμο, με την ΟΝΑ (που είναι ο οργανισμός νεολαίας του δήμου Αθηνών), έχουμε πολύ καλή συνεργασία με τον κ. Φώτη Ιγνατίου, ο οποίος είναι πρόεδρος του χώρου Τεχνόπολις. Επίσης, η

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μετανάστες

«Όποια πέτρα κι
αν σηκώσεις,
από κάτω θα βρεις έναν Έλληνα!»
Τυχαίο; δε νομίζω!

«Την φρικιώδη κατάσταση των Ελλήνων αναγιγγώσκομεν εν τη Δέμβερ του Κολοράδου συναδέλφω "Νέα". Κατά την συναδέλφον ταύτην, ήτις δημοσιεύει εν πλάτει την έκθεσιν του εκεί αστυάτρου, 800 Έλληνες ζώσιν υπό τους χειρίστους της υγιεινής και ανθρωπότητας κανόνας. Η αστυνομία εύρε περί τους 25 Έλληνες κοιμώμενους και διαιτωμένους εις εν στενότατον δωμάτιον. Αμέσως η αστυνομία εξεδίωξε τούτους εκείθεν και απολύμανε καταλλήλως το δωμάτιον τούτο, εξ ου ηπειλείτο η υγεία του περιόικου πληθυσμού. Ένεκα τούτου η συνάδελφος εφημερίς επιτίθεται

άνθρωποι στην ίδια κατάσταση με κάποιους Έλληνες του 1909 είναι «ανεπιθύμητοι» από μεγάλο ποσοστό Ελλήνων του 2010, ίσως δε με ξενίζει τόσο. Ψάχνοντας να βρω απαντήσεις στους παραπάνω προβληματισμούς μου, χρειάστηκε να κάνω μία αναδρομή στην ιστορία της ελληνικής μετανάστευσης. Μία ιστορία μεγάλη που πολλές φορές προτιμάμε να μη θυμόμαστε, ίσως γιατί οι αναμνήσεις δεν είναι καθόλου ευχάριστες. **Η μετανάστευση έχει βαθιές ρίζες και είναι τόσο παλιά όσο και οι ρίζες του ελληνισμού. Ο Έλληνας ήταν αιώνιος μετανάστης. Δεν υπάρ-**

ακτές του Αιγαίου, στη Μικρά Ασία. Αυτές οι αποικίες άκμασαν και αργότερα έγιναν ζωντανές ελληνικές πόλεις, όπως η Σμύρνη. Το τέλος αυτών των αποικιών² ήρθε με τραγικό τρόπο το 1922, όταν ο τουρκικός στρατός υπό τον Κεμάλ Ατατούρκ οδήγησε σε ήττα τον ελληνικό στρατό και κατέστρεψε τις ελληνικές πόλεις και χωριά, αναγκάζοντας τους Έλληνες κατοίκους να στραφούν προς την Ελλάδα και προς τη Σοβιετική Ένωση. Αυτό είναι που θυμούνται, ακόμα, οι Έλληνες ως «Η καταστροφή της Σμύρνης». Στο 800 π.Χ. ένα νέο κύμα μετανάστευσης που προκαλείται από την πολιτική ανατα-

Η μετανάστευση έχει βαθιές ρίζες και είναι τόσο παλιά όσο και οι ρίζες του ελληνισμού. Ο Έλληνας ήταν αιώνιος μετανάστης. Δεν υπάρχει περίοδος μέσα στην ελληνική ιστορία που να μην έχουμε μεταναστεύσεις Ελλήνων. Και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο θα έλεγε κάποιος ότι ο Έλληνας θα πρέπει να είναι εκείνος που μπορεί – ακόμα και αν πολλές φορές δεν «αντέχει»- να δείξει τη μεγαλύτερη κατανόηση για την κατάσταση ενός οποιουδήποτε μετανάστη.

δριμύτητα κατά των Ελλήνων, λέγει δε ότι εκ της ελεεινής τούτων υγιεινής καταστάσεως απειλείται η υγεία όλης της πόλης (εφημερίδα «Αστήρ» του Σικάγο, 05/03/1909)»¹.

Διαβάζοντας το παραπάνω απόσπασμα, μου ήρθε στο μυαλό η εικόνα που συναντάει κανείς στο κέντρο, κυρίως, της Αθήνας. Αλλοδαποί, οι οποίοι ήρθαν στη χώρα μας (τη χώρα του «Ξένιου Δία») με όνειρα και ελπίδες για μια καλύτερη ζωή. Είναι αλήθεια ότι μου είναι πολύ δύσκολο να φανταστώ Έλληνες να βρίσκονται στην ίδια αυτή κατάσταση, όπως χαρακτηρίστικά περιγράφεται στο παραπάνω απόσπασμα... Είναι κάτι το εντελώς ξένο σε εμένα. Και ας μου επιτραπεί να πάω ένα ακόμα βήμα πιο πέρα... **Μου φαίνεται αρκετά περίεργο το γεγονός ότι ένας Έλληνας μπορεί να θεωρείται «ανεπιθύμητος» - πόσο μάλλον «απειλή» για μία ολόκληρη πόλη-, αλλά το γεγονός ότι**

χει περίοδος μέσα στην ελληνική ιστορία που να μην έχουμε μεταναστεύσεις Ελλήνων. Και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο θα έλεγε κάποιος ότι ο Έλληνας θα πρέπει να είναι εκείνος που μπορεί – ακόμα και αν πολλές φορές δεν «αντέχει»- να δείξει τη μεγαλύτερη κατανόηση για την κατάσταση ενός οποιουδήποτε μετανάστη.

Οι πρώτες μεταναστεύσεις

Οι Έλληνες διασκορπίστηκαν κυριολεκτικά στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, ώστε ν' αληθεύει η δοξασία ότι δεν υπάρχει γωνιά της γης που να μην έχει ή απ' όπου να μην έχει περάσει τουλάχιστον ένας. **Η πρώτη μαζική μετανάστευση του ελληνικού λαού, περίπου το 1.100 - 1.000 π.Χ., ήταν το αποτέλεσμα της καθόδου των Δωριέων.** Οι άποικοι εγκαταστάθηκαν σε νέες πόλεις στις ανατολικές

ραχή στην Ελλάδα έφερε χιλιάδες Έλληνες στην ακτή της Ιταλίας και της Σικελίας. Άλλες αποικίες ιδρύθηκαν στις ακτές της Μαύρης Θάλασσας, στις ακτές της Αδριατικής Θάλασσας, στη βόρεια ακτή της Αφρικής, στην Κορσική, στις ανατολικές ακτές της Ισπανίας και ένας μικρός εμπορικός σταθμός στην Αγγλία. Μετά τη νικηφόρα εκστρατεία του Μεγάλου Αλεξάνδρου, πολλές εμπορικές και στρατιωτικές θέσεις θεσπίστηκαν στο σύνολο της αυτοκρατορίας, αλλά δεν μπορούν να θεωρηθούν ως αποικίες. Κατά τη βυζαντινή εποχή, οι Έλληνες συνέχισαν να ταξιδεύουν σε όλο τον (τότε γνωστό) κόσμο. Οι αρχαιοελληνικές παροικίες ήταν σε θέση –με το δημογραφικό και τον πολιτιστικό τους δυναμισμό- να επηρεάζουν αποφασιστικά ή και να εξελληνίζουν τους σύνοικους λαούς και σε πολλές περιπτώσεις εξελίχθηκαν στο καθ' αυτό ιθαγενές στοιχείο των χωρών της εγκατάστασής τους.

Η μετανάστευση στα νεότερα χρόνια

Αντίθετα, οι νεοελληνικές παροικίες παρέμειναν πάντοτε στα επίπεδα της εθνοθηρσκευτικής μειονότητας. **Στη μακρόχρονη πορεία της νεοελληνικής Διασποράς μπορούμε να διακρίνουμε τρεις μεγάλες περιόδους: η πρώτη καλύπτει τους τέσσερις αιώνες της Τουρκοκρατίας (μέσα 15ου αιώνα έως τη δημιουργία του ελληνικού κράτους το 1830), η δεύτερη κλείνει με τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και η τρίτη αφορά στα μεταπολεμικά και σύγχρονα χρόνια και φτάνει ως τις μέρες μας.** Κατά τις δεκαετίες, ωστόσο, του 1970 και του 1980 άρχισαν ήδη να διακρίνονται μερικά νέα δεδομένα, τα οποία μας οδηγούν μάλλον σε μια νέα περίοδο της ιστορίας της νεοελληνικής Διασποράς.

1η περίοδος – Περίοδος της Τουρκοκρατίας

Οι δραματικές αλλαγές που επέφερε η οθωμανική εξάπλωση στο γεωκτησιακό και κοινωνικό καθεστώς, σε συνδυασμό με τη δημογραφική συμπίεση που υπέστη το χριστιανικό στοιχείο από τις αθρόες εγκαταστάσεις μουσουλμάνων εποίκων, ιδιαίτερα στα πεδινά και εύφορα μέρη, προκαλούσαν αυξανόμενες τάσεις φυγής είτε προς ασφαλέστερες περιοχές μέσα στα όρια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας είτε προς τις πλησιέστερες βενετικές κτήσεις (και από εκεί προς την Ιταλική Χερσόνησο και τη Δυτική Ευρώπη) είτε προς τις βόρειες βαλκανικές χώρες (και από εκεί προς την Κεντρική και την Ανατολική Ευρώπη) είτε προς τον Καύκασο. Οι μετακινήσεις επεκτείνονταν αισθητά και με δραματικό τρόπο κατά τη διάρκεια των πολεμικών συγκρούσεων των Οθωμανών με τις Δυτικές δυνάμεις. Συγκεκριμένα, οι πληθυσμιακές μετακινήσεις κατά την διάρκεια των Βενετοτουρκικών Πολέμων (τέλη 15ου έως αρχές 18ου αιώνα) είναι οι σημαντικότερες από την άποψη του μεγέθους και των μακροπρόθεσμων συνεπειών. Αργότερα, κατά τα τέλη του 18ου και αρχές του 19ου, οι δρόμοι της μετανάστευσης

οδηγούν στη βόρεια Βαλκανική, τη νότια Ρωσία και την Κεντρική Ευρώπη. Κατά τη διάρκεια της Επανάστασης πολλοί Έλληνες καταφεύγουν στη Ρωσία, στα αστικά κέντρα της Κεντρικής και Δυτικής Ευρώπης ή ακόμη και στις ΗΠΑ. Τέλος, κατά τη διάρκεια και λίγο μετά το Ρωσοτουρκικό Πόλεμο του 1828-1829 πραγματοποιήθηκε και η πρώτη μαζική φυγή Ελλήνων από τον Πόντο –κυρίως από τις περιοχές της Αργυρούπολης και της Θεοδοσιούπολης- προς τις νέες ρωσικές κτήσεις στην Υπερκαυκασία. **Η συσπείρωση των παροίκων στις οργανωμένες κοινότητες της πρώτης αυτής περιόδου της νεοελληνικής Διασποράς, αλλά και στα μετέπειτα χρόνια, απέβλεπε στην κάλυψη τριών βασικών αναγκών: της θρησκευτικής λατρείας, κατά κύριο λόγο, της κοινωνικής πρόνοιας και της εκπαίδευσης.** Ιδιαίτερα δύσκολη ήταν η εξασφάλιση της θρησκευτικής ελευθερίας στις καθολικές χώρες, όπου οι Ορθόδοξοι είχαν να αντιμετωπίσουν εξαρχής οξυτάτες αντιδράσεις εκ μέρους του τοπικού Λατινικού κλήρου. Για το λόγο αυτό, η ανέγερση ναών σε αυτές τις περιοχές επιτυγχανόταν ύστερα από μακροχρόνιους και πολυδάπανους αγώνες. Όσο για τις εκπαιδευτικές ανάγκες των πάροικων, μετακαλούνταν κατ' αρχήν δάσκαλοι, συνήθως εγγράμματοι κληρικοί, από την Τουρκοκρατούμενη Ανατολή. Στη συνέχεια, οι πάροικοι προχωρούσαν στην οργάνωση υποτυπωδών εκπαιδευτηρίων. Τέλος, δε θα μπορούσαμε να μην αναφέρουμε το σημαντικότερο ρόλο –ιδίως κατά την πρώτη αυτή περίοδο της νεοελληνικής Διασποράς- που έπαιξαν οι παροικίες στη διαμόρφωση των ιδεολογικών προσανατολισμών του γένους.

2η περίοδος – Προπολεμική Μετανάστευση

Στα μέσα του 19ου αιώνα πολλοί πάροικοι, όπως άλλωστε και ομογενείς από τις τουρκοκρατούμενες περιοχές, προτίμησαν να παλιννοστήσουν ή να εγκατασταθούν για πρώτη φορά στη μικρή επικράτεια της ανεξάρτητης

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μετανάστες

Ελλάδας. Επίσης, κατά τη διάρκεια και, κυρίως, μετά το τέλος του Κριμαϊκού Πολέμου (1853-1856) και του Ρωσοτουρκικού Πολέμου (1877-1878) παρατηρούνται μαζικές, κατά κανόνα, μετοικεσίες χιλιάδων Ελλήνων από τον Πόντο στις περιοχές του Καυκάσου και του Ευξείνου. Παράλληλα, από τα μέσα του 19ου αιώνα είχε αρχίσει πια να δημιουργείται και ένα νέο κέντρο της νεοελληνικής Διασποράς, η Αίγυπτος.

Υπερπόντια μετανάστευση

Τα τέλη της δεκαετίας του 1880 και, ακόμη περισσότερο, η επόμενη δεκαετία συνιστούν σημαντική τομή στη δεύτερη περίοδο της ιστορίας της νεοελληνικής Διασποράς. Πέρα από τις μετοικεσίες στην Αίγυπτο και τους μαζικούς εκπατρισμούς των Ποντίων προς τη νότια Ρωσία, κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, οι μεταναστεύσεις –που υπερτερούσαν αριθμητικά έναντι των προγενεστέρων- γίνονται προς υπερπόντιους προορισμούς (Κεντρική και Νότια Αφρική, Βόρεια και Νότια Αμερική και, ως ένα βαθμό, Αυστραλία). **Τους λόγους της μετανάστευσης θα πρέπει να τους αναζητήσουμε κατ' αρχάς στη χρόνια δυσπραγία που ταλάνιζε τον αγροτικό κυρίως πληθυσμό, τη φτώχεια και τη μιζέρια από τις συχνές σιτοδείες ή από έκτακτες αγροτικές καταστροφές (κρίση σταφίδας), την ανεξέλεγκτη τοκογλυφία στην ύπαιθρο, τη βαριά οικονομική επιβάρυνση όλων σχεδόν των οικογενειών από τη θεσμοποιημένη δουλειά της προίκας, τα πολύπλοκα στρατολογικά ζητήματα κ.λ.π. «Πρώτα γίνεσαι φτωχός και μετά μετανάστης».** Είναι χαρακτηριστικό ότι το μεγάλο κύμα, κατά το τέλος του 19ου αιώνα, συμπίπτει με το «Δυστυχώς επιτωχεύσαμεν» του Χαρίλαου Τρικούπη και με την επαύριον του ατυχούς ελληνοτουρκικού πολέμου του 1897. **Επίσης, η**

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μετανάστες

αλλαγή των τεχνολογικών μέσων της ναυτιλίας, η μεγάλη ύφεση της δυτικοευρωπαϊκής οικονομίας, τα οικονομικά προβλήματα που προκλήθηκαν από τον Εθνικό Διχασμό, οι συνεχείς Ελληνοτουρκικοί Πόλεμοι και τα απανωτά κύματα προσφύγων που κατέφθαναν στην Ελλάδα (1885-1932) ήταν κάποια από τα αίτια που οδήγησαν στη μετανάστευση. Από τον μεταναστευτικό πυρετό του 19ου και των πρώτων δεκαετιών του 20ου αιώνα, ο ελλαδικός πληθυσμός έχασε, μόνο κατά την εικοσιπενταετία 1896-1921, 415.000 κατοίκους, δηλαδή γύρω στο 8% του συνολικού πληθυσμού της χώρας, που

Οι καταστάσεις που αντιμετώπιζαν οι Έλληνες μετανάστες ήταν αρκετά δύσκολες. Η ζωή των Ελλήνων στην ξενιτιά ήταν στερημένη, γιατί σκοπούς τους ήταν να εξοικονομούν όσο το δυνατόν περισσότερα χρήματα. Ένωσαν το ρατσισμό, την ξενοφοβία και την εκμετάλλευση. Ωστόσο, υπάρχουν μελέτες που είχαν εκπονηθεί στις ΗΠΑ τη δεκαετία του 1940 και παρουσιάζουν τους Έλληνες ως τους πλέον επιρρεπείς στη διάπραξη απεχθών εγκληματικών πράξεων⁶.

στο τέλος της περιόδου αυτής ήταν γύρω στα 5.500.000. Από το ανθρώπινο αυτό δυναμικό η χώρα ανέκτησε με επαναπατρισμούς μόνο το 25%. Από το μέσο ετήσιο όρο των 25.000 μεταναστών οι 23.000 κατευθύνονταν προς τις ΗΠΑ και οι υπόλοιποι προς Καναδά και Ν. Αμερική. Οι αριθμοί αυτοί αφορούν μόνο τους μετανάστες με ελληνική υπηκοότητα και όχι αυτούς που γεννήθηκαν σε βαλκανικές, νησιωτικές και μικρασιατικές περιοχές εκτός ελληνικών συνόρων. Το μέγεθος της κατηγορίας αυτής υπολογίζεται στα 100.000 περίπου άτομα για όλη την προαναφερθείσα περίοδο. Μετά το 1922 και μέχρι τις παραμονές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, υπήρξε μια κάποια ισορροπία. Όσοι έφευγαν για Αμερική, άλλοι τόσοι περίπου επέστρεφαν. Ο κυριότερος λόγος ήταν το κραχ του 1929 και η κατάρρευση της Αμερικανικής οικονομίας. Όταν όμως η οικονομία της Αμερικής άρχισε να καλυτερεύει, πολλοί άρχισαν και πάλι να στρέφουν το βλέμμα προς την άλ-

λη μεριά του Ατλαντικού. Παράνομα, βέβαια, γιατί από το 1924 και μετά η Αμερικανική κυβέρνηση (όπως και άλλες κυβερνήσεις χωρών υποδοχής) άρχισε να επιβάλλει περιορισμούς στον αριθμό μεταναστών από τις Μεσογειακές χώρες³. Τότε, έφτασαν στην Αμερική περίπου 30.000 Έλληνες, από τους οποίους η συντριπτική πλειοψηφία ήταν νέες για τους εργένηδες, καθώς και οι σύζυγοι των μεταναστών που ήδη είχαν εγκατασταθεί στις ΗΠΑ.

Παρ' όλα αυτά, θα ήταν άδικο αν δεν αναφέραμε ότι η μετανάστευση είχε και τα καλά της. Σε δύσκολους καιρούς λειτούργησε σαν «βαλβίδα ασφαλείας» διοχε-

τεύοντας το άνεργο ή υποαπασχολούμενο εργατικό δυναμικό σε χώρες που μπορούσαν να το αξιοποιήσουν. Επί πλέον, τα εμβάσματα των εκπατρισθέντων προς τους συγγενείς, ήρθαν κάποια στιγμή ν' αποτελέσουν σημαντική πηγή εσόδων του κράτους. Για παράδειγμα, το 1962 οι τέτοιου είδους χρηματικές εισροές ανέρχονταν στο 4.2% του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (σε σταθερές τιμές), ενώ την ίδια χρονιά τα μεταναστευτικά εμβάσματα αποτελούσαν το πρώτο σε μέγεθος κονδύλι του ενεργητικού σκέλους του ισοζυγίου των άδελων πόρων (37.3%)⁴.

3η περίοδος – Μεταπολεμική μετανάστευση

Μία από τις ιδιομορφίες αυτής της περιόδου είναι οι πολυάνθρωποι εκπατρισμοί που προκλήθηκαν είτε από πολεμικές και εθνικές κρίσεις είτε για πολιτικούς λόγους. Στις ΗΠΑ το διάστημα 1947-1965 εγκαταστάθηκαν

75.000 περίπου μετανάστες. Κατά τη διάρκεια του απελευθερωτικού αγώνα στη Μεγαλόνησο (1955-1958) οι εκαπτριζόμενοι κατέφυγαν στην Ελλάδα, αλλά κυρίως στη Βρετανία, ενώ μετά την τουρκική εισβολή του 1974 στράφηκαν και προς τις ΗΠΑ, τον Καναδά, την Αφρική και την Αυστραλία. Επίσης, κατά τη Μεταπολεμική Περίοδο, χαρακτηριστικά είναι ο ξεριζωμός των ελληνικών κοινοτήτων της Αιγύπτου, καθώς και οι διώξεις που υπέστη το ελληνικό στοιχείο της Ρουμανίας και, κυρίως, της Σοβιετικής Ένωσης (τέλη 1940). **Βασικό χαρακτηριστικό της περιόδου είναι η ραγδαία αύξηση του ετήσιου όγκου της μετανάστευσης, κυρίως μετά το 1960.** Αυτή τη φορά οι μετανάστες κατευθύνονται σε Ευρωπαϊκές χώρες (κυρίως Δυτικές) με ποσοστό 60% επί της συνολικής μετανάστευσης, ενώ ακολουθούν ο Καναδάς και η Αυστραλία με 20% και 13% αντίστοιχα. Η Ευρώπη βγαίνει πληγωμένη από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, αλλά και αποφασισμένη να ξαναρχίσει. Οι οικονομίες των χωρών αναπτύσσονται με γοργό ρυθμό και χρειάζονται φτηνά εργατικά χέρια. Η Ελλάδα και πάλι στην πρωτοπορία, μαζί με την Ιταλία και Ισπανία, γίνεται ο κύριος αποστολέας μιας ανεκμετάλλευτης και υποαπασχολούμενης εργατικής δύναμης. Η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα που δέχεται Έλληνες να δουλέψουν στ' ανθρακωρυχεία της, είναι το Βέλγιο, το 1954. Ανάμεσα στα 1954-1958, 15.000 (για άλλους 40.000) Έλληνες περνούν τα σύνορα. Η Γερμανία μπαίνει στο παιχνίδι λίγο αργότερα (1959) με 2.500, ενώ μέχρι το 1976 ο συνολικός αριθμός των Ελλήνων εργαζομένων στη Δ. Γερμανία ανέρχεται στους 623.000, δηλαδή στο 53% του συνολικού αριθμού των μεταναστών ολόκληρης της τρίτης περιόδου. Οι ρυθμοί αυτοί εξόδου συντηρούνται μέχρι την μεταπολίτευση, οπότε και αρχίζουν σταδιακά να πέφτουν. Χαρακτηριστικός είναι ο αριθμός των μεταναστών προς την Αυστραλία (το διάστημα 1945-1982

η Αυστραλία δέχθηκε επίσημα 240.000 άτομα, πέρα από εκείνα που πέρασαν παράνομα στη χώρα), ιδιαίτερα μετά τις ευνοϊκές συνθήκες της αυστραλιανής κυβέρνησης του 1952 (μέσα σε 20 χρόνια από 30.000 η Αυστραλία έφτασε να έχει 300.000 Έλληνες). **Η περιοχή που πλήρωσε περισσότερο αυτή τη φορά με εκροή ανθρωπίνου δυναμικού ήταν η Βόρεια Ελλάδα, ενώ στην προηγούμενη μεταναστευτική περίοδο το ρόλο αυτό τον είχε η Πελοπόννησος.** Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι την περίοδο αυτή παρατηρείται ένα μεγάλο κύμα παλιννόστησης (μεταξύ 1968-1977 επαναπατρίστηκαν 237.500 άτομα) εξαιτίας της πετρελαϊκής κρίσης του 1973, αλλά και της ανακοπής των μεγάλων μεταπολεμικών ρυθμών ανάπτυξης των δυτικοευρωπαϊκών οικονομιών.

Ο απόδημος Ελληνισμός σήμερα

Σήμερα από τους 5.514.403 απόδημους Έλληνες τη μερίδα του λέοντος έχει η Αμερική, έχοντας απορροφήσει το 61% των αποδήμων (3.402.220) και ακολουθούν η Ευρώπη με το 23% (1.182.973) και η Ωκεανία με το 13% (710.070), ενώ στην Αφρική και την Ασία υπάρχουν αντίστοιχα 139.790 (2%) και 79.350 (1%) Έλληνες⁵.

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι η μετανάστευση είναι μία πολύ σημαντική πραγματικότητα στην ιστορία των Ελλήνων. Η επιρροή της Διασποράς υπήρξε επιβλητική στο παρελθόν, προπάντων κατά τις περιόδους εθνικών κρίσεων. Αυτό οφείλεται τόσο στον όγκο των αποδήμων –σήμερα πλησιάζουν το ένα τρίτο σχεδόν του συνολικού ελληνισμού– όσο και στην οικονομική τους ευρωστία, την πολιτιστική ακτινοβολία και, κυρίως, στις δυνατότητές τους να παρεμβαίνουν στην κοινή γνώμη και την πολιτική ζωή των νέων πατρίδων. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά τη μεταπολεμική περίοδο

οι ενέργειες των αποδήμων για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των ιδιαίτερων πατρίδων τους συνεχίστηκαν με γενναιόδωρες χορηγίες. Οι ομογενείς προίκισαν συχνά τις γενέτειρές τους με ναούς, νοσοκομεία, σχολεία, επαρχιακούς δρόμους κ.λ.π. Σήμερα, τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τη δραστηριότητα των ομογενών είναι αξιοπρόσεκτα και εμπνέουν υπερηφάνεια που ενισχύει την εθνική μας ενότητα και είναι αφετηρία για νέες κατακτήσεις και επιτεύξεις. Όμως, η ελληνική μετανάστευση, όπως περιγράφεται συνήθως, δεν αντικατοπτρίζει εξ' ολοκλήρου την πραγματικότητα. **Οι καταστάσεις που αντιμετώπισαν οι Έλληνες μετανάστες ήταν αρκετά δύσκολες. Η ζωή των Ελλήνων στην ξενιτιά ήταν στερημένη, γιατί σκοπός τους ήταν να εξοικονομούν όσο το δυνατόν περισσότερα χρήματα. Ένιωσαν το ρατσισμό, την ξενοφοβία και την εκμετάλλευση. Ωστόσο, υπάρχουν μελέτες που είχαν εκπονηθεί στις ΗΠΑ τη δεκαετία του 1940 και παρουνσιάζουν τους Έλληνες ως τους πλέον επιρρεπείς στη διάπραξη απεχθών εγκληματικών πράξεων⁶.** Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πολλές από αυτές τις μελέτες είναι μονομερείς και σπκώνουν πολύ συζήτηση για την αντικειμενικότητά τους, αλλά δεν είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει κάτι τέτοιο. Πάντα υπάρχουν άτομα που θα θελήσουν να εκμεταλλευτούν καταστάσεις προς προσωπικό όφελος. Αυτό όμως δε θα πρέπει να θεωρείται κανόνας. Ο καθένας μας θα πρέπει να βλέπει στο πρόσωπο του συνανθρώπου του το πρόσωπο του αδερφού του –το πρόσωπο του Θεού– και να δείχνει πνεύμα αλληλεγγύης. Σίγουρα υπάρχουν άνθρωποι που θα εκμεταλλευτούν την καλή προαίρεσή μας, αλλά κάτι τέτοιο δε θα πρέπει να μας εμποδίσει να κάνουμε το καθήκον μας. **Γιατί, σίγουρα, δε θα θέλαμε να ακούσουμε από το Θεό το «πέπεισας γάρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην,**

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μετανάστες

καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με» (Ματθ., ΚΕ', 42-43).

¹ «Η σύγχρονη ελληνική μετανάστευση μεταξύ θεωρίας και εμπειρίας», Μιχάλη Γ. Τσάκαλου, Εκδόσεις Αιγέας

² Μορφή αποικίας είναι και οι πολυπληθείς ελληνικές κοινότητες ανά την υφήλιο

³ Οι αμερικανικές αρχές μείωσαν τον αριθμό των μεταναστών από την Ελλάδα από τους 28.000 (1921) σε 100 (1924), άσχετα αν με τις καταστρατηγήσεις των κανονισμών και των επιτρεπόμενων ποσοστών περνούσαν τελικά παράνομα στο αμερικανικό έδαφος γύρω στα 1.000-2.000 άτομα το χρόνο

⁴ Τα στοιχεία προήλθαν από άρθρο του καθηγητή Ε. Μ. Π. και της Α. Β. Σ. Π. κ. Σ. Αγαππίδη που δημοσιεύτηκε στη Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια, Π. Δρανδάκης, Τόμος Δέκατος – ΕΛΛΑΣ, Εκδοτικός Οργανισμός «Ο Φοίνις» Ε.Π.Ε. (σελ. 839-840)

⁵ Σύμφωνα με τη Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού (2008)

⁶ <http://aformi.wordpress.com/2009>

ΠΗΓΕΣ:

- Άρθρο του καθηγητή Ιστορίας Νεότερων Χρόνων του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ι. Χασιώτη που δημοσιεύθηκε στην εγκυκλοπαίδεια «ΕΛΛΑΣ» - Η ιστορία και ο πολιτισμός του ελληνικού έθνους από τις απαρχές μέχρι σήμερα, Τόμος δεύτερος – Οι μετά την άλωση χρόνοι και το σύγχρονο ελληνικό κράτος, Εκδοτικός Οργανισμός Πάπυρος (σελ. 225-238)
- <http://www.arafura.net.au/greeksnt/migration.html>
- http://e-cynical.blogspot.com/2008/06/blog-post_13.html
- http://kafeneio-gr.blogspot.com/2010/02/blog-post_7100.html

Επιμέλεια:
Διονυσία Μαγούλη
φοιτ. Σ.Ε.Μ.Φ.Ε. Ε.Μ.Π.

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μετανάστες

Μήπως να τραβήξουμε γι' αλλού;

Λοιπόν κάπου εδώ είμαστε κι εμείς! Ποιοί είμαστε; Καλή απορία! Δύο μυρμήκια από μια μεγάλη φωλιά.

Ζούμε σε μια οργανωμένη κοινωνία όπου το κάθε μέλος έχει και συγκεκριμένα καθήκοντα. Ή τουλάχιστον έτσι θα έπρεπε να είναι, γιατί στην πράξη τα πράγματα διαφέρουν λίγο. Η δική μας φωλιά δεν φημίζεται για την καλή λειτουργία της και τα περισσότερα μέλη της –εμείς τα μυρμήκια- αντιμετωπίζουμε καθημερινά δεκάδες προβλήματα. Προβλήματα που κάνουν μερικούς από εμάς να θέλουμε να φύγουμε μακριά και να αναζητήσουμε μια καλύτερη τύχη σε μια άλλη φωλιά. Ποιά είναι αυτά; Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή.

Αρχικά, η τροφή που συγκεντρώνει η αποικία μας καθημερινά, δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες του υπεράριθμου πληθυσμού της. Αν και χτισμένη σε έναν τόπο με πλούσια βλάστηση και πολλούς καρπούς, είμαστε τόσα μυρμήκια που πρέπει να τραφούμε, ώστε πολλά από εμάς δυσκολεύονται να εξασφαλίσουν τα προς το ζην. Κάθε μυρμήγκι εργάζεται και έχει

ένα ρόλο στην κοινωνία- δεν γίνεται να επιβιώσει αλλιώς. Λόγω του μεγάλου μας πληθυσμού όμως, υπάρχει μια υπερπαραγωγή εργατικού δυναμικού, σε μια φωλιά που οι ρόλοι και τα καθήκοντα είναι πεπερασμένα σε αριθμό. Αναπόφευκτο αποτέλεσμα, η ανεργία. Όσο παράξενο και αν ακούγεται, πολλές φωλιές αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα. Τι πρέπει να κάνουν, λοιπόν, τα μυρμήκια που μένουν άπραγα εξαιτίας των συνθηκών;

Το γεγονός ότι το φαγητό δεν φτάνει για όλα τα μυρμήκια οφείλεται εν μέρει στην ανισοκατανομή της τροφής, μιας και μεγάλο μέρος της προορίζεται για τη βασίλισσα και τους αυλικούς της υπαλλήλους. Το καθεστώς της βασίλισσας είναι αυστηρό και μεροληπτικό. Αυτή διοικεί τη φωλιά και όλοι δουλεύουν για αυτήν. Μόνο που η δική μας βασίλισσα ευνοεί μόνο τους δικούς της, μυρμήκια που ανήκουν στην κατηγορία των αυλικών. Παράλληλα, απαξιώνει όλα τα υπόλοιπα σκληρά εργαζόμενα μυρμήκια που μοχθούν για να μην της λείψει τίποτα και στερούνται για να έχει αυτή παραπάνω. Υπάρχουν όμως, και μυρμήκια-υπηκόοι, όπως εμείς οι δύο, που δεν μπο-

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Μετανάστες

ρούμε να ανεχόμαστε άλλο αυτό το πολιτικό σκηνικό. Φυσικά και αναγνωρίζουμε ότι στη βασιλίσσά μας οφείλεται ολόκληρη η ύπαρξη της φωλιάς, αλλά ακούσαμε ότι σε άλλες αποικίες οι βασίλισσες είναι πιο κοντά στους υπηκόους τους, τούς νοιάζονται και τούς υποστηρίζουν. Αυτή την ουτοπία την αναζητάει κάθε μυρμήγκι που είναι δυσारेστημένο από την πολιτική κατάσταση της φωλιάς.

Η αποθηκευμένη τροφή ελλατώνεται ακόμη περισσότερο όταν η φωλιά μας δέχεται επιθέσεις από άλλα μυρμήγκια ή και μεγαλύτερα έντομα. Οι λεπτασίες είναι συχνό φαινόμενο, από άλλες πιο ισχυρές φωλιές με τις οποίες ερχόμαστε τακτικά σε σύγκρουση. Η εμπόλεμη αυτή κατάσταση μας εξαντλεί, και έχει οδηγήσει στην αύξηση του αριθμού των φρουρών στη φωλιά μας. Από τη μία, το γεγονός αυτό είναι καλό, καθώς οι φύλακες προστατεύουν την τροφή μας και τους ίδιους μας τους εαυτούς. Από την άλλη, ακόμα και εμείς-οι νόμιμοι κάτοικοι της φωλιάς-περνάμε από πολλούς ελέγχους καθημερινά, μας επιτηρούν κατά την εργασία, καθώς είμαστε όλοι ύποπτοι. Το να είσαι στο σπίτι σου και να σε αντιμετωπίζουν σαν εγκληματία είναι κουραστικό και ψυχοφθόρο. Μα δεν είναι μόνο αυτό. Ορισμένα μυρμήγκια που δεν τους επαρκεί το μερίδιο της τροφής και πιθανώς είναι άνεργα, καταφεύγουν

στην εγκληματικότητα για να επιβιώσουν. Έτσι πολλά μυρμήγκια ζουν με το φόβο ότι μπορούν να δεχτούν επίθεση από έναν συγκατοικό τους για μια σταλιά τροφής. Ο «πόλεμος» με τις άλλες φωλιές, αλλά και η βία που καλλιεργείται μεταξύ των κατοίκων της αποικίας μας, κάνει τη ζωή σε αυτή τη φωλιά ανυπόφορη.

Είμαστε μυρμήγκια πλασμένα για να ζούμε αρμονικά και όχι για να βιώνουμε συγκρούσεις. Επιπλέον είμαστε φιλελεύθερα μυρμήγκια και δεν μπορούμε να ανεχόμαστε τις διακρίσεις του πολιτεύματος που επικρατεί στη φωλιά μας. Τέλος, είμαστε εργατικά μυρμήγκια που θέλουμε και έχουμε ανάγκη να δουλέψουμε, προκειμένου οι κόποι μας να μας εξασφαλίσουν ένα καλύτερο βιοτικό επίπεδο, από αυτό που έχουμε τώρα στην αποικία μας. Φεύγουμε και αφήνουμε την φωλιά που γεννηθήκαμε γιατί πιστεύουμε ότι μας αξίζει μια καλύτερη τύχη, την οποία και αναζητούμε. Εκεί που θα πάμε ακούσαμε πως τα πράγματα είναι καλύτερα: τα μυρμήγκια δεν πεινάνε, ζουν ειρηνικά και είναι ικανοποιημένα από το πολίτευμα. Μπορεί να είναι γενικά καλύτερα, αλλά κανείς δεν μας εξασφαλίζει αν θα είναι καλύτερα και για εμάς τους δύο, που θεωρούμαστε μετανάστες. Ποιός ξέρει αν θα μας δεχτούν και αν θα απορροφηθούμε ομαλά από τον πληθυσμό της άλλης φωλιάς; Απλά

ελπίζουμε και προσευχόμαστε να πάνε όλα καλά. Και ξεκινάμε.

Ο άνθρωπος θεωρεί ότι βρίσκεται στην κορυφή της εξέλιξης και ότι είναι κάτι διαφορετικό από τα άλλα ζώα. Παρόλα αυτά, για αρκετό χρόνο στην ιστορία του μιμούνταν συμπεριφορές ζώων με ένα απλό νευρικό σύστημα και λιγότερο αναπτυγμένο από το δικό του. Γι' αυτό το λόγο ανέφερα την ιστορία με τα μυρμήγκια που μετανάστευσαν. Γιατί για τους ίδιους λόγους και με τους ίδιους φόβους μεταναστεύουν και οι άνθρωποι από χώρα σε χώρα. Κάποιοι αφήνουν τις χώρες τους δυσारेστημένοι και κατατρεγμένοι από δικτατορικά και απολυταρχικά πολιτεύματα, ενώ κάποιοι άλλοι αναγκάζονται να μεταναστεύσουν λόγω της οικονομικής τους δυσχέρειας που οφείλεται στην ανεργία που υπάρχει στη χώρα γέννησής τους. Ένας πιο σύγχρονος λόγος μετανάστευσης, είναι η αύξηση της εγκληματικότητας και η εμπόλεμη κατάσταση, σε περιοχές όπως η Μέση Ανατολή, που κάνει τους ανθρώπους να μεταναστεύουν για να αναζητήσουν την αρμονία και την ειρήνη. Και έρχονται σε χώρες, όπως η Ελλάδα, που είναι σε καλύτερη κατάσταση από τις δικές τους χώρες, για να βρουν τη ζωή που θα ήθελαν πάντα να είχαν.

Εδώ στην Ελλάδα, καθημερινά ακούμε γύρω μας πολλά για τους

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μετανάστες

Και όμως, αν τα κοιτάξουμε εμείς οι άνθρωποι από ψηλά, δεν ξεχωρίζουμε τις φυλές: όλα τα μυρμήγκια μας φαίνονται ίδια και μάλιστα μένουμε έκπληκτοι που μαθαίνουμε ότι αυτά τα μικρά έντομα έρχονται σε συγκρούσεις μεταξύ τους, λες και έχουν κατι να χωρίσουν. Έτσι φαινόμαστε και εμείς οι άνθρωποι κάτω από το βλέμμα του Θεού.

μετανάστες που ζουν στη χώρα μας, για τα προβλήματα που δημιουργούν και για το κακό που γενικά προξενούν στον τόπο. **Γιατί, όμως, βλέπουμε τους μετανάστες σαν πρόβλημα;** Δύο είναι οι βασικές αιτίες. Πρώτον, γιατί αγνοούμε και δεν νοιαζόμαστε να μάθουμε τους λόγους που τους έφεραν εδώ. Προφανώς και κανένας μετανάστης δεν ήταν «βολεμένος» στην πατρίδα του και απλά σπρώχθηκε και ήρθε στην Ελλάδα για να δημιουργήσει πρόβλημα. Και φυσικά ο σκοπός του δεν είναι να δημιουργήσει πρόβλημα, αλλά να προσαρμοστεί στους νέους κανόνες και να εναρμονιστεί με τους ντόπιους. Με αυτό τον τρόπο θα ζήσει και αυτός μια καλύτερη ζωή, αλλά και θα προσφέρει τις υπηρεσίες του στην ελληνική κοινωνία. Ας μην ξεχνάμε ότι οι μετανάστες αυξάνουν τον αριθμό του εργατικού δυναμικού της χώρας μας και χάρη στην χειρωνακτική τους εργασία κατάφεραν να ολοκληρωθούν σημαντικά έργα, όπως οι εγκαταστάσεις των Ολυμπιακών αγώνων.

Ο δεύτερος λόγος που οι ντόπιοι βλέπουν τους μετανάστες σαν πρόβλημα πηγάζει από την αδυναμία μας να τους αντιμετωπίσουμε ως ίσους. Κάνουμε τα πάντα για να τους διώξουμε, τους κατηγορούμε για όλα τα στραβά της κοινωνίας μας, τους κηνυγάμε χωρίς να σκεφτόμαστε ότι είναι και αυτοί άνθρωποι σαν κι εμάς. Ακριβώς η ίδια θεϊκή κατασκευή, ίδιος τρόπος βιολογικής λειτουργίας, ίδια σκέψη. Το προηγούμενο

παράδειγμα των μυρμηγκιών δεν ήταν τυχαίο. Τα μυρμήγκια σχηματίζουν κοινωνίες σαν τις ανθρώπινες και έχουν παρόμοιες αιτίες και συνέπειες μετανάστευσης. Και όμως, αν τα κοιτάξουμε εμείς οι άνθρωποι από ψηλά, δεν ξεχωρίζουμε τις φυλές: όλα τα μυρμήγκια μας φαίνονται ίδια και μάλιστα μένουμε έκπληκτοι που μαθαίνουμε ότι αυτά τα μικρά έντομα έρχονται σε συγκρούσεις μεταξύ τους, λες και έχουν κατι να χωρίσουν. Έτσι φαινόμαστε και εμείς οι άνθρωποι κάτω από το βλέμμα του Θεού. Ο Θεός δεν ξεχωρίζει τους ανθρώπους και θλίβεται να τους βλέπει να συγκρούονται για τη γη και για τα αγαθά που Αυτός τους χαρίζει απλόχερα και προορίζονται για όλους.

Κλείνοντας, καλό θα ήταν εμείς οι Έλληνες να μην δαιμονοποιούμε τους αλλοδαπούς μετανάστες ότι προξενούν κακό, αλλά θα πρέπει να δεχτούμε ότι υπάρχει αλλαγή του πολιτικού και πολιτισμικού χάρτη σε παγκόσμιο επίπεδο και ότι πλέον αλλάζει σημαντικά η ταυτότητα της ελληνικής κοινωνίας. **Ας μην ξεχνάμε, επίσης, πως ο Θεός μάς ονομάζει όλους αδέρφια και μας καλεί να ζούμε με αρμονία, σε μια γη που δεν ανήκει σε κανέναν προσωπικά, αλλά προορίζεται για να καλύπτει τις ανάγκες κάθε ΑΝΘΡΩΠΟΥ ανεξάρτητα από τον τόπο καταγωγής του.**

Επιμέλεια:

Σόνια Κάρμα

φοιτ. Παιδαγ. Τμήμ. Δημοτικής

Εκπαίδευσης

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΔΕΥΣΗ

Ένα σχολείο, δεκάδες πολιτισμοί...

Τη φετινή σχολική χρονιά 2009-2010 κλήθηκα να υπηρετήσω ως φιλόλογος στο 2ο Γυμνάσιο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης Ελληνικού. **Διαπολιτισμικά- για όσους δε γνωρίζουν- ονομάζονται αυτά τα σχολεία που έχουν ως στόχο τους την ευκολότερη και ομαλότερη ένταξη αλλοδαπών μαθητών στην ελληνική εκπαιδευτική και κοινωνική πραγματικότητα.** Δικαίωμα φοίτησης σε αυτά έχουν οι μαθητές των οποίων ο ένας τουλάχιστον γονέας είναι αλλοδαπός. Στη χώρα μας λειτουργούν 26 τέτοια σχολεία- 13 Δημοτικά, 8 Γυμνάσια, 5 Λύκεια- σε διάφορες πόλεις, όπως στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, τη Ροδόπη, την Κοζάνη, τα Ιωάννινα και τα Χανιά.

Το 2ο Διαπολιτισμικό Γυμνάσιο Ελληνικού, στο οποίο εργάστηκα φέτος, ανήκει στα Δημόσια σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Πρωτολειτούργησε το 1985 ως Γυμνάσιο Αποδήμων Ελληνοπαίδων στην Αργυρούπολη. Το 1991 μετονομάστηκε σε Γυμνάσιο Παλιννοστούτων Ελληνοπαίδων και οι μαθητές ήταν κυρίως παιδιά Ελλήνων μεταναστών από τις ΗΠΑ, τον Καναδά, την Αυστραλία και τη Νότια Αφρική που επέστρεφαν στην Ελλάδα. Τη δεκαετία του '90 το κύμα παλιννόστησης από αυτές τις χώρες περιορίστηκε, ενώ με την κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ υπήρξε αύξηση της παλιννόστησης των Ελλήνων ομογενών από τις ανατολικές χώρες, καθώς και κύμα οικονομικών μεταναστών

κυρίως από την Αλβανία και δευτερευόντως από χώρες της Ασίας και της Αφρικής. Έτσι, από το 1996 μέχρι σήμερα το σχολείο ονομάζεται Γυμνάσιο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και οι μαθητές του είναι στη συντριπτική τους πλειοψηφία παιδιά οικονομικών μεταναστών και πολιτικών προσφύγων.

Κάθε χρόνο φοιτούν στο σχολείο μας 165 περίπου μαθητές από 35 χώρες (Αίγυπτος, Φιλιππίνες, Μολδαβία, Πολωνία, Βουλγαρία, Ρωσία, Σομαλία, Ταϊλάνδη, Ινδία, Λίβανος, Βραζιλία κ.α.). Ποικιλία υπάρχει όχι μόνο στις χώρες προέλευσης, αλλά και στα θρησκευτικά (χριστιανοί ορθόδοξοι, ρωμαιοκαθολικοί, προτεστάντες, κόπτες, μουσουλμάνοι, άθεοι κ.ά.)

Όσον αφορά στο εκπαιδευτικό προσωπικό, εργάζονται καθηγητές όλων των ειδικοτήτων από τους οποίους οι περισσότεροι είναι κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων και γνωρίζουν άπταιστα την αγγλική γλώσσα.

Το ωρολόγιο πρόγραμμα είναι ίδιο με αυτό των γενικών Γυμνασίων με μικρές διαφοροποιήσεις. Πιο αναλυτικά, λειτουργούν τάξεις υποδοχής για μαθητές που γνωρίζουν ελάχιστα ή καθόλου την ελληνική γλώσσα και διανύουν τον πρώτο χρόνο παραμονής τους στην Ελλάδα. Οι μαθητές των τμημάτων αυτών εξετάζονται προφορικά σε όλα τα μαθήματα. Το μάθημα των θρησκευτικών διδάσκονται μόνο οι ορθόδοξοι, ενώ την ίδια ώρα γίνεται παράλληλη διδασκαλία συνήθως της ελληνικής γλώσσας

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ
Μετανάστες

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μετανάστες

για τους υπόλοιπους μαθητές.

Η ύλη όλων των μαθημάτων είναι η ίδια που διδάσκεται και στα άλλα ελληνικά Δημόσια σχολεία, προσαρμοσμένη στις γλωσσικές και μαθησιακές ανάγκες των παιδιών. Οι μαθητές μας παίρνουν δωρεάν τα ελληνικά βιβλία και, όπου χρειάζεται, βιβλία στα ελληνικά, στα αγγλικά, στα ρωσικά και τα αλβανικά ως υλικό στήριξης και σημείο αναφοράς.

Επίσης, το σχολείο διαθέτει βιβλιοθήκη, γραφείο ΣΕΠ και υπάρχει η δυνατότητα ψυχολογικής στήριξης των μαθητών από σχολική ψυχολόγο.

Επιπλέον, οι μαθητές μας δεν είναι συνήθως κάτοικοι των γύρω περιοχών, αλλά διαμένουν μακρύτερα (Άγιος Δημήτριος, Νέα Σμύρνη, Καλλιθέα, Φάληρο, Πειραιάς, Νίκαια κ.α.). Μισθωμένα λεωφορεία τους μετακινούν καθημερινά προς και από το σχολείο.

Αξίζει να αναφερθεί ότι το σχολείο μας συμμετέχει συχνά σε πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου Ελληνικού και σε δραστηριότητες Πανελλαδικής και Πανευρωπαϊκής εμβέλειας.

Τέλος, ιδιαίτερη είναι η μέριμνα του σχολείου και για την υγεία των μαθητών, αφού φροντίζει ακόμα

και για τον εμβολιασμό τους σε τοπικά ιατρεία.

Θεωρώ μια πολύ ξεχωριστή εμπειρία για μένα το να βρεθώ για ένα διδακτικό έτος σε αυτό το σχολείο, γιατί συναναστράφηκα με παιδιά από τόσες διαφορετικές χώρες, με διαφορετικές θρησκείες και πολιτισμούς, παιδιά από χαμηλά συνήθως κοινωνικοοικονομικά στρώματα με προβλήματα, τις περισσότερες φορές, στο οικογενειακό τους περιβάλλον.

Τα παιδιά, με τη σειρά τους, νιώθουν ότι βρίσκονται σε ένα ευχάριστο περιβάλλον, εισπράττουν την αγάπη και το ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών γι' αυτά και ίσως το σχολείο τα κάνει να ξεχνούν για λίγο τα προσωπικά τους προβλήματα και το ρατσισμό που βιώνουν έξω από αυτό.

Συμπερασματικά, το Διαπολιτισμικό Γυμνάσιο συνεχίζει ενάντια στο ρατσισμό και την ξενοφοβία την προσπάθεια ένταξης των μαθητών του στην ελληνική κοινωνία, η οποία έχει αρχίσει να αποδέχεται το δικαίωμα στην ετερότητα και την «άλλη ταυτότητα».

Επιμέλεια:

Δημήτρης Δρίτσας
φιλόλογος- φοιτ. θεολογίας

Δημοσκόπηση για τους μετανάστες στο πανεπιστήμιο

Τι γνώμη έχεις για τους μετανάστες;

Οι μετανάστες αποτελούν ένα υπαρκτό πλέον φαινόμενο στην Ελλάδα. Ασφαλώς, είτε είναι λαθρομετανάστες είτε είναι νόμιμοι μετανάστες, έχουν φτάσει στη χώρα μας με προσδοκίες και ελπίδες για μια καλύτερη ζωή. Από εκεί και πέρα όμως, όταν βλέπουν να μην πραγματοποιούνται τα όνειρά τους συχνά ωθούνται στην παρανομία, αυξάνοντας υπερβολικά τα ποσοστά εγκληματικότητας. Ίσως, εάν υπήρχαν οι υποδομές, και οι κατάλληλοι οργανισμοί υποδοχής των μεταναστών, η παρούσα κατάσταση να ήταν διαφορετική.

Έχεις επικοινωνήσει ποτέ με μετανάστες;

Ναι, φαντάζομαι πια ότι όλοι μας λίγο πολύ έχουμε συναναστραφεί με τέτοια άτομα, και για να είμαι ειλικρινής η συμπεριφορά μου προσαρμόζεται ανάλογα με το άτομο που έχω απέναντί μου. Δηλαδή, εάν ο μετανάστης με τον οποίο συναναστρέφομαι σέβεται και τιμά τη χώρα που τον φιλοξενεί, τη χώρα μου, δεν τον ξεχωρίζω από ιθαγενή, εάν όμως δεν τιμά την Ελλάδα, τα ήθη και τα έθιμά μας και δεν κάνει καν απόπειρα να εγκλιματιστεί, αντιθέτως δε προβαίνει σε ατιμωτικές και παραβατικές συμπεριφορές τότε μου γεννάται το αίσθημα ότι δεν αποτελεί μέλος της ελληνικής κοινότητας.

Α.Α. φοιτήτρια παιδαγωγικού

Τι γνώμη έχεις για τους μετανάστες;

Από τότε που έχουν ανοίξει τα σύνορα, η χώρα μας σταδιακά γε-

μίζει από μετανάστες με αποτέλεσμα χειρωνακτικές εργασίες που γίνονταν παλιότερα από Έλληνες, πλέον να έχουν περάσει αποκλειστικά στα χέρια των μεταναστών. Επίσης έχει παρατηρηθεί μεγάλη αύξηση της εγκληματικότητας, κάτι το οποίο αποδίδεται κατά κύριο λόγο σε αυτούς. Τέλος, βλέπουμε σε διάφορες ιστορικές γειτονίες, της Αθήνας κυρίως, να χάνεται τελείως η ελληνική ταυτότητα.

Έχεις συναναστραφεί ποτέ με κάποιον μετανάστη;

Όταν ήμουν μαθητής στο δημοτικό, είχα ένα συμμαθητή που είχε έρθει από τη Γεωργία και ζούσε με γνωστούς των γονιών του. Ήταν πολύ καλό παιδί, αλλά είχε κακές παρέες, και σιγά-σιγά άρχισε να αλλοτριώνεται με αποτέλεσμα, μετά από μια σειρά γεγονότων, η αστυνομία να τον βάλει σε επопτεία από τόσο μικρό. Το παιδί αυτό αναγκάστηκε και άλλαξε τόπο διαμονής, και έτσι άλλαξε προς το χειρότερο η ζωή του.

Π.Μ. φοιτητής μηχανολόγος

Ε.Μ.Π.

Τι γνώμη έχεις για τους μετανάστες;

Πιστεύω ότι βρίσκονται σε μια δύσκολη θέση αυτοί οι άνθρωποι και δεν είναι η καλύτερη επιλογή να αφήσουν την πατρίδα τους για να έρθουν εδώ και σίγουρα αξίζουν μια ίση μεταχείριση.

Τι μπορεί να γίνει με τον μεγάλο αριθμό μεταναστών που έχουν φθάσει στη χώρα μας;

Η λύση θα ήταν η καλύτερη φύλαξη των συνόρων, αλλά επειδή φαίνεται ανέφικτη θα μπορούσε

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ
Μετανάστες

να δημιουργηθεί ένα σύστημα το οποίο θα τους εισήγαγε στην ελληνική κοινότητα γνωρίζοντας έτσι τον ελληνικό πολιτισμό με αποτέλεσμα να αποκτήσουν ελληνική συνείδηση, όπως συνέβαινε στην αρχαία Ελλάδα, στην ελληνιστική περίοδο.

Ν.Β. φοιτητής Οικονομικού
Νομικής

Τι γνώμη έχεις για τους μετανάστες;

Θεωρώ ότι πλέον αποτελούν ένα μέρος του πληθυσμού μας, και καλώς ή κακώς, αυτό δεν αλλάζει. Το μόνο που θα πρότεινα θα ήταν να μειωθεί στο ελάχιστο δυνατό το φαινόμενο των λαθρομεταναστών, και όσον αφορά τους νόμιμους μετανάστες καλό θα ήταν να τους δίνονται ίσες ευκαιρίες, εφόσον αυτοί παλεύουν για κάτι τέτοιο.

Έχεις συναναστραφεί ποτέ με κάποιον μετανάστη;

Είχα στο λύκειο έναν αλλοδαπό φίλο μου, ο οποίος ήταν αρκετά καλό παιδί. Αγωνιζόταν για τη ζωή του, εργαζόταν και γενικά είχε κάποιους στόχους για το μέλλον του. Και προφανώς, σεβόταν τα εδάφη μας και ήταν ευγνώμων για τις ευκαιρίες που του δόθηκαν στη χώρα μας. Θα ήθελα επίσης να προσθέσω ότι το συγκεκριμένο άτομο με γλίτωσε στο παρελθόν από βέβαιο και σοβαρό κίνδυνο.

Χ.Μ. φοιτητής μηχανολόγος
Ε.Μ.Π.

Επιμέλεια:

Επιφάνιος Λαμπάδακης
φοιτ. Μηχανολόγων Μηχανικών
(ΕΜΠ)

Ρατσισμός

πολίτες από... ράτσα;

Ο ρατσισμός είναι μια στάση και μια θεωρία πολύ παλιά. Με τον όρο "ρατσισμός" εννοούμε εκείνο το δόγμα κατά το οποίο υπάρχει ένας σύνδεσμος μεταξύ φυλετικών και πολιτιστικών γνωρισμάτων και κατά το οποίο ορισμένες φυλές είναι ανώτερες από άλλες. Ο ρατσισμός είναι κάτι περισσότερο από τη φυλετική προκατάληψη, είναι μια τυπική θεωρία που συγχωνεύει τις κρατικές, εθνικές, γλωσσικές, θρησκευτικές και φυλετικές ομάδες αποδίδοντας ορισμένες κατωτερότητες σε μία μόνο από αυτές. Ο ρατσισμός είναι μία στάση ζωής που ξεκινάει από πολύ παλιά και έρχεται ως αποτέλεσμα κάποιων στερεοτυπικών αντιλήψεων που δημιουργήθηκαν και κάποιας προκατειλημμένης συμπεριφοράς που άσκησε ευρύτερες επιδράσεις. Αυτή η στερεοτυπική συμπεριφορά εσωτερικεύτηκε με τον καιρό και πήρε τη μορφή μιας ιδιαίτερης στάσης που εκδηλώνεται ασυνείδητα.

Ο ρατσισμός διαβεβαιώνει ότι η ανισότητα είναι απόλυτη και αμετάβλητη, δηλαδή ότι μία ράτσα είναι από τη φύση της ανώτερη

ή κατώτερη σε σύγκριση με άλλες ράτσες και αυτό ανεξάρτητα από τις φυσικές συνθήκες του περιβάλλοντος ή από τις κοινωνικές αιτίες.

Ιστορική αναδρομή

Πρόκειται, βασικά για μια στάση και θεωρία που επιβάλλεται από τις κυρίαρχες κοινωνικό-πολιτικές δυνάμεις, καθώς ο ρατσισμός μπορεί να εξυπηρετεί οικονομικά και πολιτιστικά κάποια εποχή. Πολλά παραδείγματα ιστορικά μαρτυρούν ότι οι ρίζες του ρατσισμού είναι πολύ παλιές και συνδέονται οπωσδήποτε με ιδιοτελή συμφέροντα. Έτσι, στις Η.Π.Α η επέκταση της καλλιέργειας του βαμβακιού στο Νότο που απαιτούσε πολλά και φθηνά εργατικά χέρια, δημιούργησε ρατσιστικές θεωρίες. Το δουλεμπόριο υπήρξε πηγή οικονομίας – χρειάστηκαν πολλοί αγώνες και χύθηκε αίμα ως την κατάργησή του.

Γενικά το κίνημα κατά των μαύρων, ο αντισημιτισμός (κατά των Εβραίων), ο χιτλερισμός αποτελούν χτυπητά παραδείγματα φυ-

λετικών διακρίσεων. Συνέπεια του ρατσισμού είναι και ο πολιτικός ανταγωνισμός. Η πολιτική προκειμένου να επιτύχει ιδιαίτερους στόχους ακολουθεί τη στρατηγική της επιβολής και καλλιέργειας ρατσιστικών θεωριών. Ειδικότερα στην κοινωνία, οι κοινωνικές ανισότητες φανερώνουν ξεκάθαρα την κυρίαρχη παρουσία του ρατσισμού στην ευρύτερη σημασία του.

Αίτια

Οι αιτίες του κοινωνικού ρατσισμού απορρέουν από τους κοινωνικούς ρόλους και στάσεις που διαμορφώνονται και από την γενικότερη ιδεολογία που καλλιεργείται. Θα λέγαμε ότι είναι θέμα παιδείας ευρύτερης, καθολικότερης και ανθρωπιστικής. Η απάθεια και η αδιαφορία-αδράνεια μας απέναντι στις αντικοινωνικές στάσεις βοηθά στην ανάπτυξη ρατσιστικών θέσεων. Επίσης, σημαντικός λόγος είναι και ο σύγχρονος ρυθμός ζωής: ανταγωνιστικός, εκμεταλλευτικός, εγωιστικός, ατομικιστικός, αντιανθρώπινος, καταναλωτικός. Καθώς οι άνθρωποι αποξενώνο-

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Μετανάστες

R

A

C

I

S

M

νται μεταξύ τους εκθρεύεται ο ένας τον άλλον, διατηρώντας κάποιες δογματικές θέσεις, χωρίς ο καθένας να επιζητεί την κατάργηση αυτών των θεωριών ρατσισμού.

Κυρίαρχη στάση, λοιπόν, ο ρατσισμός που είναι δύσκολο να ξεπεραστεί εφόσον πίσω από αυτόν κρύβονται μηχανισμοί οικονομικοί-πολιτικοί και κοινωνικοί και ο καθένας από αυτούς επιδιώκει την ικανοποίηση ιδιοτελών συμφερόντων: οικονομική ευφορία, πολιτιστική και κοινωνική ανισότητα (έλεγχος συνειδήσεων, έλεγχος του πολιτισμού και των κοινωνικών ρόλων), πολιτική κυριαρχία. Ο ρατσισμός αφορά τη δημιουργία μιας ορισμένης νοοτροπίας που δύσκολα μπορεί ν' αλλάξει, αφού είναι γέννημα αιώνων. Χρειάζονται, επομένως δραστικά μέτρα προκειμένου να περιοριστεί. Η απόλυτη εξάλειψή του, αν και ιδανική, είναι ουτοπική, διότι πάντα θα υπάρχουν κατάλοιπα των ρατσιστικών θέσεων, από τη στιγμή που η ίδια η ιστορία του ανθρώπου στιγματίζεται από δογματικές στάσεις.

Η ρίζα του προβλήματος βρίσκεται στην παιδεία, από νωρίς τα παιδιά θα πρέπει να διδάσκονται την ισότητα μεταξύ των ανθρώπων όλων των φυλών και χωρών. Να μαθαίνουν να χρησιμοποιούν κριτικά το μυαλό τους και να μην τηρούν παθητική στάση απέναντι στα φλέγοντα ζητήματα, αλλά να ευαισθητοποιηθούν κοινωνικά. Καλλιέργεια συναγωνισμού και όχι ανταγωνισμού. Ανθρωπιστική κατεύθυνση, επιχειρηματολογία και όχι δογματισμός. Οι άνθρωποι θα πρέπει να αντισταθούν στο ρατσισμό και να πάψουν να είναι "υπόδουλοι" κάποιων άλλων. Γιατί όταν ελέγχεται η σκέψη ελέγχεται και η ίδια η ζωή.

Βέβαια ο ρατσισμός είναι δύσκολο να σβήσει τελείως από τις συνειδήσεις, εφόσον ασυνείδητα οι ίδιοι προβάλλουμε ρατσιστικές θέσεις στην καθημερινή μας ζωή. **Κάθε προσπάθεια όμως και περιορισμός του ρατσισμού αποτελεί δικαίωση της ανθρωπίνης υπόστασης.** Σήμερα, στην Ευρώπη του 2010, τα ρατσιστικά κινήματα γνωρίζουν μια νέα εποχή άνθισης, αποκλείοντας και περιθωριοποιώντας ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού, στερώντας του, αρχές, ιδανικά, αξίες, πλήττοντας το καθημερινά, καταπατώντας την ανθρωπινή υπόστασή του.

Ρατσισμός & Χριστιανισμός

Ο σεβασμός της αξίας του ανθρώπου αποτελεί το ύστατο κριτήριο της πραγματικής δημοκρατίας. Είναι λοιπόν, αδήριτη ανάγκη να καταλάβουμε όλοι μας, ότι οι άνθρωποι με διαφορετική γλώσσα, εθνικότητα, χρώμα και φύλο δεν είναι παιδιά ενός κατώτερου, ενός διαφορετικού Θεού. Ήδη η Αγ. Γραφή, από την Παλαιά Διαθήκη εξαίρει την φιλοξενία και την τιμή στον ξένο. «Ο ξένος, ό εν τῷ μέσω σου, θέλει αναβάνει υπέρνω σου, ἄνω ἄνω, σύ δύ θέλεις καταβαίνει κάτω κάτω.» (Δευτ. 28, 43). Και αλλού «καί ὁ ξένος καί ὁ ὀρφανός καί ἡ χήρα, οἵτινες εἶναι ἐντός τῶν πυλῶν σου, θέλουσιν ἔρχεσθαι καί θέλουσι τρώγει καί χορταίνει διά νά σέ εὐλογήσῃ Κύριος ὁ Θεός σου εἰς πάντα τά ἔργα τῆς χειρός σου ὅσα ἐργάζεσαι.» (Δευτ. 14, 29). «Καί θέλεις εὐφρανθῇ εἰς πάντα τά ἀγαθά, τά ὅποια Κύριος ὁ Θεός σου ἔδωκεν εἰς σέ καί εἰς τόν οἶκόν σου, σύ καί ὁ Λευΐτης καί ὁ ξένος ὁ ἐν μέσω σου.» (Δευτ. 26,11).

Απ' την άλλη, στην Καινή Διαθήκη, ο Χριστός με την εναθρόπισή

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μετανάστες

Στην Καινή Διαθήκη, ο Χριστός με την εναθρόπισή Του και το πέρασμά Του από την Γη, μας δίδαξε ότι δεν πρέπει να αποκλείουμε κανέναν άνθρωπο.

Του και το πέρασμά Του από την Γη, μας δίδαξε ότι δεν πρέπει να αποκλείουμε κανέναν άνθρωπο. Ο Ίδιος ήταν αυτός που πήγαινε στα σπίτια ανθρώπων στιγματισμένων και περιθωριοποιημένων κοινωνικά. Ήταν αυτός που με αγάπη έσκυψε πάνω στον πόνο των ανθρώπων ανεξαρτήτως εθνικότητας, χρώματος κτλ, όπως στον παραλυτικό, τον τυφλό, τους λεπρούς, τον δαιμονισμένο, Ρωμαίους, Σαμαρίτες και τόσους άλλους.

Αυτός δίδαξε πρώτος την αποδοχή της διαφορετικότητας και την δίδαξε, όχι εκ του ασφαλούς, μέσα από κάποιο κήρυγμα ή μέσα από τις σελίδες κάποιου βιβλίου θρησκευτικού περιεχομένου αλλά μέσα από το παράδειγμά του. Δεν είναι, επίσης τυχαίο, ότι έδωσε την ευκαιρία στο ληστή πάνω στο Σταυρό να μετανοήσει και να τιμηθεί, ανοίγοντας αυτός πρώτος τον παράδεισο. Με το γεγονός αυτό, ο Χριστός δίδαξε ότι δεν πρέπει να αποκλείουμε κανέναν από τίποτε, ούτε τους περιφρονημένους, τους αλλοδαπούς, αυτούς, που, κατά την δική μας άποψη είναι ανίκανοι να συμβαδίσουν με εμάς και να «προλάβουν» τις εξελίξεις του κόσμου αυτού, αυτούς που θεωρούμε «καμμένα χαρτιά» στην ζωή. Είναι καλό να έχουμε κατά νου, ότι για όλους υπάρχει ελπίδα και μάλιστα θα ήταν καλό να φέρνουμε στο μυαλό μας, ότι, ναι μεν ο αγώνας του καθενός μας είναι προσωπικός, όμως θα σωθούμε μέσω του διπλανού μας. Δίνεται η ευκαιρία να γίνουν πράξη τα λόγια

του Ευαγγελίου περί αγάπης, αλληλοβοήθειας και αλληλοαποδοχής.

Ρατσισμός & Διατάξεις

Σύμφωνα, με την διάταξη του άρθρου 7 παράγραφος 1 της συνθήκης της Ε.Ο.Κ., απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω ιθαγένειας. Ειδικότερα, κατοχυρώνονται τα δικαιώματα των κοινοτικών αλλοδαπών, να εισέρχονται και να διαμένουν σε μια ευρωπαϊκή χώρα, όχι μόνο προς άσκηση εργασίας, αλλά και ως τουρίστες ή σπουδαστές. Το άρθρο 14 της ευρωπαϊκής σύμβασης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, που ψηφίστηκε την 4η/11/50 στη Ρώμη, ορίζει ότι η απόλαυση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που αναγνωρίζονται στην σύμβαση αυτή, πρέπει να εξασφαλίζεται χωρίς καμιά διάκριση, που βασίζεται στο χρώμα, στο φύλο, τη φυλή, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τις πολιτικές απόψεις, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσία, την γέννηση ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση. Κατάλυση των δικαιωμάτων αυτών συνιστά άμεση παραβίαση της έννομης τάξης.

Οι εκδηλώσεις αυτές όμως φανερώνουν πως **“ο ρατσισμός δεν είναι μία περίοδος της ιστορίας, ή απλά ένα εξωτερικό γεγονός. Ζει καθημερινά ανάμεσά μας και στ’ αλήθεια βασιλεύει”**. Ας αφήσουμε λοιπόν τους φαρισαϊσμούς κι ας αναζητήσουμε βαθιά μέσα μας τις ρίζες του ρατσισμού. Χρειάζεται συνεχής και συνειδητός αγώνας, καθώς και έντιμη αυτοανάλυση, για να πολεμήσουμε αποκλειστικά αυτή τη φοβερή, κοινωνική μάλιστα, που δηλητηριάζει την ζωή των ανθρώπων, σ’ όλα τα μήκη και πλάτη της γης.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Μετανάστες

Τέλος, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι τα άτομα με διαφορετικό χρώμα, εθνικότητα, γλώσσα έχουν υπέροχες προσωπικότητες και πάνω από όλα έχουν λόγο ύπαρξης και δικαίωμα στην ζωή, όπως κάθε άνθρωπος. Δεν θα πρέπει να υπάρχει κανένας φυλετικός διαχωρισμός, αλλά όλοι να γινόμαστε αδέρφια εν Χριστώ και να ζούμε με αγάπη εν ειρήνη μεταξύ μας. Να δεχόμαστε τον μετανάστη και τον κάθε άνθρωπο ανεξαρτήτως εθνικότητας, γλώσσας, χρώματος σαν ευλογία και δώρο Θεού που μας δίνεται ως ευκαιρία υπηρεσίας, διακονίας και αγάπης του Χριστού. Ας μιμηθούμε τον Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο, ο οποίος αγκαλιάζει όλους τους κατοίκους της χώρας όπου βρίσκεται, ανεξαρτήτως καταγωγής, θρησκείας, χρώματος ή γλώσσας.

ΠΗΓΕΣ:

- Καστοριάδη Κορνηλίου, «Οι ρίζες του μίσους»

- Δεμερτζή Ν., καθηγητού Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών, «Ρατσισμός: από την φυλή στην κουλτούρα»

Υποσημείωση: Ετυμολογικά ο "ρατσισμός" προέρχεται από την ισπανική λέξη *raza* και την πορτογαλλική *raça* που χρονολογούνται από το 13ο αιώνα. Και στις δύο αυτές γλώσσες η λέξη σχηματίστηκε από τα αραβικά, στα οποία *ras* σημαίνει κεφάλι. Οι Άραβες παλιά ήταν νομάδες και χωρισμένοι σε διαφορετικές φυλές. Στο πλαίσιο της φυλής του, ο καθένας έδινε μεγάλη σημασία στη γνώση-επίγνωση της γενεαλογικής του καταγωγής, βάσει της οποίας αποκτούσε και διατηρούσε προνόμια και υποχρεώσεις. Η καταγωγή, δηλαδή, προσδιορίζει την κοινωνική θέση του καθενός. Η γνώση, όμως, της καταγωγής μεταβιβαζόταν προφορικά, από στόμα σε στόμα. Έτσι, ο καθένας όφειλε να τη συγκρατεί στη μνήμη του, να την έχει μέσα στο "κεφάλι" του. Με το αρχικό αυτό

νόημα της φυλετικής και κοινωνικής καταγωγής, η λέξη "ράτσα" πέρασε και σε άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες. Από το 16ο αιώνα χρησιμοποιούνταν στα αγγλικά και τα γαλλικά για να σημαίνει: προέλευση, καταγωγή και ταξινόμηση. Περί τα τέλη του 18ου αιώνα αναπτύχθηκε η επιστήμη της φυσικής ανθρωπολογίας. Με περίπλοκες μετρήσεις και ταξινομήσεις, επιστήμονες της εποχής εκείνης προσπάθησαν να προσδιορίσουν την εξέλιξη του ανθρώπινου είδους και να το ομαδοποιήσουν με βάση ορισμένα βιολογικά χαρακτηριστικά (χρώμα και αποχρώσεις δέρματος, των μαλλιών, σωματότυποι, μορφολογικά χαρακτηριστικά κλπ).

Επιμέλεια:
Παναγιώτης
Παπαδημητρώπουλος
Ενεργειακός Μηχανολόγος
Μηχανικός
Τμήμ. ενεργειακής τεχνολογίας
ΑΤΕΙ Αθήνας.

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μετανάστες

Συνέντευξη μ' έναν μετανάστη Κάτι έχει να μας πει!

-Πώς σας λένε;

Χουσεϊν.

-Πότε ήρθατε στην Ελλάδα;

Εγώ ήρθα το 1989.

-Α μάλιστα, δηλαδή όταν γεννιόμουν να περίπου! Και από πού ήρθατε;

Ήρθα απ' το Πακιστάν.

-Πώς αποφασίσατε να έρθετε στην Ελλάδα;

Δεν ήταν καλή η κατάσταση στο Πακιστάν για δουλειές και τέτοια. Βασικά, υπήρχαν δουλειές, αλλά δεν ήταν καλά τα λεφτά.

-Εδώ πού μένετε;

Μένω στην Αθήνα, στο Μεταξουργείο.

-Είστε με την οικογένειά σας;

Όχι, η οικογένειά μου είναι στο Πακιστάν. Αλλά κάθε χρόνο μια φορά, το καλοκαίρι, φεύγω για διακοπές στο Πακιστάν και τους βλέπω. Έχω τέσσερα παιδιά.

-Όταν ήρθατε βρήκατε εύκολα δουλειά;

Όταν ήρθα εγώ, πολύ εύκολα βρισκότανε δουλειά. Δεν ήτανε πολλοί οι μετανάστες. Ήτανε πιο λίγοι και άμα πέρναγες το δρόμο, για παράδειγμα εγώ, ο ίδιος ο Έλληνας ρώταγε: «Θέλεις δουλειά?».

-Είστε ικανοποιημένος με τα

χρήματα που παίρνετε;

Ναι. Εγώ όταν ήρθα στην αρχή δούλεψα 2-3 χρόνια φούρνο. Βράδυ δούλευα στο φούρνο και το απόγευμα στο τυπογραφείο. Ίδιο αφεντικό ήτανε, στο τυπογραφείο του Σακτούρη κοντά στην πλατεία Κουμουνδούρου. Σε αυτό δούλευα μόνο 3-4 ώρες υπερωρίες για να μάθω τη δουλειά. Και μόλις έμαθα μετά μου λέει αφεντικό: «Άμα θέλεις να σταματήσεις τον φούρνο για να δουλέψεις μόνο εδώ, εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα». Και τον σταμάτησα και δούλευα μόνο εδώ. Από τότε δεν έφυγα από την Λυχνία.

-Από την συμπεριφορά των ανθρώπων εδώ είστε ευχαριστημένος;

Ναι. Δεν έχω κανένα πρόβλημα, επειδή είμαι ο πρώτος εργάτης που πήρε ο Κώστας ο Γκόλιας να δουλέψω στο τυπογραφείο δεν με ενοχλεί κανένας, ούτε Έλληνας ούτε ξένος. Με ξέρουν ότι είμαι και μάστορας, αφού δουλεύω στην κοπτική που θέλει πολύ προσοχή. Ό,τι δουλειά είναι από την κοπτική ξεκινάει και πάει παρακάτω σε διπλωτικές, κόλλημα, βιβλία, διάφορα.

-Όταν ήρθατε δηλαδή, δεν συναντήσατε κάποια ιδιαίτερη δυσκολία;

Ήτανε η γλώσσα! Τώρα εντάξει μιλάω καλά, αλλά στην αρχή, όταν ήρθα ήτανε δύσκολα, δεν ήξερα καθόλου. Έμαθα ακούγοντας, από τηλεόραση, εκεί που δούλευα. Μετά στην δουλειά μου, την κοπτική, έμαθα και να διαβάζω, επειδή

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Μετανάστες

σε ότι δουλειά έβγαине διάβαζα τι γράφεται και τι είναι και σιγά σιγά τα κατάλαβα, τα έμαθα.

-Υπήρξε κάτι που να σας βοήθησε να προσαρμοστείτε καλύτερα εδώ στην Ελλάδα;

Εδώ στην Ελλάδα αυτό που με βοήθησε περισσότερο είναι το αφεντικό μου. Από τότε που ήρθα, όταν ανοίξαν τα χαρτιά το 1998, ό,τι χαρτιά χρειαζόμουν για να πάρω άδεια παραμονής και να είναι νόμιμα όλα, μου λέει: «Χουσεϊν ό,τι θέλεις από εμένα πες μου, εγώ στο δίνω αμέσως». Μου έδωσε ένσημα, μου έδωσε και χαρτιά, από όλα. Με βοήθησε πολύ και τώρα έχω πάρει χαρτιά χωρίς ημερομηνία λήξης, δηλαδή για πάντα.

-Πώς και ήρθατε στην Ελλάδα συγκεκριμένα; Είχατε ακούσει κάτι γι' αυτήν, ότι είναι καλός προορισμός ή έτυχε και ήρθατε εδώ;

Ήτανε ο θεός μου εδώ Ελλάδα. Είχε έρθει το 1974 και δούλευε στην Θήβα, σε ένα κοτέτσι μέσα. Τότε έστειλα εγώ χαρτιά με ταχυδρομείο από Πακιστάν και ο θεός μου πήγε μαζί με τα χαρτιά στον ΟΑΕΔ και είπε ότι ο Χουσεϊν είναι ανιψιός μου και θέλει να έρθει να δουλέψει εδώ Ελλάδα και θέλει να του δώσουμε χαρτιά για να έρθει κανονικά με αεροπλάνο, να μην έρθει από τα σύνορα παράνομα και έχει δυσκολίες. Ήμουν 20 χρονών. Μετά που βγήκαν τα χαρτιά, ο ίδιος ο θεός μου τα έστειλε Πακιστάν, πήγα εγώ ελληνική πρεσβεία στο Πακιστάν και πήρα visa για να έρθω κανονικά. Όταν ήρθα, νομίζω Νοέμβριος-Δεκέμβριος του '89, ήτανε χειμώνας, έριχνε χιόνια κάργα. Έχει και στο Πακιστάν

κρύο, αλλά σε συγκεκριμένη περιοχή, στο Κασμίρ πάνω στα βουνά ρίχνει χιόνι πολύ. Και στην αρχή που ήρθα δεν ήξερα ούτε ελληνικά, ούτε κανέναν άλλο και για δύο-τρεις μήνες με βοήθησε πριν απ' όλα ο θεός μου.

-Γενικότερα, πώς το σκέφτεστε, θέλετε να μείνετε στην Ελλάδα ή να γυρίσετε πίσω;

Μέχρι στιγμής δεν έχω σκεφτεί για να φύγω πίσω, αλλά κάποια στιγμή θα φύγουμε για την πατρίδα μας δεν θα μείνουμε για πάντα εδώ, έχουμε παιδιά και γυναίκα που περιμένουν εκεί.. Περιμένουν τα παιδιά κι όταν είναι για να πάω Πακιστάν λένε: «Μπαμπά να μου φέρεις αυτό, να μου φέρεις εκείνο..».

-Για να μπορείτε να στηρίξετε ψυχολογικά πιστεύετε κάπου, σε κάποια θρησκεία;

Εμείς είμαστε μουσουλμάνοι.

-Έχετε εδώ κάποιο τζαμί, πηγαίνετε κάπου;

Όταν είναι οι γιορτές μας, μαζευόμαστε στο Φάληρο πολύς κόσμος μαζί, κάνουμε και προσευχή.. Έχει και ώρα για να πάμε στο τζαμί και πάμε, αλλά πολλές φορές κάνουμε την προσευχή μας σπίτι.

-Το ωράριό σας στην δουλειά είναι πολύ; Έχετε καθόλου χρόνο να ξεκουράζεστε;

Παλιά είχε καμιά φορά δουλειά και έλεγε αφεντικό: «Κάτσε καμιά ώρα παραπάνω απόψε για να

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ Μετανάστες

τελειώσει», αλλά τώρα δεν έχει και πολύ δουλειά, δουλεύουμε οκτώωρο και φεύγουμε. Μετά είναι και Σάββατο και Κυριακή δύο μέρες που ξεκουραζόμαστε.

-Και πώς περνάτε τον ελεύθερό σας χρόνο; Τι σας αρέσει πιο πολύ να κάνετε;

Έχω βάλλει δορυφόρο και βλέπω απευθείας τηλεόραση στο Πακιστάν. Είναι πολύ ωραία, βλέπω ταινίες, βλέπω νέα, ειδήσεις, διάφορα. Συνήθως στο σπίτι πιο πολύ. Έξω μόνον εάν έχω καμία δουλειά ή αν με πάρει κανένας φίλος τηλεφώνω βγαίνω, αλλιώς επειδή είναι και καλοκαίρι τώρα και επειδή είσαι και κουρασμένος όταν φεύγεις από δουλειά δεν έχεις όρεξη..

-Δηλαδή γενικότερα είστε ευχαριστημένος από την κατάσταση εδώ, την ζωή σας;

Ναι. Δόξα τω Θεώ.

-Ωραία, νομίζω ότι μας είπατε πολλά πράγματα. Δεν ξέρω εάν υπάρχει, βέβαια, και κάτι άλλο που εσείς θα θέλατε να μοιραστείτε μαζί μας, να μας πείτε σαν εμπειρία, κάποιες σκέψεις για την Ελλάδα ή οτιδήποτε..

Εντάξει δεν έχει μείνει η Ελλάδα σε αυτήν την κατάσταση, όπως ήτανε παλιά, όταν ήρθα εγώ. Να σου πω γιατί. Γιατί άμα βγαίνεις, δεν ξέρω εάν πήγες εσύ ή όχι, κοντά στην Ομόνοια, θα βλέπεις, έχουνε μπλέξει πολλά παιδιά με ναρκωτικά, πουλάνε αγοράζουνε χασίς. Πολλές φορές που έχω πάει, δεν με κλέψανε, αλλά ήθελαν να με κλέψουν και μπορεί να περνάς εσύ το μεσημέρι και να έχεις το πορτοφόλι σου ακριβώς δίπλα και να το πάρει κάποιος και να φύγει. Αυτά τα πράγματα δεν ήτανε, καθόλου δεν ήτανε τότε! Τώρα έχουν ξεκινήσει πιο πολύ. Αυτή τη στιγμή και να έρθει κόσμος εδώ είναι πολύ δύσκολα, όπως βλέπω εγώ. Δεν είναι όπως ήτανε παλιά, τώρα δουλειές δεν βρίσκονται, ταλαιπω-

ρείται ο κόσμος, ναρκωτικά, κλέψιμο, δηλαδή έχει γυρίσει ανάποδα τώρα. Κάπου τα τελευταία πέντε χρόνια. Παλιά ήτανε καλύτερα..

-Οπότε τώρα όποιος θέλει να έρθει δεν έρχεται ή πάει αλλού;

Αυτό είναι δικό του πρόβλημα, ό,τι θέλει να σκεφτεί ο καθένας. Έτσι δεν είναι;

-Ναι.. Χάρηκα πολύ για την συνομιλία μας, για τις πολύτιμες πληροφορίες που μας δώσατε, ελπίζω να μην σας κούρασα πολύ με τις ερωτήσεις!.

Και 'γω χάρηκα πολύ, να 'σαι καλά!

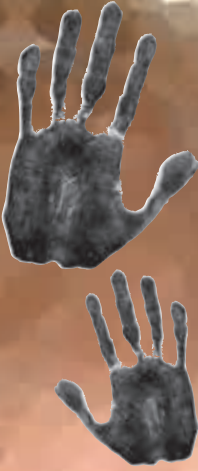
Επιμέλεια:

Αναστασία Μπιτσάνη

φοιτ. Πολιτικών Μηχανικών (ΕΜΠ)

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ
Μετανάστες

Το παρακάτω ποίημα προτάθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη ως το καλύτερο του 2006. Για τους περισσότερους παραμένει άγνωστο. Όμως η διαχρονική του αξία ενάντια στο ρατσισμό τεράστια! Γραμμένο από ένα παιδί από την Αφρική.

Ρατσισμός

Όταν γεννιέμαι, είμαι μαύρος
Όταν μεγαλώσω, είμαι μαύρος
Όταν κάθομαι στον ήλιο, είμαι μαύρος
Όταν φοβάμαι, είμαι μαύρος
Όταν αρρωσταίνω, είμαι μαύρος
Κι όταν πεθαίνω, ακόμα είμαι μαύρος

Κι εσύ λευκέ άνθρωπε...

Όταν γεννιέσαι, είσαι ροζ
Όταν μεγαλώνεις, γίνεσαι λευκός
Όταν κάθεσαι στον ήλιο, γίνεσαι κόκκινος
Όταν κρυώνεις, γίνεσαι μπλε
Όταν φοβάσαι, γίνεσαι κίτρινος
Όταν αρρωσταίνεις, γίνεσαι πράσινος
Κι όταν πεθαίνεις, γίνεσαι γκρι

Και λες εμένα έγχρωμο;

Ο συγγραφέας του "τρελο - Γιάννη",
κ. Διονύσιος Μακρής, μιλά
αποκλειστικά στην Παρεμβολή!

"Η δωρεά της ταπείνωσης έχει την έννοια της βενζίνης!"

«Π»: κ. Μακρή, πείτε μας λίγα εισαγωγικά λόγια για τη ζωή του τρελο-Γιάννη. Μπορείτε να μας δώσετε λίγα πληροφοριακά στοιχεία για την εποχή και την περιοχή που έδρασε, για το πότε και το πώς μεγάλωσε;

κ. Μ: Είναι αλήθεια ότι όταν για πρώτη φορά αφουγκράστηκα αφηγήσεις που αφορούσαν τον τρελο-Γιάννη, δεν μπορούσα να διανοηθώ το πόσο θα επηρέαζαν τη ζωή μου. Ουσιαστικά οι αφηγήσεις αυτές ενός αγίου και χαριτωμένου γέροντα λευίτη, που διακονεί στα Άγραφα όρη, άλλαξαν τον τρόπο σκέψης μου έναντι του τριαδικού Θεού μας και έναντι κάθε ανθρώπου. Ο τρελο-Γιάννης με λίγα λόγια συνέβαλε στην αλλαγή νοοτροπίας, στην οριστική εγκατάλειψη από μέρους μου του καθωσπρεπισμού, στην προσωπική πνευματική αναγέννησή μου, στην αποδοχή του Παραδείσου ως πρωταρχική πλέον προτεραιότητα, ως σκοπό της ζωής μου. Ομολογώ, πως δεν είχα καν φανταστεί πως θα ελάμβανε η ζωή του τόσο μεγάλη αποδοχή από τον πιστό λαό. Ούτε είχε προγραμματισθεί η έκδοση βιβλίου. Απλώς αυτά που αφουγκράστηκα στις κατά καιρούς επαφές και συνομιλίες με τον παππούλη θέλησα ως δημοσιογράφος να τα γράψω δημοσίως ως αυτοτελείς ιστορίες στην εφημερίδα «Στύλος Ορθοδοξίας». Οι αναγνώστες μετά πέντε μηνιαίες παρουσιάσεις πίεζαν να καταγραφούν σε βιβλίο. Οι πιέσεις μάλιστα ήταν τόσο έντονες που μας ανάγκασαν στην κυριολεξία να εκδώσουμε εσπευσμένως το πρώτο μέρος και μετά να προχωρήσουμε στην καταγραφή και του υπολοίπου μέρους του βίου του. **Σκοπός μας δεν αποτελούσε η αγιοποίηση ή η προβολή κάποιου ακόμη χριστιανού που έζησε στη διπλανή πόρτα μας, αλλά να δείξουμε πως η αγιότητα, όταν κατανοήσεις τι ακριβώς σημαίνει, προσφέρεται από το Θεό ως δώρο ανεξαρτήτως της κοινωνικής**

θέσης, του μορφωτικού επιπέδου κ.ο.κ. Γι' αυτό η αναφορά στη ζωή του τρελο-Γιάννη δεν έχει την έννοια της προσωπογραφίας αλλά του παραδειγματισμού όλων μας. Όσα στοιχεία συγκεντρώσαμε αυτά και παρουσιάσαμε με μικρές μόνο εξαιρέσεις κάποιων που θα μετέβαλαν τη δέσμευσή μας να μην παρουσιάσουμε την περιοχή και τον χρόνο δράσης του.

«Π»: Σε μια γειτονιά της Αθήνας, ένας ταπεινός κι άσημος υπάλληλος σε φούρνο ξεγελάει ολόκληρη την τοπική κοινωνία. Τον έχουν για τρελό, ενώ στην πραγματικότητα απολαμβάνουν των ευχών ενός αγίου. Ποια περιστατικά της ζωής του θα ξεχωρίζατε ως ενδεικτικά και ποια «μαθήματα» θα μπορούσαμε να πάρουμε από αυτόν στη ζωή μας;

κ. Μ: Δεν πρόκειται, θα έλεγα, για συνειδητή επιλογή του τρελο-Γιάννη η σαλότητα που επεδείκνυε στο περιβάλλον του. Αντιθέτως, θα έλεγα πως η ουσιαστική αγνή σύνδεση με τον Σωτήρα Χριστό, η επικοινωνία με τον ουρανό έχει ένα και μοναδικό τρόπο έκφρασης, αυτόν της ταπείνωσης. **Η δωρεά της ταπείνωσης έχει την έννοια της βενζίνης! Δίδει την κίνηση στην ψυχή για να πετάξει σε νέους τόπους... Η εξασφάλιση της ταπείνωσης γίνεται για τον Χριστιανό μεγίστη ανάγκη.** Γιατί μόνο δι' αυτής προσεγγίζεται το θείο, ενώνεται το ορατό με το αόρατο και επικοινωνείς με τον

ίδιο τον Κύριο που δεν έπαψε να μιλά στον άνθρωπο ως σήμερα... Μπορεί λοιπόν ο τρελο-Γιάννης να εκλαμβάνονταν ως άσημος, όπως λέτε, από το σύγχρονο άνθρωπο, αλλά για το Θεό ήταν πολύ σημαντικός, όπως άλλωστε είμαστε όλοι μας. Εκείνος είχε βασική προτεραιότητα, όμως, σε αντίθεση με τους περισσότερους εξ ημών, να αρέσει στο Θεό, να κάνει το θέλημά Του, να Τον ευαρεστεί διαρκώς. Είχε ένα έρωτα προς τον τριαδικό Θεό, ο οποίος εκπληρωνόταν μέσα από την εικόνα Του, τον άνθρωπο. Είναι μεγάλο πράγμα να εκλαμβάνεις το φίλο σου, τον καθηγητή σου, τον υπάλληλό σου, τον διευθυντή σου ως παρουσία του Χριστού και να λειτουργείς ανάλογα... Πριν γνωρίσω τον τρελο-Γιάννη αντιμετώπιζα τον πλησίον με μύχιες ιδιοτελίες, που ουσιαστικά με έκαναν να λειτουργώ τύποις Χριστιανός, να κυκλοφορώ με διάφορα προσώπεια κοινωνικά αποδεκτά, να απορρίπτω, να κρίνω και να σχολιάζω θέτοντας ασυνείδητα ως κέντρο αναφοράς τον εγωκεντρισμό μου. Τώρα, ειλικρινά σας εξομολογούμαι πως συναντώ κάθε άνθρωπο διαφορετικά, αληθινά, γιατί μέσα από αυτόν ξέρω πως περνά το μονοπάτι της προσωπικής σωτηρίας. Υπό την άποψη αυτή αδυνατώ στην κυριολεξία να ξεχωρίσω κάποια περιστατικά από την ολοκληρωτικά ανιδιοτελή ζωή του.

«Π»: Σαλότητα... τη φανταζόμαστε να παρελαύνει στις σελίδες κάποιου γεροντικού αναγνώσματος. Να αφορά κάποιον ασκητή που έζησε πολλούς αιώνες νωρίτερα. Τη γνωρίσαμε στο βίο του Αγίου Ανδρέα του διά Χριστόν Σαλού (που έζησε στη βυζαντινή Κωνσταντινούπολη) και μας φαντάζει μακρινή, ξένο σώμα στον σημερινό τρόπο ζωής ο οποίος επιτάσσει κυνήγι δόξας και ανέσεων, προσπάθεια καταξίωσης με το λιγότερο δυνατό κόπο. Ποια είναι λοιπόν η θέση της σαλότητας στη λογικοκρατούμενη εποχή μας;

κ. Μ: Ένα και μόνο στοιχείο χαρακτηρίζει την κάθε χρονική περίοδο στο διάβα του ανθρώπου. Και αυτό έχει να κάνει με το πόσο αποδέχεται ή όχι το λειτουργικό πλαίσιο, το νόμο δηλαδή του τριαδικού Θεού, όπως αυτός συμπληρώθηκε από τον Χριστό μας. Είναι λοιπόν ηλίθιο φαεινότερο σήμερα, πως ο συνειδητά αποστασιοποιημένος από τον τριαδικό και μόνο αληθινό Θεό άνθρωπος απορρίπτει ό,τι έχει να κάνει με τα του Θεού. Προτιμά να κυνηγά, σαν τους γεωργούς της γνωστής παραβολής, αυτά που δεν του ανήκουν και να διαχειρίζεται τον Αμπελώνα του Κυρίου εγωκεντρικά. Ως εκ τούτου, **η σαλότητα, σε αντίθεση με την ανωτέρω αποστασιοποίηση, σε όλες τις μορφές της νοείται στην κυριολεξία ως πλήρης αποδοχή του λειτουργικού νόμου, του επί γης καταστατικού χάρτη του τριαδικού Θεού. Νοείται κατά τον**

Άγιο Μάξιμο, ως θείος έρωτας, ως τρέλα θα έλεγα. Νοείται όμως και ως φόβος μην τυχόν και βγεις εκτός του πλαισίου αυτού... Και ακριβώς αυτός ο φόβος σε κάνει να συμπεριφέρεσαι ανάλογα, έτσι ώστε να εξασφαλίζεις την προσήλωση σου στον τόπο της ταπείνωσης, σε καιρούς που ο άνθρωπος πορεύεται στην πλειονότητά του μέσα από τις οδούς της εγωπάθειας και της ιδιοτέλειας. Υπό την έννοια λοιπόν αυτή, η σαλότητα ουδέποτε έπαψε να υφίσταται στο διάβα των αιώνων. Απλώς εμείς ως λογικοκρατούμενοι την προσπερνούσαμε και ως τυφλοί που είμαστε, λόγω της συνειδητής ή ασυνειδητής αποστασίας μας, δεν την διακρίναμε...

Για παράδειγμα, δεν αποτελούσε σαλότητα η συμπεριφορά του Αγίου Νεκταρίου να «τιμωρεί» τον εαυτό του για τις ατασθαλίες των μαθητών στη Ριζάρειο Σχολή; Δεν

αποτελούσε σαλότητα η αναγραφή από το γέροντα Παΐσιο πινακίδας στην είσοδο του κελλιού του για ενημέρωση των προσκυνητών, «Ο ζωολογικός κήπος είναι κλειστός, η μαϊμού απουσιάζει», που αποσκοπούσε στην εξασφάλιση λίγης ησυχίας; Χιλιάδες τέτοια παραδείγματα υπάρχουν για όλους σχεδόν τους αγίους μας, που κάλλιστα θα μπορούσαμε να τα χαρακτηρίσουμε σαλότητες ή τρέλες. Αλλά στην ουσία έδειχναν την προσήλωση τους στην αρετή της ταπείνωσης, η οποία εξασφαλίζει τον δίαυλο ανοικτής επικοινωνίας με τον ουρανό...

«Π»: κ. Μακρή σας ευχαριστούμε πολύ!

Επιμέλεια:
Δημήτρης Σαμπαζιώτης

Ο κ. Διονύσιος Μακρής είναι
Θεολόγος - Δημοσιογράφος

οικονομική κρίση :

το κρυφό εργαλείο επαναπροσδιορισμού
του παγκοσμίου συστήματος;

Την διάκριση ανάμεσα σε οικονομικά και πολιτικά ζητήματα είναι δύσκολο να την κάνει κάποιος. Είναι, όμως, πολύ απλό και εύκολο να παραδεχτούν και να καταλάβουν οι πάντες ότι και η οικονομία και πολιτική είναι απλώς εργαλεία στα χέρια των ανθρώπων και όχι το αντίστροφο. Ακόμα ευκολότερο, ως εκ τούτου, είναι να καταλάβουν, επίσης, όλοι ότι αυτά τα εργαλεία τα κρατούν και τα χειρίζονται οι εν τη εξουσία και οι δυνατοί του συστήματος. Πολύ βασικό και σημαντικό λοιπόν, είναι να συνειδητοποιήσουμε όλοι, ότι οι εξουσιάζοντες και δυνατοί κατέχουν την τρομακτική και επικίνδυνη δυνατότητα να καθορίζουν, να αλλάζουν και να ανασχηματίζουν το σύστημα κατά το δοκούν και κατά το οποιοδήποτε συμφέρον. Αυτό άλλωστε, το παραδέχεται και ο πρώτος πολιτικός αναλυτής και ιστορικός, ο Θουκυδίδης και φαίνεται ξεκάθαρα από την μεγάλη έμφαση και

σημασία την οποία απέδιδε στα πρόσωπα της ηγεσίας και εξουσίας.

Εν μέσω της συντρέχουσας παγκόσμιας οικονομικής κρίσης αλλά κυρίως υπό το ψυχολογικό και πολιτικό άγχος της πρωτογνώρης για την πατρίδα μας εσωτερικής κρίσης η οποία βαραίνει όλους μας, αυτό που περισσότερο από κάθε τι ταλαιπωρεί τις σκέψεις μας και βασανίζει το μυαλό μας είναι το εξής πολύ απλό ερώτημα: γιατί συμβαίνουν όλα αυτά, ποιος και τι τα προκάλεσαν στην συγκεκριμένη ιστορική στιγμή; Το ποιος ή ποιοι θα ήταν επιπόλαιο να επιχειρήσουμε να το απαντήσουμε εδώ. Όμως, το τι προκάλεσε και το γιατί ισχύει αυτή η κατάσταση σήμερα μπορούν να απαντηθούν.

Τα τελευταία είκοσι χρόνια πολλά έχουν γραφθεί για το τέλος των εθνών-κρατών, όμως σημασία έχει να συνειδητοποιή-

σουμε ότι το κράτος όπως εμείς το γνωρίζουμε είναι μέρος του διεθνούς συστήματος το οποίο σύστημα βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο τις τελευταίες δεκαετίες. Αυτό όμως δεν συμβαίνει αυτόματα, η αλλαγή του συστήματος η οποία ως αποτέλεσμα θα έχει το τέλος του έθνους-κράτους δεν είναι μια διαδικασία που καθορίζεται από εξωανθρώπινους παράγοντες. Οι υλικοί και φυσικοί παράγοντες του σύμπαντος είναι σταθερές δεδομένες, ο άνθρωπος, όμως, μπορεί και ξέρει να τις παίζει στα χέρια του. Το σύστημα, λοιπόν, δεν αλλάζει αφεαυτού, το αλλάζουν οι δυνατοί και οι εν τη εξουσία.

Επομένως, η οικονομική κρίση που διανύουμε είναι ένα εργαλείο για την αλλαγή του παρόντος συστήματος. Μια αλλαγή την οποία κάποιοι επιδιώκουν, αλλά επαναλαμβάνουμε θα ήταν επιπόλαιο να προχωρήσουμε σε καταγγελίες εδώ. Έτσι ας πάμε στο γιατί θέλουν να το αλλάξουν. Το Βεσταφαλιανό σύστημα δημιουργήθηκε μετά το τέλος του Τριακονταετούς Πολέμου στην δυτική Ευρώπη κατά τον 17^ο αιώνα και καθορίστηκε από την επιθυμία της τότε μοναρχικής κοσμικής εξουσίας να αποδεσμευθεί από την παπική κηδεμονία και ηγεμονία. Τα εργαλεία τα οποία χρησιμοποιήθηκαν ήταν και πάλι οικονομικά και πολιτικά. Η ανακάλυψη της Αμερικής είχε πλέον προσφέρει μια νέα και αστείρευτη πηγή οικονομικής δύναμης, η οποία πλέον αντικαθιστά

για τα δυτικά Ευρωπαϊκά κράτη την σημασία της λεκάνης της Μεσογείου και της Μέσης Άνατολης. Έτσι, οι δυτικοί μονάρχες δεν εξαρτόνταν πια από το Βατικανό και την Βενετία για πρόσβαση στις εμπορικές οδούς της Ανατολής. Από την άλλη η θρησκευτική μεταρρύθμιση προσφέρθηκε σαν το πιο εύκολο δώρο στους Ευρωπαίους μονάρχες. Επιλέγοντας να ασπαστούν και να στηρίξουν την μια την άλλη προτεσταντική χριστιανική ομολογία οι Ευρωπαίοι μονάρχες ταυτίζουν απόλυτα πλέον την θρησκεία και την εκκλησία με το κράτος και την εξουσία του – η εκκλησία υποτάσσεται πλήρως στο κράτος. Μόνο δυο ευρωπαϊκές χώρες έκαναν την εξαίρεση: η Ισπανία όπου όμως ο παπισμός δεν είχε ποτέ εμποδίσει την μοναρχική εξουσία να κυνηγήσει τις κοσμικές επιδιώξεις τις και επομένως δεν είχε και ο μονάρχης λόγο να πάει ενάντια σε μια τόσο δυνατή ισπανική λαϊκή πλειοψηφία πιστή στον ρωμαιοκαθολικισμό. Στην δεύτερη χώρα, τη Γαλλία το νέο

καθεστώς μεταξύ κράτους και εκκλησίας απλά άργησε να εφαρμοστεί και αυτό έγινε με την Γαλλική Επανάσταση, πάνω από έναν αιώνα αργότερα. Αποτέλεσμα της δημιουργίας του νέου συστήματος το οποίο καθορίστηκε από την Συνθήκη της Βεσφαλίας το 1648, ήταν αυτό που επιθυμούσε η τότε εξουσία. Η δημιουργία πολλών ανεξαρτήτων εθνών-κρατών, καθορισμένα αυστηρά πλέον από σύνορα, υπηκοότητες και ταυτισμένα απόλυτα με την κρατική εξουσία. Ένα διεθνές νομικό πλαίσιο δημιουργείται στην δυτική Ευρώπη, το οποίο δεν μπορεί να παραβεί κανείς. Γι' αυτό, άλλωστε, δημιουργείται η Ιερή Συμμαχία τον 19^ο αιώνα ώστε να εξασφαλισθεί και να προφυλαχθεί το σύστημα. Έτσι, κάθε κράτος

και κάθε μονάρχης είναι πλέον ελεύθερος να επιδωθεί σε ένα ακράτητο και ξέφρενο κυνήγι πλουτισμού, εξουσίας και παγκόσμιας κυριαρχίας. Ο ικανότερος και δυνατότερος θα υπερσιχύσει - το πεδίο της μάχης και ο χώρος του παιχνιδιού πλέον είναι όλος ο πλανήτης. Απώτερος σκοπός ποιος θα προλάβει πρώτος να κατακτήσει και να ελέγξει τις περισσότερες και καλύτερες αποικίες σε Αμερική, Αφρική και Ασία. Όταν όλα τα εδάφη έχουν αποικηθεί και κατακτηθεί αρχίζει πλέον ο πόλεμος μεταξύ των Ευρωπαϊκών δυνάμεων για την ανακατανομή των εδαφών αυτών. Η Γερμανία άλλωστε, γι' αυτό ξεκίνησε τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, γιατί ενώ είχε τις λιγότερες αποικίες δεν υπήρχαν πλέον άλλα μέρη για να αποικήσει.

Πολύ βασικό σήμερα είναι να κατανοήσουμε πως ό,τι συμβαίνει στην Ελλάδα αυτή την στιγμή δεν είναι εσωτερικό πρόβλημα. Διότι εάν ήταν, ποτέ δεν θα έπαιρνε το θέμα της ελληνικής χρεοκοπίας παγκόσμιες διαστάσεις. Αλλά, κατά πώς τον 17^ο αιώνα αποφάσισαν κάποιοι ότι πρέπει να δημιουργηθεί ένα διαφορετικό σύστημα, έτσι και σήμερα κάποιοι έχουν αποφασίσει να δημιουργήσουν ένα άλλο, καινούριο σύστημα, το οποίο θα αντικαταστήσει το Βεσφαλιανό. Ο σκοπός είναι η κατάρριψη των κρατικών δομών,

Είμαστε λοιπόν υποχρεωμένοι να συνειδητοποιήσουμε τι συμβαίνει. Και τότε να σταθούμε για ένα λεπτό και να σκεφτούμε: αυτά θέλουν να κάνουν οι εν τη εξουσία, εμείς τι θέλουμε; τι διαλέγουμε, να το δεχτούμε ή να το απορρίψουμε;

όπως αυτές διαμορφώθηκαν από το 1648 και μετά. Βέβαια, επιδιώκουν να καταργήσουν και την εθνική ταυτότητα, αλλά αυτό δεν θα το πετύχουν ποτέ, επομένως ας ασχοληθούμε αποκλειστικά με την κατάργηση του κράτους όπως το γνωρίζουμε σήμερα. Το νέο σύστημα θα βασίζεται σε ένα μοναδικό παγκόσμιο κέντρο εξουσίας, αλλά επισημαίνουμε ότι αυτή η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη. Θα ήταν αφελής και επιπόλαιος οποιοσδήποτε προσπαθήσει να θέσει ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο στο βραχύ μέλλον οπότε αυτή η νέα παγκόσμια τάξη θα έχει καθιερωθεί και παγιωθεί. Είναι απλά αδύνατον να προβλέψει κάποιος τον ανθρώπινο παράγοντα.

Όμως είναι εφικτό να καταδειχθούν τα οικονομικά και πολιτικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται. Όσον αφορά την παγκόσμια οικονομική ύφεση, αυτή δεν έχει άλλο σκοπό παρά να καταργήσει το καπιταλιστικό κεφαλαιοκρατικό σύστημα. Να καταργήσει την οικονομική ελευθερία και ανεξαρτησία του ατόμου καθώς και την ελευθερία επιλογής χρήσης του χρήματος. Οι πολίτες στις χώρες όλου του κόσμου έτσι θα καταστούν απόλυτα εξαρτημένοι, στην ουσία δούλοι της εξουσίας και του δικού της νομικού καθεστώτος, το οποίο επίσης αλλάζει.

Επιπλέον, σκοπός είναι η απάξιωση και κατάργηση του ισχύοντος πολιτικού συστήματος. Έχουν, ήδη, δημιουργήσει το εναλλακτικό πολιτικό πρότυπο μιας υπερκρατικής και υπερεθνικής εξουσίας που δεν είναι άλλο από την Ε.Ε.. Όταν όλοι οι πολίτες των Ευρωπαϊκών μελών-κρατών θα έχουν απαξιώσει και απαρνηθεί την κρατική εξουσία της ίδιας της χώρας τους, ευελπιστούν και πάρα πολύ βάσιμα, οι εμπνευστές αυτού του σχεδίου, ότι θα στραφούν όλοι στις Βρυξέλλες σαν τον υπερεθνικό σωτήρα τους. Όταν αυτό θα έχει συμβεί στην Ευρώπη σε πρώτη φάση, όταν δηλαδή

η Ευρώπη θα έχει ομοσπονδιοποιηθεί, θα ακολουθήσουν το παράδειγμά της και οι άλλες ήπειροι με απώτερο σταθμό την δημιουργία ενός μοναδικού παγκόσμιου κέντρου εξουσίας. Για να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός ακόμα και πόλεμος θα γίνει αν χρειαστεί. Άλλωστε το παγκόσμιο αυτό κέντρο θα παρουσιαστεί και ως σωτήρας ειρήνης γιατί καταργώντας τις εθνικές και κρατικές διαφορές μεταξύ των ανθρωπών θα έχει, δήθεν, καταργήσει και την αιώνια αιτία του πολέμου και θα επιφέρει την αιώνια παγκόσμια ειρήνη.

Το συμπέρασμα στην φάση αυτή είναι ένα και πολύ απλό. Όταν οι δυνατοί του κόσμου δημιουργούσαν τον Βεσταφλιανό

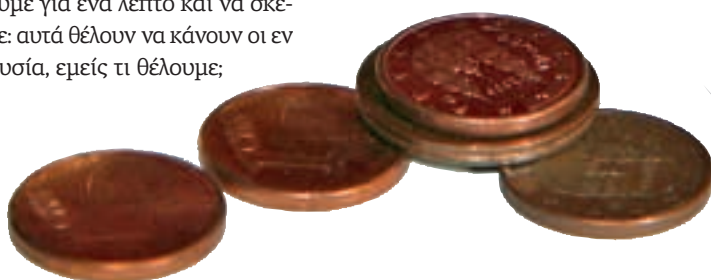
Εμείς σήμερα, όμως, μπορούμε να δούμε ότι σήμερα πάλι κάποιοι δυνατοί έχουν σχεδιάσει και εφαρμόζουν ένα παγκόσμιο σχέδιο, για εμάς χωρίς εμάς, για λογαριασμό μας σχεδίασαν μια ψευδο-κρίση, βασανίζοντάς μας και ρίχνοντας μας "στην αρένα" σαν ετοιμοθάνατους μονομάχους.

σύστημα και για να το πετύχουν αυτό αιματοκύλησαν την Ευρώπη για τριάντα ολόκληρα χρόνια, πολεμώντας δήθεν για την θρησκεία, οι άνθρωποι του 17^{ου} αιώνα ήταν αγράμματοι, απολίτιστοι και ανίκανοι να σκεφτούν πολιτικά. Εμείς σήμερα, όμως, μπορούμε να δούμε ότι σήμερα πάλι κάποιοι δυνατοί έχουν σχεδιάσει και εφαρμόζουν ένα παγκόσμιο σχέδιο, για εμάς χωρίς εμάς, για λογαριασμό μας σχεδίασαν μια ψευδο-κρίση, βασανίζοντάς μας και ρίχνοντας μας "στην αρένα" σαν ετοιμοθάνατους μονομάχους. Είμαστε λοιπόν υποχρεωμένοι να συνειδητοποιήσουμε τι συμβαίνει. Και τότε να σταθούμε για ένα λεπτό και να σκεφτούμε: αυτά θέλουν να κάνουν οι εν τη εξουσία, εμείς τι θέλουμε;

τι διαλέγουμε, να το δεχτούμε ή να το απορρίψουμε; Διότι αν αποφασίσουμε ότι απορρίπτουμε αυτό το καθεστώς που έρχεται να μας επιβληθεί τότε μπορούμε και υπάρχει τρόπος να αντισταθούμε. Γιατί αυτός που γνωρίζει και θέλει, μπορεί να αντισταθεί. Δεν υπάρχουν πλέον για εμάς οι δικαιολογίες: μια δεν ήξερα, δεν κατάλαβα, δεν μπορούσα να αντισταθώ. Θέλουμε, λοιπόν, να απαρνηθούμε κάποτε στο μέλλον την ελληνική μας συνείδηση, την πατρίδα μας; Επειδή κάποιοι μας πείθουν ότι είναι σωστό να καταργηθεί το έθνος-κράτος ενώ είναι λάθος να θέλει ένας λαός, μια χώρα να ζει ανεξάρτητη, να καθορίζει μόνη της τους νόμους της, την παιδεία της, την θρησκεία της, την δικαιοσύνη της, το πολίτευμά της, το πώς μιλάει και πώς ντύνεται, το πώς παντρεύεται και κάνει οικογένεια; Είναι δημοκρατικό να κάνουμε αυτό που οι άλλοι μας λένε πως είναι σωστό και να μην κάνουμε αυτό που θέλουμε, αυτό που μας ευχαριστεί και αυτό ικανοποιεί το πατριωτικό μας συναίσθημα και τον πατριωτικό μας εγωισμό που είναι απαραίτητα για την ψυχική υγεία κάθε ανθρώπου;

Τέλος, όποιος παρόλαυτά αναρωτιέται πώς μπορούμε σήμερα να αντισταθούμε και να κάνουμε κάτι για να αποφύγουμε μια μοίρα που άλλοι έχουν διαλέξει για εμάς, δυο πράγματα να κρατήσουμε. Το πρώτο και το βασικότερο είναι να ανοίξουμε τα μάτια μας, να συνειδητοποιήσουμε τι συμβαίνει και όχι να πιστεύουμε αυτό που μας λένε πως συμβαίνει, να γνωρίζουμε δηλαδή. Δεύτερον ας θυμόμαστε το ρητό: «η δυσκολία δημιουργεί και την δυνατότητα να την αντιμετωπίσεις».

Επιμέλεια:
Γιάννης Δανδουλάκης

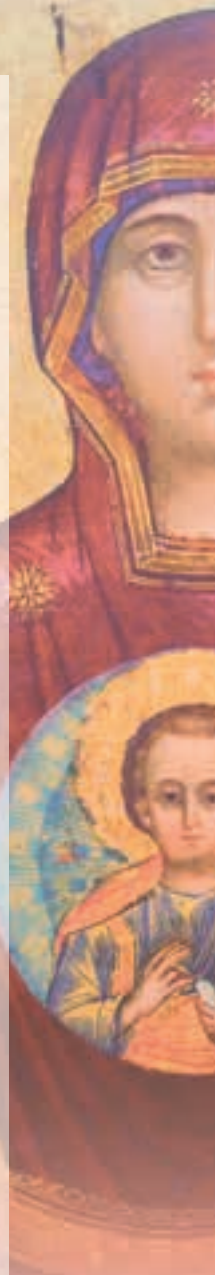
Τι σημαίνει Μαρία - Θεοτόκος – Παναγία

Το πανσεβάσμιον και κεχαριτωμένον όνομα της Μαρίας προσφυέστατα και αρμοδιώτατα εδόθη εις την αειπαρθένον Θεοτόκον κατά πρόγνωση και βουλή Θεού, παρά του οποίου ήταν ωρισμένη να γίνη Μητέρα Αυτού. Σημαίνει δε το όνομα Μαρία: Παντοδυναμία, τουτέστιν εκείνη η οποία ήνωσε τα δύο άκρα αντικείμενα Θεό και άνθρωπο. Ακόμη σημαίνει Σοφία, η οποία βρήκε τον τρόπο δια να ενώση δύο φύσεις σε μια υπόσταση, χωρίς να συγχύση τα ιδιώματα των φύσεων. Και τρίτον σημαίνει Αγαθότης, ήτοι χάρις, η οποία εθεοποίησε την ανθρώπινη φύση και ανεβίβασε αυτή υπεράνω των ουρανίων δυνάμεων. Αυτά τα τρία περιέχει το όνομα Μαρία. Δόθηκε διότι έμελλε να υπηρετήσει το μυστήριο της ενσάρκου οικονομίας. Το όνομα Μαρία παράγεται από το εβραϊκό Αϊός το οποίο δηλοί Κύριος και ερμηνεύεται Κυρία διότι, ως Μητηρ Θεού κυριεύει και εξουσιάζει ουράνια και επίγεια κτίσματα. Έχει δε την κυριότητα της δυνάμεως επειδή το θεμέλιο της κυριότητος είναι η δύναμις.

(Αγ. Νικοδήμου Αγιορείτου, στην ερμηνεία της ενάτης ωδής της Παρθένου).

Θεοτόκος

Θεοτόκον ωνόμασαν την Παρθένον Πατέρες προ της Γ' Οικουμενικής Συνόδου. Στη δε Σύνοδο αυτή εδιωρίσθη το πρώτον να καλείται Θεοτόκος η Παρθένος Μαρία. Ακόμη η Σύνοδος αυτή την γλυκυτάτην ταύτην της Παρθένου προσηγορίαν επικυρώσασα, ως όρον δογματικόν εις πάσαν την οικουμένην παρέδωσε. Πρώτος γαρ ο Ωριγένης Θεοτόκον την Παρθένον εκάλεσε... Ο δε Αλεξανδρείας Κύριλλος, γράφων προς Νεστόριον λέγει, ότι και ο Μέγας Αθανάσιος

Θεοτόκον αυτήν και ωνόμασε και ωμολόγει.

(Αγ. Νικοδήμου Αγιορείτου,
Πηδάλιον Εκκλησία)

Στη μητέρα των θλιβομένων

Στη θλίψη και στη δυστυχία,
Στις δύσκολες στιγμές του πόνου,
Όλοι σε Σε το βλέμμα υψώνουν
Κι όλοι φωνάζουν: «Παναγία!»

Γ. Βερίτης

Προς την Παναγία

Πόσες φορές σε άγιο,
μικρό ρημοκκλησάκι
Απελπισμένος έμπαινα,
γλυκιά μου Παναγία,
Μα στην εικόνα Σου μπροστά
περνούσε το φαρμάκι
Και πλημμυρούσε μέσα μου
αγνώριστη ευτυχία...
Αχ, τη χρυσή εικόνα Σου και
να τη βλέπω μόνο,
Το δάκρυ μου χαμογελά,
σαν βράχος δυναμώνω.

Αχ. Παράσχος

Στην Παναγία

Μητέρα του Χριστού μας,
μ' αρκεί να Σε κοιτώ,
Τίποτα δεν Σου φέρνω,
τίποτα δεν ζητώ.
Δακρύζω ευτυχισμένος,
αφού είσαι Συ εδώ
Και μ' έχεις για παιδί Σου,
μια λέξη δεν θα πω.
Αφήνω την καρδιά, μυστικά,
να πει το Χαίρε!

Paul Claudel
(Απόδοση: Ελ. Μάινα)

Η Παναγία καταφυγή των Χριστιανών

Αδύνατον είναι, χριστιανοί, ο
νους μας να φαντασθεί το υπέρ-
λαμπρον εκείνο φως, με το οποίον

αστράπτει η μακαρία Παρθένος εις
τον Παράδεισον• η σελήνη, ο ήλιος
είναι σκοτεινά πράγματα, παραβαλ-
λόμενα με εκείνο το ανεκλάλητον
κάλλος, το οποίο βλέπουν και δεν
χορταίνουν οι μακάριοι• τι ωραί-
ον! Τι φαινόν!

Ναι, Παναγία Παρθένε Μα-
ρία, όνομα, όπου είναι η χαρά, η
παρηγορία, το καύχημα των χρι-
στιανών• δέξαι την νηστεϊαν και
παράκλησιν των αγίων τούτων
ημερών, όπου εκάμαμεν εις τιμήν
σου, ως θυμίαμα ευπρόσδεκτον•
και αξιώσόν μας, καθώς εδώ εις
την εκκλησίαν ευλαβώς ασπαζόμε-
θα την αγίαν σου και θαυματουργ-
γόν ταύτην εικόνα, έτζι και εκεί εις
τον παράδεισον να ιδώμεν αυτό το
μακάριο σου πρόσωπόν.

Ηλία Μηνιάτη¹, αποσπάσματα
από τον πανηγυρικό λόγον εις
την Κοίμησιν της Θεοτόκου,
Διδαχαί, σ. 361.

Εγκώμιον εις την Κοίμησιν της Θεοτόκου

Αλήθεια, πώς η πηγή της ζωής
μεταφέρεται στη ζωή μέσα από
τον θάνατο! Πώς αυτή που ξεπέ-
ρασε στη γέννα της τα όρια της
φύσεως, ακολουθεί τώρα τους
νόμους της και το θάνατο σώμα
υποτάσσεται στον θάνατο! Όμως
πρέπει να αποβάλει το θνητό και
να ενδυθεί την αφθαρσία, αφού
ως και ο Δεσπότης της φύσεως
δεν απέφυγε την πείρα του θανά-
του. [...] Όπως ο ολόλαμπρος και
παντοτείνω φωτεινός ήλιος, όταν
τον κρύψει για λίγο το σώμα της
σελήνης, φαίνεται βεβαίως ότι
χάνεται και ότι σκεπάζεται από
το ζόφο, και το σκοτάδι παίρνει
τη θέση της λαμπράδας, αυτός
όμως δεν χάνει το δικό του φως,
έτσι και εσύ [...] αν και για λίγο σε
καλύπτει σωματικώς ο θάνατος,
όμως αναβλύξεις για χάρι μας με

αφθονία το άπειρο φως. [...]

Διότι δεν πήγες στον ουρανό
όπως ο Ηλίας, δεν ανέβηκες όπως
ο Παύλος ως τον τρίτο ουρανό, αλ-
λά έφθασες ως το βασιλικό θρόνο
του ίδιου του δικού σου Υιού και
βλέπεις με τα μάτια σου και χαί-
ρεσαι και στέκεσαι κοντά με πολύ
και ανείπωτο θάρρος, ανέκφραστη
χαρά των αγγέλων και όλων των
υπερκοσμίων δυνάμεων, ατελείωτη
ευφροσύνη των πατριαρχών, ανε-
κλάλητη χαρά των δικαίων, αδιά-
κοπη αγαλλίαση των προφητών,
ευλογία του κόσμου, αγιασμός των
πάντων, η άνεσις των κουρασμέ-
νων, η παρηγορία των πενθούντων,
η θεραπεία των ασθενούντων, το
λιμάνι των θαλασσοδαρμένων, η
συγχώρησις των αμαρτωλών, η
γλυκιά παρηγορία των λυπημέ-
νων, η πρόθυμη βοήθεια όσων σε
αναζητούν.

Αγ. Ιωάννου Δαμασκηνού,
Εγκώμιον εις την Κοίμησιν
της παννυμνήτου και υπερενδόξου
ευλογημένης Δεσποίνης ημών
Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας,
PG 96, 713-721.

**Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου
εἰς Σὲ ἀνατίθημι,
Μῆτερ τοῦ Θεοῦ,
φύλαξόν με
ὕπὸ τὴν σκέπην Σου.**

1. Ηλίας Μηνιάτης (1669-1714):
Επίσκοπος Κερνίκης και Καλαβρύ-
των. Πολυμαθής θεολόγος, ρήτορας
και συγγραφέας, καταγόμενος από την
Κεφαλλονιά. Υπήρξε ο διασημότερος
εκκλησιαστικός ρήτορας μετά την πώ-
ση της Κωνσταντινούπολης. Ονομά-
στηκε «Χρυσόστομος» του ΙΖ' αιώνα.
Με τους λόγους του και τα κηρύγματά
του συνετέλεσε στην ανάσταση του Γέ-
νους μας. Ιδιαίτερως τίμησε με εγκωμι-
αστικούς λόγους την Παναγία.

Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική...

Ή μήπως elliniki; Ή ellhnikh; Ή eliniki; Ή elhnikh;

Ποιο είναι το σωστό;

Όλα αφού είναι όλα **greeklish**.

Κοιμμένες λέξεις(**tespa** και όχι **τέλος πάντων** και **dld** αντί για **δηλαδή**).

Ελληνικά με λατινικούς χαρακτήρες (kalimera, ti kaneis) και αγγλικά σημεία στίξης.

Μα πως τα δέχομαι εγώ;

Εγώ που την γλώσσα μου έδωσαν ελληνική;

Ελληνική από τον Όμηρο και τους τραγικούς ποιητές ως τους Ευαγγελιστές και την Αγία Γραφή;

Από τους Αποστόλους ως τους θεοφόρους Πατέρες της Εκκλησίας μας;

Από τα δημοτικά τραγούδια μας ως τον Σεφέρη και τον Ελύτη;

Μα... τώρα πια όλοι τα χρησιμοποιούν.

Μαθητές κάθε βαθμίδας τα εντάσσουν όχι μόνο στην καθημερινή επικοινωνία τους αλλά και στα γραπτά του σχολείου.

Φίλοι συνεννοούνται σε ελάχιστο χρόνο πληκτρολογώντας μισές τις λέξεις.

Ας είναι μόνο αυτοί οι «οὐ γάρ οἶδασι τί ποιοῦσι»...

Είναι; Δεν είναι.

Επαγγελματίες, δημοσιογράφοι αλλά και καθηγητές πανεπιστημίου πλέον εθίζονται στην γλωσσική μόδα των τελευταίων χρόνων.

Μήπως να προσαρμοστώ και εγώ;

Λένε πως είναι

γρήγορο.

Γράφεις μήνυμα (SMS, email κ.λ.π) 300 χαρακτήρων με μόλις 150.

Μισό χρόνο, κόπο και χρήμα.

Δεν θα ήταν άσχημα στην εποχή που ζούμε...

Το πρόβλημα είναι πως με τέτοια αντιμετώπιση η γλώσσα ακρωτηριάζεται και κατακρημνίζεται σε ποσότητα και ποιότητα.

Εμείς, οι κληρονόμοι του μεγαλύτερου γλωσσικού θησαυρού, καταλήξαμε (ή μήπως καταντήσαμε) να χρησιμοποιούμε μόλις 1.000 λέξεις!

Οι φιλόλογοι δηλώνουν πως συναντούν 6 στις 10 λέξεις σε greeklish στα γραπτά του σχολείου.

Κάποιοι προβάλλουν τους υπολογιστές σαν την αιτία της «λατρείας των greeklish».

Μα αυτοί είναι μηχανές- εργαλεία για την παραγωγή κειμένου, δεν το παράγουν μόνοι τους.

Άρα τι συνέβη; Που πήραμε την ζωή μας λάθος;

Η γλώσσα η ελληνική άντεξε στον χρόνο και τα πέρατα της γης όπου έφτασε.

Άντεξε στις τόσες «βάρβαρες επιδρομές».

Και τώρα κινδυνεύει από τις **σύγχρονες κερκόπορτες** του «δε βαριέσαι» και της ήσσονος προσπάθειας.

Είμαστε έτοιμοι να την θυσιάσουμε στον βωμό της ταχύτητας και της ξενομανίας.

Δεν είναι κρίμα;

«Βλέπουμε με τα μάτια των Ελλήνων και μιλούμε με τις εκφράσεις τους» ομολογεί ο Ελβετός ιστορικός πολιτισμού Jacob Burckhardt.

Τέτοια είναι η γλώσσα μας. Φορέας πολιτισμού και ιστορίας.

«Την γλώσσα μου έδωσαν ελληνική» ομολογεί ο νομπελίστας Οδυσσέας Ελύτης.

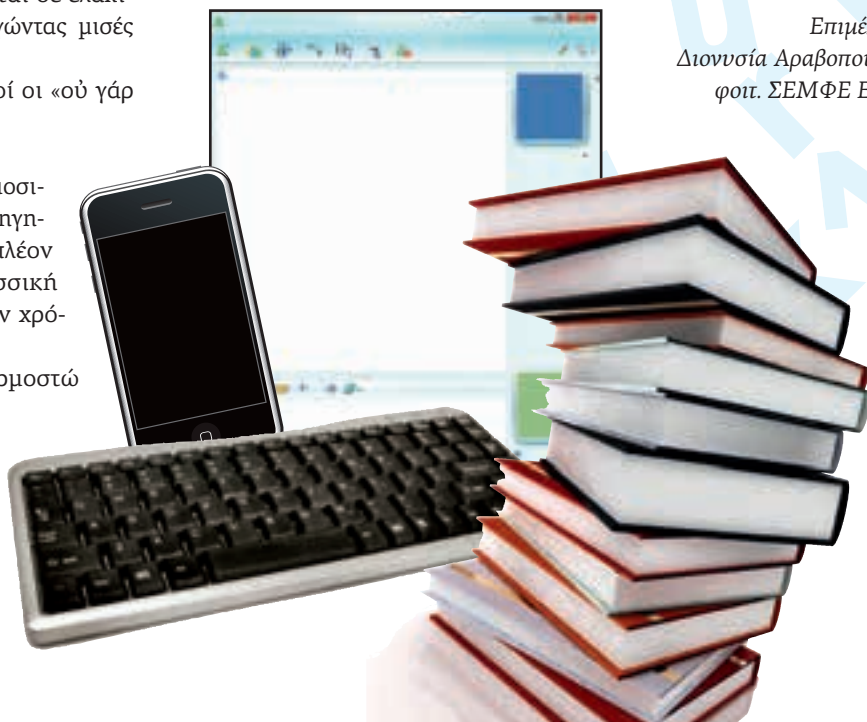
Την γλώσσα μου έδωσαν ελληνική, ομολογώ και εγώ.

Την αγαπώ και την προστατεύω.

Γιατί η γλώσσα μου είμαι εγώ.

Επιμέλεια:

Διονυσία Αραβοπούλου
φοιτ. ΣΕΜΦΕ ΕΜΠ

Η πνευματική Διαθήκη του Αγίου Λουκά του Ιατρού, Επισκόπου Συμφερουπόλεως και Κριμαίας.

Σημαντικοί σταθμοί της ζωής του

1877. Γεννήθηκε στο Κέρτς της Κριμαίας. Μεγάλωσε στο Κίεβο όπου, εκτός από τις εγκύκλιες σπουδές, σπούδασε παράλληλα ζωγραφική στη σχολή Καλών Τεχνών.

1898-1903. Σπουδάζει ιατρική και ειδικεύεται στη χειρουργική.

1904-1905. Εθελοντής στρατιωτικός γιατρός στον Ρωσοϊαπωνικό πόλεμο. Νυμφεύεται την Άννα Βασιλίγιεβνα και αποκτούν τέσσερα παιδιά.

1971. Μετακομίζει στην Τασκένδη. Εκλέγεται καθηγητής Πανεπιστημίου στην έδρα της τοπογραφικής ανατομίας και χειρουργικής.

1919. Πρώτη σύλληψη από το καθεστώς. Θάνατος της συζύγου του Άννας.

1921. Χειροτονείται ιερέας.

1923-1926. Χειροτονείται επίσκοπος. Δεύτερη σύλληψη. Εξορία στη Σιβηρία.

1924. Επιχειρεί την πρώτη ξενομεταμόσχευση νεφρού από ζώο σε άνθρωπο.

1930-1933. Τρίτη σύλληψη. Εξορία στη Βόρεια Ρωσία.

1934-1937. Κυκλοφορεί το περίφημο σύγγραμμά του «Δοκίμια για τη χειρουργική των πυογόνων λοιμώξεων». Εργάζεται εντατικά στη επιστημονική έρευνα. Οι έρευνές του τον οδηγούν πολύ κοντά στην ανακάλυψη της πενικιλίνης.

1937. Τέταρτη σύλληψη. Ακο-

λουθούν δύο χρόνια φυλακής και σκληρών βασανιστηρίων στην Τασκένδη.

1939. Εξορίζεται και πάλι στη Σιβηρία.

1941. Γερμανική εισβολή στη Ρωσία. Δέχεται και διορίζεται αρχιχειρουργός στο στρατιωτικό νοσοκομείο Κρασνογιάρσκ.

1943. Εκλέγεται Αρχιεπίσκοπος Κρασνογιάρσκ.

1944. Μετατίθεται στο Ταμπόφ ως αρχίατρος και Αρχιεπίσκοπος.

1946. Βραβεύεται με το Α' βραβείο Στάλιν. Συγχρόνως μετατίθεται στην Αρχιεπισκοπή Συμφερουπόλεως και Κριμαίας. Σταδιακά χάνει την όρασή του.

1961. Στις 11 Ιουνίου εκοιμήθη εν Κυρίω στη Συμφερουπόλη έχοντας υπηρετήσει το λαό του Θεού ως Ποιμένας και γιατρός με θυσιαστική αγάπη και αυταπάρνηση.

1996. Επίσημη αγιοκατάταξη από την Ορθόδοξη Ουκρανική Εκκλησία. Ανακομιδή των λειψάνων του.

Η μνήμη του τελείται στις 11 Ιουνίου.

Δεν υπάρχει πιο σύντομος και περιεκτικός βίος για έναν Άγιο από το Απολυτίκιό του.

«*Ἰατρὸν καὶ ποιμένα, Λουκᾶν τιμήσωμεν, Συμφερουπόλεως ποιμήνη,*

Ἀρχιερέα λαμπρόν, τὸν βαστάσαντα Χριστοῦ τὰ θεῖα στίγματα, τὰς ἐξορίας τὰ δεινὰ, ἐγκλεισμούς ἐν φυλακαῖς, τὰς θλίψεις καὶ τὰ ὄνειδη,

τὸν ἐπ' ἐσάτων φανέντα, ἐν τῇ Ρωσίᾳ νέον Ἅγιον»

Σκοπός αυτού του άρθρου δεν είναι να αναφέρουμε διεξοδικά βιογραφικά στοιχεία¹ αλλά να παρουσιάσουμε την πνευματική διαθήκη του Αγίου, διαθήκη που άφησε στα παιδιά του (βιολογικά και πνευματικά) για να την έχουν στήριγμα στους δύσκολους καιρούς.

Το καλοκαίρι του 1956 ο άγιος βρίσκεται στην πόλη Άλουστα της Κριμαίας. Έχει χάσει την όραση του. Κοντεύει να κλείσει τα ογδόντα χρόνια του και νοιώθει πώς οι δυνάμεις

{ Σκοπό της ζωής να θέσετε την επιδίωξη της ύψιστης αλήθειας και να μην παρεκκλίνετε απ' αυτό το δρόμο, αν σας αναγκάσουν να υπηρετήσετε τους σκοπούς της κατώτερης αλήθειας, καταπατώντας την ύψιστη αλήθεια του Χριστού. }

του τον εγκαταλείπουν. Αποφασίζει, λοιπόν, να συντάξει την «Πνευματική Διαθήκη» του προς τα παιδιά, τα εγγόνια και τα δισέγγονά του. Είναι μια ύστατη προσπάθεια να βοηθήσει τα παιδιά του να ξεφύγουν από την μέγγενη του αθεϊσμού, να αντισταθούν στο αντίχριστο ρεύμα της εποχής, να ανακαλύψουν την «ύψιστη αλήθεια», τον Ιησού Χριστό, τηρώντας τις άγιες εντολές Του και υπηρετώντας τους πονεμένους ανθρώπους, τους «ελαχίστους αδελφούς» του Ιησού Χριστού. Έχουμε την αίσθηση ότι η πνευματική διαθήκη του αγίου είναι και σήμερα εξαιρετικά επίκαιρη. Απευθύνεται και σε όλους εμάς, τα πνευματικά παιδιά του αγίου Λουκά, πού τον τιμούμε και τον αγαπούμε. Ας γίνουμε κι εμείς μιμητές του, και σύμφωνα με την υπόσχεση του θα μας επισκιάζουν οι πρεσβείες και οι προσευχές του, τώρα πού βρίσκεται μπροστά στο θρόνο του Θεού και Δημιουργού μας.¹

(Αρχιμ. Νεκτάριος Άγιον Πάσχα 2009)

Στους τρεις γιους μου, την κόρη, τα εγγόνια και τα δισέγγονά μου η πνευματική διαθήκη μου²

«...Και τώρα παιδιά μου, ας περάσω στα τελευταία λόγια των εντολών και διαθηκών μου προς εσάς.

Πιστεύω βαθειά στον Θεό και όλη μου τη ζωή την έκτισα πάνω στις εντολές Του. Και σε σας κληροδοτώ όλη τη ζωή σας να την αφιερώσετε στον Θεό και να χτίζετε όλα και πάντα πάνω στις εντολές του Χριστού.

Για πολύ καιρό και με μεγάλη επιμονή έπλεα κόντρα στο ρεύμα και σε σας τα παιδιά μου κληροδοτώ να πλέετε κόντρα στο ρεύμα, όσο δύσκολο και να είναι αυτό. Να

αποστρέψετε το βλέμμα σας και την καρδιά σας από εκείνη της μεγάλης πλειοψηφία της ανθρωπότητας, που επιδιώκει όχι τους υψηλούς στόχους, αλλά εκείνους που είναι πιο εύκολο να επιτευχθούν. Να μην προσχωρήσετε σ' αυτή τη μεγάλη πλειοψηφία που ζει όχι με τον δικό της νου, αλλά με το νου των ηγετών και χτίζει τη ζωή της, όχι με τις ιερές εντολές του Χριστού, αλλά με τις υποδείξεις εκείνων που έχουν την εξουσία να καθοδηγήσουν τους ανθρώπους μόνον εκεί, όπου κατά τη γνώμη τους πρέπει να πηγαίνουν, όχι χάρη της βασιλείας των ουρανών, αλλά για χάρη της επίτευξης των αγαθών της επίγειας βασιλείας. Σκοπό της ζωής να θέσετε την επιδίωξη της ύψιστης αλήθειας και να μην παρεκκλίνετε απ' αυτό το δρόμο, αν σας αναγκάσουν να υπηρετήσετε τους σκοπούς της κατώτερης αλήθειας, καταπατώντας την ύψιστη αλήθεια του Χριστού.

Να είσαστε έτοιμοι ακόμη και για το μαρτύριο, εφ' όσον πλέετε κόντρα στο ρεύμα, να τηρείτε πλήρη πίστη ακόμη και στις σκέψεις, στους άντρες και τις γυναίκες σας, όπως τήρησα κι εγώ.

Στις επιστημονικές ενασχολήσεις και στο έργο σας πάνω στη μελέτη των μυστηρίων της φύσης, μην επιδιώκετε τη δόξα για τον εαυτό σας, αλλά μόνο το να ελαφρύνετε τον πόνο των ασθενών και αβοήθητων συνανθρώπων σας. Να θυμάστε ότι σ' αυτό το έργο εγώ, ο πατέρας σας, αφιέρωσα όλη μου τη ζωή. **Μιμηταί μου γίνεσθε.** Όπως κι εγώ του Απ. Παύλου και να μην εργάζεστε για την κοιλιά σας, αλλά πρώτ' απ' όλα και πάνω απ' όλα να φροντίζετε εκείνους πού δίχως την βοήθεια σας δεν μπορούν να απελευθερωθούν από τη μέγγενη της ανέχειας και του ψέμματος. Εάν εκπληρώσετε όλα, όσα κλη-

ροδοτώ σε σας, θα κατέβει σε σας ή ευλογία του Θεού, σύμφωνα με τα αδιάψευστα λόγια του προφητάνακτα Δαβίδ. «Το δε έλεος του Κυρίου από του αιώνος και έως του αιώνος επί τους φοβούμενους αυτόν, και η δικαιοσύνη αυτού επί υιοίς υιών τοις φυλάσσουσιν την διαθήκην αυτού και μεμνημένοις των εντολών αυτού του ποιήσαι αυτάς» (Ψαλμ. 102). Για αυτή την ευλογία και τη χάρη του Θεού πάντα προσευχόμουν στη ζωή μου για σας τα παιδιά μου, τα εγγόνια και δισέγγονά μου και, βέβαια, πάντα θα προσεύχομαι στην αιώνια ζωή, όταν θα σταθώ εμπρός στο βήμα του Θεού μου και Θεού σας, Δημιουργού μου και Δημιουργού σας. Και ο καιρός αυτός προφανώς είναι κοντά, γιατί εξασθένησαν η καρδιά μου και οι δυνάμεις μου.

Άλυσσα, 22 Ιουλίου 1956
Ο πατέρας σας»

Μέχρι τώρα παρέμενε ανέκδοτη και άγνωστη. Την φύλασσε όλα αυτά τα χρόνια η εγγονή του αγίου Λουκά, Μαρία Δημητρίεβνα, η οποία ζει στη Συμφερούπολη και είχε την ιδιαίτερη ευλογία να ζήσει μαζί με τον άγιο τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια της ζωής του.

Επιμέλεια
Αγγελική Καλκάνη
φοιτ. Ηλεκτρολόγων Μηχανικών &
Μηχανικών Υπολογιστών ΕΜΠ

¹ Αρχιεπίσκοπος Λουκάς Βόινο-Γιασενέτσκι, ένας άγιος ποιμένας και γιατρός χειρουργός 1877-1961 Συγγραφέας : Αρχιμ. Νεκτάριος Αντωνόπουλος, κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ακρίτας

² Εκδόθηκε από την Ιερά Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Σαγματού, Θηβών.

Μία παγκόσμια νοσηλευτική φυσιогνωμία

Ένας άχχελος αγάτης και αλήθειας

Βασιλική Λανάρα (1929-2009)

Η Βασιλική Λανάρα αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες μορφές της νοσηλευτικής ιστορίας της χώρας μας. Υπήρξε μια καταξιωμένη νοσηλεύτρια επιστήμονας σε παγκόσμιο επίπεδο, που πρωτοστάτησε στην Ελλάδα, ώστε η Νοσηλευτική να αρχίζει να αποκτά και να κατοχυρώνει τη μορφή της ως επιστήμη. Αφιερώθηκε ολοκληρωτικά στη Ελληνική Νοσηλευτική Επιστήμη. Έζησε για να διατηρείται ζώσα και ενεργός η Νοσηλευτική Επιστήμη και Τέχνη και να εμπνέει τους νεότερους να σπουδάσουν μία από τις Επιστήμες που αφορούν τον άνθρωπο και ασχολούνται με την ανθρώπινη ύπαρξη.. Κινητήρια δύναμη για όλα αυτά -το μυστικό της θα μπορούσαμε να πούμε- ήταν η βαθειά πίστη και η αληθινή αγάπη της στο Θεό.

Επόμενο ήταν λοιπόν, ερχόμενη σε επαφή με την προσωπικότητα της Βασιλικής Λανάρα για τις ανάγκες αυτού του άρθρου να ξαφνιαστώ, να σαγηνευτώ, να θαυμάσω, και βέβαια-τελικά να ζηλέψω τους παλαιότερους συμφοιτητές μου που είχαν την τύχη και την ευλογία να την έχουν καθηγήτρια τους.

Ας δούμε όμως αναλυτικά το μεγαλείο της προσωπικότητας της Βασιλικής Λανάρα, ως επιστήμονα αλλά και ως ανθρώπου, και μάλιστα πιστού χριστιανού. Αν και τα λόγια είναι φτωχά και οι γραμμές λίγες...

Γεννήθηκε στο Αγρίνιο το 1929

από πολύτεκνη και συνειδητά χριστιανική οικογένεια.

Οι σπουδές της

Οι σπουδές της ήταν πλούσιες, ολοκληρωμένες και για την εποχή της, πρωτοποριακές. Αποφοίτησε από την Σχολή του Νοσοκομείου «Ο Ευαγγελισμός» το 1951. Το πάθος της για μάθηση την οδήγησε στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης, απ' όπου αποφοίτησε το 1965 (BSc). Συνέχισε με μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο Columbia των ΗΠΑ όπου έλαβε δύο μεταπτυχιακούς τίτλους το 1966 (Master of Arts) και το 1973 (Master of Education), αντίστοιχα. Ολοκλήρωσε τις σπουδές της με το διδακτορικό της (Doctor of Education Degree) στο ίδιο Πανεπιστήμιο το έτος 1974.

Οι επιστημονικές διακρίσεις και η συμβολή της στην επιστήμη

Αντιπροσωπευτικές διακρίσεις από την πολύπλευρη επιστημονική της αναγνώριση :

-Υπήρξε Πρόεδρος του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΣΝΕ).

-Εκπροσώπησε την Ελληνική Νοσηλευτική σε διεθνές επίπεδο, μέσα από Ευρωπαϊκά και Διεθνή Συνέδρια και συντέλεσε στο να καταστεί το Νοσηλευτικό έργο της Ελλάδας ακόμα πιο σεβαστό.

-Υπήρξε πρωτεργάτης για την ίδρυση Πανεπιστημιακής Νοσηλευτικής Σχολής, στόχος που επιτεύχθηκε το 1979-1980 και ήταν η πρώτη Καθηγήτρια του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ.

-Διετέλεσε μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) 1984-1992, Πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Νοσηλευτική Εκπαίδευση 1990-1994, Αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Εκπαίδευσης Επιστημόνων και Μέλος άλλων Επιστημονικών Ελληνικών και Ευρωπαϊκών Επιτροπών για τη Νοσηλευτική Εκπαίδευση.

-Η μεγαλύτερη όμως διάκριση και παγκόσμια αναγνώριση της προσωπικότητάς της, από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα, ήταν η εκλογή της ως Μέλους του Δ.Σ του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών (International Council of

Nurses) 1996-2000.

-Το όνομα της κυριαρχεί στη Νοσηλευτική βιβλιογραφία. Η συγγραφική της δραστηριότητα, πλούσια σε Ελληνικούς και ξενόγλωσσους τίτλους.

Η Βασιλική Λανάρα αποτελεί μια σύγχρονη θεωρητική φυσιογνωμία με απόψεις οικουμενικά αποδεκτές, σεβαστές, που αποτελούν αντικείμενο διδασκαλίας σε πολλά ξένα πανεπιστήμια.

Ο άνθρωπος, η ηγέτιδα, η μεγάλη δασκάλα

Όσοι ευτύχησαν να τη γνωρίσουν και να συνεργαστούν μαζί της¹ σκιαγραφούν την προσωπικότητα της Μεγάλης τους Δασκάλας, όπως την αποκαλούν.

Περιγράφουν μια γυναίκα χαρισματική, ταλαντούχα, προικισμένη με σοφία, σύνεση, δυναμικότητα, ενθουσιασμό που διαθέτει αυτογνωσία, αυτοέλεγχο και αυτοκυριαρχία. Δεν παραιτείται από την προσπάθεια, δε ζει παθητικά. Έχει ισχυρή αίσθηση αποστολής και ελευθερίας των επιλογών της. Αγάπησε πολύ την Νοσηλευτική. Εργάστηκε ακούραστα για την ανάπτυξη και την αναβάθμιση της. Δε δίσταζε και δεν υποχωρούσε μπροστά στις δυσκολίες και τις αντιξοότητες. Έκανε πολλές υπερβάσεις. Έδινε πολλές μάχες και κέρδιζε τις ανάλογες νίκες. Οι πολλές δόξες που αξιώθηκε να ζήσει τις προσέφερε αφειδώς σε όλους. Δεν κρατούσε τίποτε για τον εαυτό της. Αντιμετώπιζε με εξαιρετική απλότητα την απόκτηση κάθε επιστημονικού τίτλου σπουδών και κάθε διάκρισης. Συνεργαζόταν άριστα με όλους τους συνεργάτες της. Επικροτούσε τις επιτυχίες των άλλων και μοιραζόταν την χαρά μαζί τους. Δεν συνήθιζε να περιαυτολογεί, διότι ως γνωστό, εκείνος που αξίζει να επαινείται από τους άλλους, δεν επαινεί ποτέ ο ίδιος τον εαυτό του. Προσέφερε, ενέπνεε, συμβούλευε και προωθούσε τους νεώτερους νοσηλευτές. Ήξερε να αναγνωρί-

ζει, να εκτιμά, μια προπαντός να αναδεικνύει.

Τη διέκρινε η βαθειά πίστη στο Θεό, η αγάπη στους συνανθρώπους της και η αφοσίωση στις υψηλές αξίες της ζωής.

Είχε το απόλυτο προνόμιο προνόμιο ενός ηγέτη να ακούει τους άλλους. Αφουγκραζόταν τα προβλήματα και τα αντιμετώπιζε με ψυχραιμία, πρόγραμμα, εξυπνάδα, ευστροφία, αλλά και με το ψυχικό μεγαλείο που τη διέκρινε.

Το γνώρισμά της απλό, εύκολο, μοναδικό μα και δυσεύρετο.

Όλοι θυμούνται και νοσταλγούν το ζεστό της χαμόγελο, το καθαρό και φωτεινό της βλέμμα, αντιφύγισμα ενός καθαρού εσωτερικού κόσμου, την ευγένεια των τρόπων, των λόγων, των σκέψεων και των αποφάσεών της, την οποία ακτινοβολούσε παντού η παρουσία της και προσέφερε προς όλους η καρδιά της, σαν ένα δώρο τιμής, αγάπης και εκτίμησης.

Αλυσμόνητη θα μείνει η αγάπη της, η μεγάλη, η αληθινή, η αυθόρμητη, απλή και απροσποίητη αγάπη, που με το αμάλγαμα της πίστης και της καλοσύνης, αγκάλιαζε όλους ανεξαιρέτως τους ανθρώπους, χαρίζοντας τους το ωραίο εκείνο αίσθημα της χαράς, της συγκίνησης και ικανοποίησης.

Κράτησε τη ζωή της και το κεφάλι της ψηλά, στηριζόμενη πάντα σε αξίες κι αρχές, στον αυτοσεβασμό και στο όνειρο. Από αυτά αντλούσε την ψυχική της αντοχή, το κουράγιο, την επιμονή και την υπομονή της.

Αφοπλιστικά απλή, χωρίς στερεότυπα. Δεν ήξερε να επιτηδεύεται, ούτε να προσποιείται. Ήταν αυθόρμητη και αυθεντική. Και το αυθεντικό βίωμα πείθει και επιβάλλεται ακόμη και στις πιο δύσκολες και αντίξοες συνθήκες. Γι' αυτό κατέστησε κοινωνούς του δικού της οράματος τους ανθρώπους γύρω της. Γι' αυτό κέρδισε το σεβασμό, την αποδοχή και τη συνεργασία των συναδέλφων, συνεργατών,

φοιτητών...

Μέσα σε απρόσωπες μάζες δίδα-
σκε σε ξεχωριστά πρόσωπα, χωρίς
δογματισμούς και καταπιέσεις.

Αμφισβήτησε το κατεστημένο,
άνοιξε νέους ορίζοντες, ενέπνευσε
και έπεισε. Έκανε πράξη όσα κή-
ρυξε και λειτούργησε ως φωτεινό
παράδειγμα για όλους.

Ήξερε να δαμάζει το στυγνό
επαγγελματισμό στην υπηρεσία
του ανθρώπου. Δε δημαγωγούσε, δε
μπήκε στην εμπορευματοποίηση
της νοσηλευτικής για να κερδίσει
δόξα.

Δεν πτοήθηκε για δίλεπτα φιλε-
λευθερισμού, να μιλά για την πίστη
της στο Θεό και να αναγεννά στα
νάματα της Ορθοδοξίας.

Πρέπει να αναφερθεί ότι η
Βασιλική Λανάρα δεν είχε ιδιω-
τική ζωή. Ανήκε στην αδελφότητα
«Ευνίκη», μια από εκείνες τις ιερα-
ποστολικές γυναικείες αδελφότητες
που έχουν σα στόχο την διακονία
των αρρώστων. Και για να είμαστε
τίμιοι με τους εαυτούς μας, πρέπει
να αναγνωρίσουμε ότι η παρουσία
τέτοιων αφιερωμένων αδελφών
νοσοκόμων στα νοσοκομεία απο-
τελούσε τουλάχιστον ευλογία.

Η Βασιλική Λανάρα αναχώρησε
στις 22 Φεβρουαρίου 2009 από την
παρούσα ζωή για τον ουρανό, για
τη βασιλεία του Θεού, την οποία
τόσο αγαπούσε και τόσο άξια υπη-
ρετούσε, έπειτα από 10ετή απουσία
από τα δρώμενα λόγω ασθένειας.

Αυτή ήταν η Βασιλική Λανάρα.
Μια ξεχωριστή ευγενική προσω-
πικότητα, με πίστη στο Θεό, ένας
άγγελος αγάπης και αφοσίωσης
στο συνάνθρωπο, με επιστημονικό
κύρος. Η αλησμόνητη Πνευματική
Μάνα πολλών σύγχρονων Ελλήνων
νοσηλευτών. Η Μεγάλη και απλα-
νής κυρία της Νοσηλευτικής!

Το μεγάλο αυτό έργο και η προ-
σφορά της έχουν καταγραφεί στον
ουρανό...

Εγώ προσωπικά παρακαλώ την
αγνή και αγωνίστρια ψυχή της, να
προσεύχεται στον Κύριο για να

δίνει δύναμη και ελπίδα σ' εμάς
τους νέους νοσηλευτές που τώρα
ξεκινάμε, ώστε επάξια και με συ-
νέπεια να βαδίσουμε το δύσκολο
αλλά και ωραίο δρόμο της νοση-
λευτικής που διαλέξαμε.

Και για να μην ξεχνάμε και να
μην ξεχνιόμαστε...

**Η όλη βιωτή της Βασιλικής
Λανάρα με πείθει απόλυτα και
για μια ακόμη φορά, ότι δεν
υπάρχει μεγαλύτερη ομορφιά
και καταξίωση για έναν άν-
θρωπο, και μάλιστα νέο, από
το να υπηρετεί και να κατέχει-
γνωρίζει καλά την επιστήμη
του-όποια κι αν είναι αυτή- να
αγαπά δυνατά και αληθινά το
Θεό και να εργάζεται το θέλημα
Του στη ζωή του, και ταυτόχρο-
να να παραμένει ανθρωπινός
και καταδεκτικός με τους αδελ-
φούς του, και να χρησιμοποιεί
την επιστήμη του για την
εξυπηρέτηση και ανακούφιση
τους! Τέτοιους ανθρώπους τους
θαυμάζουμε, σεβόμαστε και εκτι-
μούμε βαθύτατα και χαιρόμαστε
πολύ γι' αυτό που είναι! Αυτόματα
όμως και η ευθύνη η δικιά μας γί-
νεται μεγάλη. Να περάσουμε από
το θαυμασμό στη μίμηση τους, να
ακολουθήσουμε τα χνάρια τους.
Από θεατές στις κερκίδες να γί-
νουμε αγωνιστές στο στίβο.**

Επιμέλεια:

Κυριακή Λουλουδάκη
φοιτ. Τμήματος Νοσηλευτικής –
Ε.Κ.Π.Α

ΠΗΓΕΣ:

¹ περιοδικό «Νοσηλευτικό Δελτίο»:
Μηνιαία Ενημερωτική Έκδοση
του ΕΣΝΕ (Εθνικού Συνδέσμου
Νοσηλευτών Ελλάδος), τεύχος
150, σελ.11-18: Δ.Δημητρίλης,
Ελ.Κυρίτσιν, Ασ.Δρίτσα, αδελφότη-
τα «Ευνίκη», Χριστοφ.Κ. Όλγ. Πο-
λυχρονοπούλου, Ελισ. Πατηράκιν
www.enne.gr/docs/lanara.pdf

Σαπεντολογία

Ποια είναι; Τι πιστεύει;

«Η Σαπεντολογία είναι μια εφαρμοσμένη θρησκευτική φιλοσοφία. Η Σαπεντολογία, το ταχύτερα αναπτυσσόμενο θρησκευτικό κίνημα της Γης, κατάφερε να εδραιωθεί μέσα σε λιγότερο από μισό αιώνα και να γίνει μια ενεργός δύναμη για τη θετική αλλαγή του κόσμου».

Το παραπάνω κείμενο έχει ληφθεί από την Εκκλησία της Σαπεντολογίας (η ονομασία «Εκκλησία» κατά τα μέλη που την ακολουθούν). Σύμφωνα με αυτό, πρόκειται δηλαδή για μια «Θρησκεία» ή «φιλοσοφία» αυτοεξέλιξης του ανθρώπου. Ξεκινώντας από αυτή την αφετηρία και βασιζόμενοι στα συνεχή προβλήματα που κατακλύζουν τον άνθρωπο σήμερα, διατυμπανίζουν ότι έχουν βρει τον τρόπο για να καλυτερεύσουν τη ζωή.

Αν διαβάσει κανείς το «πιστεύω» τους, κατακλύζεται από διατυπώσεις περί ελευθερίας και ίσων δικαιωμάτων για όλους. Μέσα στην αναζήτησή του ο άνθρωπος για την αλήθεια στη ζωή του, την αποτίναξη των δεσμών στη καθημερινότητά του και την ύπαρξη του κακού γύρω του, παρασύρεται από τα ωραία αυτά λόγια χωρίς να αντιλαμβάνεται το νόημα που είναι καλά κεκαλυμμένο. Θα μπορούσε να υποστηρίξει κανείς ότι κάτι που δεν συμφωνεί με το Ορθόδοξο δόγμα δεν είναι απαραίτητα και κακό. Σε αυτό κάλλιστα θα συμφωνούσε και η ταπεινότης μου αν όλα ήταν ξεκάθαρα όπως στην Εκκλησία μας. Ας πούμε όμως δύο λόγια για την οργάνωση αυτή.

Ποια είναι η οργάνωση της σαπεντολογίας;

Η οργάνωση αυτή ιδρύθηκε από τον Αμερικανό Lafayette Ron

Hubbard (1911-1986). Ονομάζεται και «Εκκλησία της Σαπεντολότζυ». Στη χώρα μας υπάρχει το «Κέντρο Εφαρμοσμένης Φιλοσοφίας Ελλάδος», (ΚΕΦΕ) το «Φιλοσοφικό Κέντρο Αθηνά» και άλλες οργανώσεις που συμπλέκονται με την σαπεντολότζυ, όπως Narconon, Citizens Commission on Human Rights κ.α.

Στην εφημερίδα της κίνησης, Scientology Today (2/15.1.1988, σ. 5-7) αναφέρεται πως οι σαπεντολόγοι βρίσκονται στη Γαλλία στην πρωτοπορία του αγώνα για θρησκευτική ελευθερία και για τα ανθρώπινα δικαιώματα σ' όλο τον κόσμο. Όμως αυτό δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική εικόνα της κίνησης.

Για ν' αποκτήσει κανείς την πολυπόθητη «απεριόριστη ελευθερία», πρέπει να βαδίσει σε μια «εκκαθαριστική πορεία», όπως είναι ο χαρακτηριστικός τίτλος σεμιναρίου. Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εξουδετέρωση της «αντιδραστικής διάνοιας» του ανθρώπου και η τελειωτική νίκη του (The Auditor 246, σ. 7).

Κάθε τι που δεν συμφωνεί με την ιδεολογία και τους σκοπούς της κίνησης είναι ασφαλώς αποτέλεσμα της «αντιδραστικής διάνοιας» και πρέπει να καταπολεμηθεί. Ο L. R. Hubbard λέγει πως για να οριοθετήσει το δρόμο, χρειάστηκε το ένα τρίτο της ζωής του και είναι «ένας δρόμος που οδηγεί έξω από τη μιζέρια, τη δυστυχία και το σκοτάδι. Γι' αυτό, αν δείτε ανθρώπους που προσπαθούν να τραβήξουν άλλους «έξω από την οδό», μην αφήνετε την ομάδα σας κάτω. Με οποιοδήποτε μέσο κρατήστε τους «στην οδό» και θα

ελευθερωθούν. Αν δεν το κάνετε δεν θα μείνουν» (Teck News 62/ Αύγουστος 1989, σ. 1-2).

Για τον «άγιο σκοπό» η ομάδα αυτή δεν θα δίσταζε να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε μέσο. Κατά τον F.W. Haack η κίνηση ενεπλάκη σε παράνομες δραστηριότητες μέσω των οργανώσεών της και του Staff Member. Ο L. R. Hubbard παραγγέλει: «Το να είσαι ικανός να ελέγχεις έναν άνθρωπο, σε κάνει ικανό να ελέγχεις πολλούς, και κανείς δεν θα μπορούσε να είναι ένας

επαγγελματίας σαπεντολόγος σε κανένα από τα επίπεδα, εκτός εάν μπορεί να ελέγχει ένα άλλο άτομο» (The Auditor, τ. 234, σ. 2).

Ελληνοαυστραλός γερουσιαστής θύμα της σαπεντολογίας

Πέρα από τις πολλές καταγγελίες σε Γαλλία, Γερμανία και Βέλγιο (ανατρέξτε στις πηγές) έρχεται να προστεθεί και η άποψη του Ελληνοαυστραλού γερουσιαστή Νίκου Ξενοφώντος. Ύστερα από τηλεοπτική του συνέντευξη, στην οποία έθεσε το ζήτημα της κατάργησης της φοροαπαλλαγής της οργάνωσης, πρώην μέλη της του απέστειλαν λεπτομερείς επιστολές για τις δραστηριότητες της λατρείας. Από τις επιστολές αυτές κατέστη προφανές ότι τα άτομα αυτά είχαν πέ-

σει θύματα της Σαπεντολογίας.

Ο γερουσιαστής προσθέτει επίσης: «από την αλληλογραφία (με τα πρώην μέλη) εξάγεται το συμπέρασμα, ότι η οργάνωση ευθύνεται για μία σειρά εγκλημάτων, όπως είναι ο καταναγκαστικός εγκλεισμός, ο εξαναγκασμός σε εκτρώσεις, η υπεξαίρεση κεφαλαίου, η άσκηση βίας, ο εκφοβισμός και ο εκβιασμός».

Κάτι το οποίο θα πρέπει να μας προβληματίσει είναι ότι «η Σαπεντολογία διαφημίζεται». Με τον τίτλο αυτό δημοσιεύεται στο περιοδικό Bulles No 72, που εκδίδει η Ένωση Γονέων Γαλλίας (ADFI), σχόλιο που λέγει εν περιλήψει τα εξής: Αρχές Σεπτεμβρίου η Σαπεντολογία ξεκίνησε μέσω της οργάνωσης «Οχι στα ναρκωτικά, ναι στη ζωή» μια εκστρατεία κατά των ναρκωτικών σε διαμερίσματα της Γαλλίας. Η Πρωτοβουλία Γονέων Γαλλίας προειδοποιεί τους Γάλλους πολίτες, ότι το σύνθημα της Σαπεντολογίας είναι ένα δόλωμα που χρησιμοποιείται για να στρατολογήσει νέα μέλη, διότι η παραπάνω οργάνωση προτείνει στους τοξικομανείς θεραπείες αποτοξίνωσης στα κέντρα της «Narconon», τα οποία διαχειρίζεται η σέκτα.

Έφοδος στα γραφεία της Σαπεντολογίας στο Τορίνο Ιταλίας

Μυστικούς φακέλους που περιείχαν πληροφορίες για τους «εχθρούς» της Σαπεντολογίας, εντόπισε η αστυνομία της Ιταλίας, σε υποστατικά της οργάνωσης στο Τορίνο. Κατά τη διάρκεια εφόδου η οποία κράτησε εννιά ολόκληρες ώρες, οι διωκτικές αρχές ανακάλυψαν κρύπτη με αρχεία στο υπόγειο των γραφείων της οργάνωσης. Τα αρχεία, περιείχαν προσωπικές πληροφορίες δικαστών, δημοσιογράφων και αστυνομικών, οι οποίοι εναντιώνονται με την οργάνωση. Η αστυνομία, κατάσχεσε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, καθώς και χειρόγραφα αρχεία με τα στοιχεία πρώην μελών της λατρείας.

Η έρευνα διεξήχθη με δικαστικό ένταλμα, μετά από υποψίες, ότι η Σαπεντολογία παραβιάζει τους Ιταλικούς νόμους που αφορούν την υγεία, των πολιτικών απόψεων και του σεξουαλικού προσανατολισμού. (Αναφορά της εφημερίδας La Stampa)

Καταδίκη Σαπεντολόγων

Για τη λεγόμενη «Εκκλησία της Σαπεντολογίας» και τη δράση της έχουν γραφεί πολλά κατά καιρούς (βλέπε πηγές). Η οργάνωση δε αυτή, ήλθε πολλές φορές αντιμέτωπη με τη δικαιοσύνη ευρωπαϊκών χωρών και ιδιαίτερα με τη γαλλική δικαιοσύνη. Στις ΗΠΑ η Σαπεντολογία θεωρείται θρησκεία, σε άλλες όμως χώρες θεωρείται αίρεση, στη Γαλλία επικίνδυνη σέκτα, ενώ πολλοί Γάλλοι τη θεωρούν εμπορική επιχείρηση.

Η Σαπεντολογία ήλθε και πάλι στο προσκήνιο με καταδίκη δικαστηρίου του Παρισιού. Το γαλλικό δικαστήριο κατεδίκασε στις 27 Οκτωβρίου 2009 τον ιδρυτή της γαλλικής πτέρυγας της Σαϊεντολογίας Άλεν Ρόζενμπεργκ σε διετή φυλάκιση με αναστολή και εγγύηση 30.000 ευρώ· το Κέντρο Διασημοτήτων και τη βιβλιοθήκη του, την SEL, σε πρόστιμο 400.000 και 200.000 ευρώ αντίστοιχα· όπως επίσης άλλα ηγετικά στελέχη με φυλάκιση από 10 μηνών έως 2 ετών και πρόστιμα από 5.000 έως 30.000 ευρώ. Δηλαδή το συνολικό πρόστιμο που της επιβλήθηκε υπερβαίνει τις 600.000 ευρώ. Ή υπόθεση άρχισε, όταν δύο γυναίκες πρώην μέλη της Σαϊεντολογίας κατέθεσαν μηνύσεις, ή μία τον Δεκέμβριο του 1998 και ή άλλη τον Ιούλιο του 1999. Ή πρώτη εξ αφορμής ενός δωρεάν τεστ προσωπικότητας κατέληξε να ξοδέψει - πληρώνοντας στη Σαπεντολογία - 21.000 ευρώ! Ή δεύτερη, διότι εξαναγκάσθηκε από τον σαπεντολόγο εργοδότη της να πληρώσει 49.500 ευρώ για να συμμετάσχει σε μαθήματα της «εκκλησίας», δι-

ότι διαφορετικά θα απολυόταν από την εργασία της! Η Σαπεντολογία αρνείται όλους τους ισχυρισμούς και αμφισβητεί τα κίνητρα των εναγόντων.

Σε ειδικό πρόγραμμα διάσπμοι προσπλυτισμένοι

Παρ' όλα αυτά πολλοί ηθοποιοί και τραγουδιστές είναι οπαδοί, καθώς η εκκλησία δίνει ιδιαίτερη σημασία στους διάσημους, υπάρχει άλλωστε και το ανάλογο πρόγραμμα προσπλυτισμού, το «Project Celebrity». Η προσέγγιση αστέρων είχε αρχίσει από τα πρώτα κιόλας χρόνια της Σαπεντολογίας, από τον ιδρυτή της, συγγραφέα επιστημονικής φαντασίας L.R.Hubbard.

Τότε είχαν δεχτεί κρούσεις μεγάλα ονόματα όπως ο Ορσον Ουέλς, ο Γουολτ Ντίσνεϊ και η Γκρέτα Γκάρμπο, αν και δεν έγινε ποτέ γνωστό αν η εκκλησία κατάφερε να τους προσπλυτίσει. Σήμερα πάντως στους οπαδούς της ανήκουν

ο Τομ Κρουζ και η γυναίκα του Κέιτι Χολμς, ο Τζον Τραβόλτα επίσης με τη γυναίκα του Κέλι Πρέστον, η Κίρστι Αλέι, ο Γουίλ Σμιθ, η Αν Αρτσερ, η Τζούλιετ Λούις, η Πρίσιλα Πρίσλεϊ και η κόρη της Λίζα Μαρί Πρίσλεϊ.

Για να τους προσελκύσει στους κόλπους της, η Σαπεντολογία έχει δημιουργήσει ειδικά κέντρα υποδοχής, τους προσφέρει δωρεάν τα μαθήματα μύησης που συνήθως στοιχίζουν 1.000 δολάρια την ώρα, και τους δίνει εύκολα μεγάλα αξιώματα, ασχέτως αν άλλοι ιδρώνουν - κυριολεκτικώς.

Αυτά και άλλα τόσα θα ήταν δυνατόν να προστεθούν, τα οποία έχουν παραληφθεί λόγω έλλειψης χώρου. Για περαιτέρω πληροφορίες ανατρέξτε στις πηγές. Το τι θα επακολουθήσει για τα άτομα αυτά είναι εύκολο να το φανταστούμε. Το μόνο που μας απομένει είναι η εγρήγορση και η φειδωλότητα του φιδίου σε θέματα επιμελώς κεκαλυμμένα.

Επιμέλεια:
Φιλοθέη Παππά,
φοιτήτρια Σ.Ε.Μ.Φ.Ε.

ΠΗΓΕΣ:

- <http://www.greek.theology.scientology.org/>
- <http://www.oodegr.com/oode/thriskies/saigentologia/saigentologia/htm>
- Ενημερωτικό περιοδικό «Ενημέρωσις», Κύπρος, Νοέμβριος 2009-Ιανουάριος 2010, τεύχος 25-27, (<http://www.karpasiatv.cy.net>)
- Ενημερωτικό περιοδικό του Διορθοδόξου Συνδέσμου Πρωτοβουλία Γονέων, «Διάλογος», Αθήνα, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2002, τεύχος 29
- <http://aktines.blogspot.com/search/label/ΣΑΪΕΝΤΟΛΟΓΙΑ>
- <http://www.ppu.org.cy/arxeioeidiseis2010May1.html>
- <http://www.ppu.org.cy/arxeioeidiseis2010May4.htm>
- <http://www.ppu.org.cy/arxeioeidiseis2010May5.html>

Η φωνή των Πατέρων

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

✠ Αγίου Νικολάου Καβάσιλα ✠

Λόγος στην Πάνδοξον Κοίμησιν της Υπεραγίας Δεσποίνης
ημών και Παναχράντου Θεοτόκου

Αυτή είναι η αιτία να επαινείται ο,τιδήποτε επαινετό υπάρχει στους ανθρώπους. Αλλά η αιτία πάλι όλων των αγαθών που έχουμε είναι η ένωση με το Θεό. Κι αυτή όμως η ένωση στην Παρθένο οφείλεται. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο η πολυύμνητη πρέπει να θεωρήται η αιτία όλης της ωραιότητας και της μεγαλοπρέπειας και κάθε άλλου πράγματος που είναι άξιο να υμνείται μέσα στο ανθρώπινο γένος[...]

Γιατί και οι ιερείς και οι κριτές και όλοι οι προφήτες κι όσοι γενικώτερα από τους υπόλοιπους ανθρώπους ήσαν θεοσεβείς —από τους οποίους ήταν βέβαια δυνατόν να ελπίζη κανείς

πως θα έλθη κάποια καλύτερευση στο γένος—κανείς από όλους αυτούς δεν μπορούσε να βοηθήσει στο παραμικρό την ανθρωπότητα. [...]

«Έσκυψε, πράγματι, και κοίταξε πάνω στη γη και δεν βρήκε κανέναν που να σκέπτεται στα σοβαρά και να ζητή το Θεό». [...] Γιατί ήθελε βέβαια ο Θεός τη σωτηρία μας, σαν φιλόανθρωπος που είναι, αλλά δεν εύρισκε τους ανθρώπους εκείνους από τους οποίους θα μπορούσε ν' αρχίσει την προσφορά των δωρεών του κατά τρόπο δίκαιο. [...] Από τους ανθρώπους όλων των εποχών αυτή μόνη κατοίκησε στο θυσιαστήριο.

Και προσφέρθηκε σαν μια προπαρασκευαστική και καθαρτήρια θυσία πριν από το μεγάλο θύμα για το καλό όλου του γένους. [...]

Και ο Ιησούς βέβαια συμφιλίωσε απόλυτα τους ανθρώπους με τον Πατέρα πεθαίνοντας πάνω στο σταυρό. Ενώ η μακαρία, με το να προσφερθή στο Θεό, τόσο μπόρεσε να συμβάλει στην καταλλαγή, όσο χρειαζόταν για να φέρη τον κυβερνήτη ανάμεσα στους ανθρώπους, να κάνη αδελφό τους τον πρεσβευτή, αυτόν που επρόκειτο να έλθη για χάρη τους

και τους ανθρώπους μεγαλύνει και τον Θεό κινεί σε έρωτα προς το ανθρώπινο γένος, ελκύνοντάς Τον με το κάλλος της.[...] . Γιατί το αίμα της μακαρίας έγινε αίμα Θεού —πώς να το εκφράσω;

μπροστά στο Θεό [...] Γιατί όφειλε να ομοιωθή κατά πάντα με τους αδελφούς του, «ίνα ελεήμων γέννηται και πιστός αρχιερεύς τα προς τον Θεόν». Και αυτός βέβαια, όντας μέσα στη μια του υπόστασή και τα δύο: και αυτό που είμαστε εμείς και Θεός, έγινε το κοινό όριο καθεμιάς από τις δύο φύσεις. Είναι γι' αυτό και ένωση του Θεού με τους ανθρώπους και καταλλαγή και ειρήνη και έρωσ και ο,τιδήποτε άλλο οδηγεί προς αυτά. Ενώ η μακαρία με το να είναι από το ένα μέρος άνθρωπος, εφ' όσον καταγόταν από τους ανθρώπους, και να ταιριάζη από

το άλλο σε ό,τι αφορά την υπέροχη αρετή της μόνο με τον Θεό, αυτό και τους ανθρώπους μεγαλύνει και τον Θεό κινεί σε έρωτα προς το ανθρώπινο γένος, ελκύνοντάς Τον με το κάλλος της.[...] . Γιατί το αίμα της μακαρίας έγινε αίμα Θεού —πώς να το εκφράσω; [...]

Ήταν όμως ανάγκη η παναγία εκείνη ψυχή να χωρισθή από το υπεράγιο εκείνο σώμα. Και χωρίζεται βέβαια και ενώνεται με την ψυχή του Υιού της, με το πρώτο φως ενώνεται το δεύτερο. Και το σώμα, αφού έμεινε για λίγο στη γη, αναχώρησε κι αυτό μαζί με την ψυχή.

Γιατί έπρεπε να πέραση από όλους τους δρόμους από τους οποίους πέρασε ο Σωτήρας, να λάμψη και στους ζωντανούς και στους νεκρούς, να αγιάσει δια μέσου όλων την ανθρώπινη φύση και να λάβη αμέσως μετά τον αρμόζοντα τόπο. Το δέχθηκε έτσι για λίγο

ο τάφος, το παρέλαβε δε και ο ουρανός, αυτό το πνευματικό σώμα, την καινή γη, το θησαυρό της δικής μας ζωής, το τιμιώτερο από τους Αγγέλους, το αγιώτερο από τους Αρχαγγέλους. [...] Οι άνθρωποι είναι αδύνατον να ολοκληρώσουμε την ύμνησή Σου. Τόσο μόνο μπορούμε να Σε υμνήσουμε, όσο χρειάζεται για να αγιάσουμε τη γλώσσα και την ψυχή μας.

Από το «Η Θεομήτωρ», Κείμενο-Μετάφραση-Εισαγωγή-Σχόλια Παναγιώτης Νέλλας (+). Έκδ. 4η ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ, Αθήνα 1995.

Συμβαίνουν...

ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΟΥΡΚΙΑΣ - ΔΙΚΑΙΩΣΗ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Με μια ιστορικής σημασίας απόφασή του, το Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δικαίωσε το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως στην προσφυγή που είχε υποβάλει κατά της Τουρκίας σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς του Ορφανοτροφείου της Πριγκήπου.

Αναγνωρίζοντας σαφώς, νομική υπόσταση στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, το Δικαστήριο καταδίκασε την Τουρκία για παραβίαση του δικαιώματος προστασίας της ιδιοκτησίας και αποφάσισε, τελεσίδικα, ότι η κυριότητα του Ορφανοτροφείου της Πριγκήπου πρέπει να επανέλθει στο Πατριαρχείο και επιβάλλοντας στην Τουρκία την καταβολή 20.000 ευρώ για δικαστικά έξοδα και δαπάνες και επιπλέον 6.000 ευρώ για περαιτέρω περιουσιακή ζημιά.

Η τελεσίδικη απόφαση που γνωστοποίησε το Δικαστήριο, ανοίγει το δρόμο για τη διεκδίκηση περιουσιακών στοιχείων που έχουν υφαρπάξει οι τουρκικές αρχές, τόσον από το ίδιο το Οικουμενικό Πατριαρχείο όσον και από άλλα, μη μουσουλμανικά, θρησκευτικά ιδρύματα στην Τουρκία. Συνολικής έκτασης 23.255 τ. μ. το οικόπεδο, κείται σε λόφο της νήσου Πριγκήπου (Buyukada) στην Προποντίδα και περιέχει ένα πενταώροφο κτίριο και ένα δεύτερο βοηθητικό διώροφο. Το Ορφανοτροφείο προσέβαλε την ανωτέρω απόφαση τον Απρίλιο του 1997 ζητώντας ακύρωσή της, αίτημα το οποίο απερρίφθη από την τουρκική Διοίκηση.

ΙΤΑΛΙΑ: ΝΕΕΣ ΚΑΤΑΚΟΜΒΕΣ ΣΤΟ ΦΩΣ

Πριν λίγες εβδομάδες, στην περιοχή Φαμπρίτσιο Βισκόντι ανακαλύφθηκαν «οι αρχαιότερες απεικονίσεις με θέμα τους Αγίους Αποστόλους, που χρονολογούνται από τα τέλη του 4ου αιώνα», όπως ανακοίνωσε ο επικεφαλής των ανασκαφών. Οι νωπογραφίες των Πέτρου, Παύλου, Ανδρέα και Ιωάννη, ζωγραφισμένες στις αποχρώσεις του κόκκινου και της ώχρας, βρίσκονταν στο ταβάνι ενός μικρού νεκρικού θαλάμου στις κατακόμβες της Αγίας Θέκλας, σε απόσταση 500 μ. από τη βασιλική του Αγίου Παύλου εκτός των τειχών, μίας από τις τέσσερις μεγάλες βασιλικές της Ρώμης, όπου βρίσκεται το σκήνωμα του Αγίου Παύλου.

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Μία δυνατή ομολογία πίστης, το βιβλίο ενός από τους μεγαλύτερους επιστήμονες του κόσμου, τον Αμερικανό γενετιστή Francis Collins, παρουσιάστηκε σε ευάριθμο ακροατήριο στις 18/6/2010 στο Νέο Αμφιθέατρο του κεντρικού κτιρίου του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το βιβλίο του διάσημου επιστήμονα που δίνει μαρτυρία για την πίστη στο Θεό αποκρυσθύνοντας την υλιστική, αθεϊστική κοσμοθεωρία και καταδεικνύοντας την δυνατότητα συνδυασμού επιστήμης-πίστης, παρουσίασαν, ο κ. Στυλιανός Αντωνάρakis, διεθνούς φήμης γενετιστής στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης, ο κ. Νίκος Μοσχονάς, Καθηγητής Βιολογίας και Ιατρικής Μοριακής Γενετικής στο Πανεπιστήμιο των Πατρών και ο π. Νικόλαος Λουδοβίκος, Αναπλ. Καθηγητής στην Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης. Στο επόμενο τεύχος της Παρεμβολής θα υπάρχει αναλυτικότερο ρεπορτάζ από την εκδήλωση.

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ΚΑΤΑΦΘΑΝΕΙ ΤΟ ΝΕΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ GOOGLE

Στα «τέλη του φθινοπώρου» εκτιμά η Google ότι θα διαθέσει στους κατασκευαστές υπολογιστών το λειτουργικό σύστημα ανοιχτού κώδικα Chrome OS, το οποίο προορίζεται για φορητούς υπολογιστές και άλλες συσκευές που θα τρέχουν λογισμικό μέσω του Διαδικτύου. Οι υπολογιστές με Chrome OS θα βασίζονται στο Διαδίκτυο για να τρέξουν εφαρμογές γραφείου ή άλλα προγράμματα σε απομακρυσμένους διακομιστές, ή στο «υπολογιστικό νέφος» όπως ονομάζεται αυτή η προσέγγιση. Εκτός από το Chrome OS, η Google έχει αναπτύξει και το «ελαφρύ» λειτουργικό σύστημα Android που χρησιμοποιείται ήδη σε αρκετά μοντέλα κινητών τηλεφώνων.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΘΑΡΟΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ

Στην κορυφή των 20.000 ακτών της Ευρώπης που πληρούν τα μικροβιολογικά κριτήρια για ασφαλή κολύμβηση βρίσκονται οι παραλίες της Ελλάδας, μαζί με αυτές της Κύπρου, της Γαλλίας και της Πορτογαλίας, σύμφωνα με αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία αναμένεται να δημοσιοποιηθεί σύντομα. Η Ελλάδα, που αντιπροσωπεύει το 10% του συνόλου των ακτών της Ευρώπης, κατέλαβε φέτος τη 2η θέση ανάμεσα σε 49 κράτη, με 1η την Ισπανία, η οποία διαθέτει και τον μεγαλύτερο αριθμό παραλιών, και 3η τη Γαλλία.

Οι ελληνικές ακτές αντιπροσωπεύουν περίπου το 10% του συνόλου της Ευρώπης.

Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπίστωσε πολύ σημαντική βελτίωση της ποιότητας των ακτών σε όλη την Ευρώπη κατά την τελευταία 20ετία, καθώς τα ποσοστά κατάλληλων ακτών αυξήθηκαν κατά την περίοδο αυτή από 80% σε 96%. Τέλος, σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας «Το Βήμα», φέτος 421 ελληνικές παραλίες βραβεύτηκαν με γαλάζια σημαία. Η Κρήτη ξεχωρίζει και σε επίπεδο Περιφέρειας συνολικά με 97 γαλάζιες σημαίες. Ακολουθούν η Περιφέρεια Ρόδου με 33 σημαίες, Κέρκυρας με 35, Μυτιλήνης με 12, Ζακύνθου με 8, Σκιάθου με 8, Κεφαλλονιάς με 10 και Κω με 5 σημαίες.

ΠΕΖΟΔΡΟΜΗΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΑΡΤΗΡΙΩΝ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Το σχέδιο «Αθήνα-Αττική 2014», που μεταξύ άλλων προβλέπει τη μονοδρόμηση των οδών Αχαρνών και Πατισίων και την πεζοδρόμηση των οδών Πανεπιστημίου και Βασ. Όλγας, ανακοίνωσε πριν λίγες εβδομάδες η Υπουργός Περιβάλλοντος, θέτοντας σε προτεραιότητα περιοχές του κέντρου της Αθήνας, που είναι σημαντικές για τον ιστορικό, αισθητικό και λειτουργικό χαρακτήρα τους. Με την υλοποίηση του έργου επιτυγχάνεται η ενοποίηση Ζαπφείου και Εθνικού

Κήπου με τον αρχαιολογικό χώρο του Ολυμπίου, ενώ το Υπουργείο Υποδομών προετοιμάζει την πεζοδρόμηση της Πανεπιστημίου, με πρόβλεψη διέλευσης και σε αυτήν μέσω σταθερής τροχιάς, ώστε πολύ σύντομα να προκηρυχθεί διεθνής αρχιτεκτονικός διαγωνισμός.

Η πεζοδρόμηση της Πανεπιστημίου εντάσσεται στην ευρύτερη στρατηγική αποφόρτισης του κέντρου από το αυτοκίνητο και στην αποφασιστική ενίσχυση του ρόλου της δημόσιας συγκοινωνίας, με πρωταγωνιστή το τραμ, το οποίο προβλέπεται να συνεχίσει την πορεία του από την πλατεία Συντάγματος σε Πανεπιστημίου και Πατισίων. Επίσης προβλέπεται η μονοδρόμηση των οδών Αχαρνών και Πατισίων και η λειτουργία τους ως ζεύγος κινήσεων αντίθετης φοράς, ώστε να προκύψει χώρος για δημιουργία λεωφορείο-λωρίδων, διαπλάτυνση πεζοδρομίων και ποδηλατόδρομο.

Θέματα Πνευματικής Ζωής

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΩΣ ΑΓΙΟΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Ὁ ἄνθρωπος γεννᾶται ἔχοντας ἐντός του τὸ θέλημα τῆς γνώμης του, τὸ προσωπικὸ του θέλημα. Αὐτὸ τὸ θέλημα τῆς προσωπικῆς μας γνώμης μᾶς προτρέπει ἡ Ἐκκλησία νὰ τὸ προσαρμόζουμε στὸ θεῖο θέλημα· νὰ ὑπακούουμε δηλ. ἐκουσίως καὶ αὐτοπροαιρέτως στὶς ἐντολὲς τοῦ Χριστοῦ, οἱ ὁποῖες ἐκφράζουν τὸ αἰώνιο καὶ ἀμετάβλητο θέλημα τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴν κτίση ὁλόκληρη. Ἡ ὑπακοὴ αὐτὴ πρέπει νὰ γίνεται ἐξ ἀγάπης: «ἐὰν ἀγαπᾶτε με τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε» (Ἰω. 14: 15).

Ἡ προσαρμογὴ τοῦ δικοῦ μας προσωπικοῦ θελήματος στὸ θεῖο θέλημα χαρακτηρίζεται στὴν ἀσκητικὴ γραμματεία τῆς Ἐκκλησίας μας ὡς «θυσία» καὶ «ἐκκοπὴ» τοῦ ἰδίου θελήματος. Ὁ χριστιανός, δηλ. διὰ τῆς ἀσκήσεως, μαθαίνει νὰ κόπτει, νὰ θυσιάζει, τὸ θέλημά του γιὰ νὰ πραγματώνεται στὴν ζωὴ του τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος μᾶς δίδαξε ὅτι ἡ ὑπακοὴ στὸ θέλημά Του ὁμοιάζει μὲ μία θυσίαν καὶ ἕναν θάνατο. «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν» (Μαρκ. 8: 34). Οὐδεὶς εἶναι εὐθετος στὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἐὰν «οὐ μισεῖ ... τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν» (Λουκ. 14: 26). Ἡ νέκρωσις τοῦ ἰδίου θελήματος εἶναι σταυρὸς γιὰ τὸν ἄνθρωπο: «ἐν καιρῷ βαθείας καὶ τελείας εἰρήνης οὐδὲν ἕτερον ἐπληροφόρηται εἶναι σταυρὸν καὶ θάνατον, εἰ μὴ τὴν παντελεῖ τοῦ ἰδίου θελήματος νέκρωσιν»¹.

Μὲ τὴν ἐκκοπὴ τοῦ ἰδίου θελήματος ἀναγνωρίζει ἐμπράκτως ὁ πιστὸς χριστιανὸς ὅτι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ (κι ὄχι τὸ δικό του) εἶναι τὸ πλέον κατάλληλο γιὰ τὴν περίπτωσή του καὶ γιὰ τὴν συγκεκριμένην ζωὴ του. Ἐπίσης, ἐμπιστεύεται τὴν θεῖαν πρόνοιαν, ἀκόμη καὶ στὶς περιπτώσεις κατὰ τὶς ὁποῖες τὰ

πράγματα ἔρχονται ἀντίθετα μὲ τὸ θέλημά του (ἀσθένειες, ἀντιξοότητες, δυσκολίες). «Τότε γὰρ βλέπει τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ μὴ ἔχουσα μῶμον (=ψεγάδι), ὅταν καταλείψῃ τὸ ἴδιον θέλημα· ὅταν δὲ συμπεισθῇ τῷ ἰδίῳ θελήματι, οὐ βλέπει ἄμωμον τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ... Πῶς γὰρ ἔχει ἀνασχέσθαι τινὸς (=νὰ ἀνεχθεῖ κάποιον) ἢ πεισθῆναι οἰαδήποτε συμβουλίᾳ ὁ κρατῶν τὸ ἴδιον θέλημα;»².

Αὐτὴ ἡ ἐκκοπὴ τοῦ ἰδίου θελήματος καθιστᾷ ἀκόμη τὸν ἄνθρωπο ταπεινὸ καὶ ἀνεκτικὸ ἀπέναντι στοὺς συνανθρώπους του· δὲν ἐπιθυμεῖ οἱ ἄλλοι νὰ συμμορφώνονται μὲ τὶς δικές του ἐπιθυμίες καὶ θελήματα, ἀλλὰ ἀνέχεται νὰ ἐπικρατοῦν οἱ ἐπιθυμίες καὶ τὰ θελήματα τῶν ἄλλων, μὲ τὴν προϋπόθεση, βέβαια, ὅτι αὐτὲς δὲν ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ θεῖο θέλημα, δὲν ὀδηγοῦν σὲ ἁμαρτία ἢ αἵρεση. Ἐτσι ὁ χριστιανὸς προσαρμόζεται στὰ πράγματα: «Οὐ γὰρ θέλεις τὰ πράγματα γίνεσθαι ὡς θέλεις, ἀλλὰ θέλεις ὡς γίνεται, καὶ οὕτως εἰρηνεύεις μετὰ πάντων, ταῦτα μέντοι ἐν οἷς οὐκ ἔστι παράβασις ἐντολῆς Θεοῦ ἢ Πατέρων»³.

Ἡ ἐπιμονὴ στὸ ἴδιο θέλημα, στὸ νὰ γίνεται δηλ. τὸ δικό μας, διαμορφώνει ἀνθρώπους ἐγωιστὲς καὶ ὑπερηφάνους. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ σύγκρουσις τῶν ἀνθρώπων συχνὰ προέρχεται ἀπὸ τὴν σύγκρουσις τῶν δύο ἐγωισμῶν, τῶν δύο θελημάτων. Ὁ ἄνθρωπος, μιμούμενος τὸν πατέρα τοῦ ἐγωισμοῦ διάβολο, ἀρνεῖται νὰ ὑποταχθῇ στὸ θέλημα τοῦ ἄλλου, θεωρῶντας ὅτι μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ὑποβιβάζεται. Τὴν ἀντίθετη ἀποψὴν διδάσκει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, προτρέποντας, «τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι (=νὰ θεωροῦμε ὅ ἕνας τὸν ἄλλον) ὑπερέχοντας ἑαυτῶν (= ὅτι εἶναι

ἀνώτεροι ἀπὸ ἐμᾶς)» (Φιλ. 2: 3).

Ἡ ἐποχὴ μας ἀναπτύσσει στὰ ἐπὶ μέρους ἄτομα ἕναν ὑπερφύλο ἐγωισμό, ἥδη ἀπὸ τὴν παιδικὴ ἡλικία. Γι' αὐτὸ καὶ καθίσταται δύσκολη ἡ μείωσις ἕως ἐξαφανίσεως τοῦ δικοῦ μας θελήματος. Σημειώνει σχετικῶς ὁ ἅγιος Δωρόθεος: «Ὁ μὴ ἔχων ἴδιον θέλημα, πάντοτε τὸ ἴδιον ποιεῖ· ἐξότου (=ἐφόσον) γὰρ ἴδιον οὐκ ἔχει, εἴ τι δ' ἂν καὶ γένηται (=ὅτι-δήποτε κι ἂν συμβεῖ), ἀναπαύει αὐτόν, καὶ εὐρίσκεται πάντοτε τὸ ἴδιον ποιῶν. Οὐ γὰρ θέλει τὰ πράγματα γίνεσθαι ὡς θέλει, ἀλλὰ θέλει ὡς γίνεται»⁴.

Ὁ ἴδιος ἀσκητικὸς Πατὴρ μᾶς συμβουλεῖ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο μποροῦμε σταδιακῶς νὰ ἐκκόψουμε τὸ δικό μας θέλημα: «δύναται δέ τις εἰς μικρὸν διάστημα κόψαι δέκα θελήματα, καὶ λέγω πῶς· Περιπατεῖ τις μικρὸν καὶ βλέπει τί ποτε, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ λογισμὸς· Πρόσχες ἐκεῖ, καὶ λέγει τῷ λογισμῷ· Ὅντως οὐ προσέχω, καὶ κόπτει τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ οὐ προσέχει. Πάλιν εὐρίσκει τινὰς λαλοῦντας, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ λογισμὸς· Εἰπέ καὶ σὺ τὸδε τὸ ῥῆμα, καὶ κόπτει τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ οὐ λέγει ... οὕτως κόπτων κόπτων εἰς συνήθειαν ἔρχεται τοῦ κόπτειν, καὶ ἐκ τῶν μικρῶν ἄρχεται καὶ τὰ μεγάλα μετὰ ἀναπαύσεως κόπτειν, καὶ οὕτως λοιπὸν ἔρχεται μήτε ἔχει ὅλως θέλημα, ἀλλ' εἴ τι δ' ἂν γένηται ἀναπαύει αὐτόν, ὡς ὅτι αὐτοῦ ἐστὶ. Καὶ αὐτοῦ μὴ θέλοντος ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, εὐρίσκεται πάντοτε ποιῶν αὐτό. Ὁ γὰρ ἴδιον οὐκ ἔχει, ἕκαστον γινόμενον ἴδιον αὐτοῦ ἐστὶ. Καὶ οὕτως εὐρίσκεται, ὡς εἵπομεν, μὴ ἔχων προσπάθειαν, καὶ ἐκ τῆς ἀπροσπαθείας, ὡς εἵπον, ἔρχεται εἰς τὴν ἀπάθειαν»⁵.

Ι.Κ.Αγγελόπουλος

1 Συμεὼν Ν. Θεολόγου, *Κατηχήσεις*, Κ' (Ἔργα, τόμ. Α', σ. 274).

2 Ἀββᾶ Δωροθέου, *Διδασκαλίας*, Ε' (Ἔργα Ἀσκητικά, σ. 172).

3 Ἀββᾶ Δωροθέου, *Ἐπιστολαί*, Β' (Ἔργα Ἀσκητικά, σ. 402).

4 Ἀββᾶ Δωροθέου, *Ῥήματα διάφορα*, 12 (Ἔργα Ἀσκητικά, σ. 432).

5 Ἀββᾶ Δωροθέου, *Διδασκαλίας*, Α' (Ἔργα Ἀσκητικά, σ. 102).

Δραστηριότητες

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

Κυριακή 30 Μαΐου

Λήξη δραστηριοτήτων της χρονιάς με την Εκδήλωση για τα 20 χρόνια της «Παρεμβολής»: «ΚΥ-ΠΡΟΣ, πατρίδα πληγωμένη.»

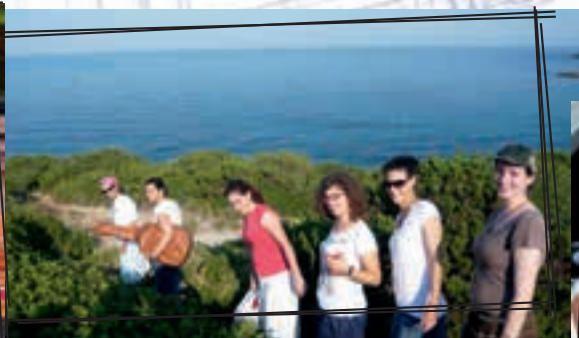
Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές, αντίστοιχα, είχαμε την ευκαιρία να συναντηθούμε μια τελευταία φορά πριν την καλοκαιρινή κατασκήνωση! Μιλήσαμε για τις τελευταίες λεπτομέρειες της κατασκήνωσης και είδαμε φωτογραφίες από τα περασμένα καλοκαίρια! Τελευταία ευκαιρία για όσους ξέχασαν να δηλώσουν συμμετοχή!

Παρασκευή 25 Ιουνίου και Δευτέρα 28 Ιουνίου

8 - 17 Ιουλίου

Κατασκήνωση για τις φοιτήτριες στη Βράωνα και στις Σπέτσες

Μέσα στη ζέση του Ιουλίου κι αμέσως μετά την ταλαιπωρία της εξεταστικής, μια όαση δροσιάς και ξενοιασιάς μας περιμένει! Η όμορφη κι αγαπημένη μας Βράωνα για 6 μέρες και για άλλες 4 μέρες εν συνεχεία το πανέμορφο και ιστορικό νησί των Σπετσών. Εκεί το παραδοσιακό σπίτι του αείμνηστου Αλεξ. Βάμβα, κάτω από τη σκέπη των Αγίων Πάντων θα μας προσφέρει τη φιλοξενία του, όπως και τις προηγούμενες φορές.

28 Ιουλίου - 5 Αυγούστου

Κατασκήνωση για τους φοιτητές στις Σπέτσες

Μία μοναδική ευκαιρία...

...για να ξεκουραστούμε μαζί μετά την εξεταστική!

...για να ζήσουμε λατρευτικές και πνευματικές ευκαιρίες!

...για να επικοινωνήσουμε, να συζητήσουμε και να «τα πούμε» μεταξύ μας!

...για να σχεδιάσουμε μαζί τη δράση του χειμώνα!

ΒΙΒΛΙΟ- παρουσιάσεις

Ernesto Cardenal «Αγάπη, η χαραμάδα της αιωνιότητας»

Εκδ. έν πλῶ, 2010

Αναμφίβολα, ρίχνοντας μια ματιά και μόνο στο βιογραφικό του συγγραφέα του βιβλίου αυτού, ο αναγνώστης γεμίζει με προσδοκίες και προδιαθέτει τον εαυτό του για ένα πολλά υποσχόμενο πόνημα. Πράγματι, ο Ernesto Cardenal θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους ποιητές της εποχής του παγκο-

σμίως και μάλιστα προτάθηκε ως υποψήφιος για το βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας.

Το συγκεκριμένο έργο πραγματεύεται την έννοια της αγάπης σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής μας. Αν και ως θέμα, μπορεί να φαίνεται κοινότυπο και χιλιοειπωμένο, ο συγγραφέας καταφέρνει να το προσεγγίσει με το δικό του μοναδικό τρόπο και να το παρουσιάσει μέσα από μια νέα ενδιαφέρουσα οπτική γωνία.

Ήδη από την αρχή του βιβλίου, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην αγάπη που συναντάται μεταξύ όλων των πραγμάτων στη φύση και μας περικυκλώνει. Με έναν λόγο καθαρό και απολύτως παραστατικό, ζωντανεύουν διάφορες εικόνες από τη φύση που μας δείχνουν ότι κάθε ζωντανή αλλά και άψυχη ύπαρξη μέσα στον κόσμο ενώνονται, βρίσκονται σε **άμεση** επαφή μεταξύ τους, ανεξαρτήτως χρόνου και αποστάσεως που μεσολαβεί. Κι' αυτό συμβαίνει, γιατί όλα μέσα στο σύμπαν μας είναι δημιουργήματα και εκδηλώσεις της αγάπης του Θεού και πάλλονται με την ίδια λαχτάρα και αναζήτηση του πλάστη τους.

Και ο ίδιος ο Θεός είναι Αγάπη. Και αυτή η αγάπη μεταξύ των τριών προσώπων της Αγ. Τριάδας είναι που κάνει **μία** την θέληση και ενέργεια του Θεού. Και τα δημιουργήματά του είναι αυτή η «έκρηξη» της αγάπης του Θεού στην πραγματικότητα!

Γι' αυτό και εμείς είμαστε φτιαγμένοι από αγάπη, όμως είμαστε και αγάπη στην ουσία μας,

γιατί είμαστε **εικόνες**, καθρέφτες του Θεού. Και όσο πιο πολύ του μοιάζουμε τόσο πιο πολύ αγαπάμε, με μια αγάπη άπειρη που δε χορταίνει με υλικά αγαθά.

Όλη η ανθρωπότητα, λοιπόν, είναι ένα σύνολο που δουλεύει αρμονικά. Καθετί σε αυτό είναι ένα «μήνυμα αγάπης» που στέλνει ο Θεός, μια κλήση που μας προσκαλεί να τον αναζητήσουμε και να τον ανακαλύψουμε.

Όπως φαίνεται καθαρά μέσα από όλο το βιβλίο, κάθε ον στην πραγματικότητα υπάρχει και **διψά** για αγάπη. «Και επειδή καθετί είναι ατελές "τεντώνεται" για να φτάσει την τελειότητα», το Θεό δηλαδή, που είναι η τέλεια και άπειρη Αγάπη. Και όλη αυτή η αναζήτηση της αγάπης φανερώνεται γύρω μας από τα πρόσωπα των ανθρώπων μέχρι το πιο μικρό και φαινομενικά ασήμαντο πλάσμα.

Συνοψίζοντας, μπορούμε να πούμε ότι ο συγγραφέας καταφέρνει να αποτυπώσει μια σαφή εικόνα της πλάσης του Θεού, αλλά και του ίδιου μας του εσωτερικού κόσμου και να αναπροσδιορίσει με ένα λόγο απλό και παραστατικό τις πραγματικές μας σχέσεις. Έτσι, πιστεύω ότι ο αναγνώστης μέσα από τις γραμμές του βιβλίου «Αγάπη, η χαραμάδα της αιωνιότητας» έχει τη δυνατότητα να ανακαλύψει αλήθειες, να στοχαστεί, αλλά και να περιηγηθεί με τη φαντασία του, αφού ο λόγος του βιβλίου ρέει ευχάριστα και φυσικά!

Επιμέλεια:

Ελένη Ατματζίδου
φοιτ. Ιατρικής Αθηνών

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ

Χ.Φ.Ε. 2010

ΑΘΗΝΑ

Φοιτητών → Σπέτσες:
28 Ιουλίου - 3 Αυγούστου
Φοιτητριών → Βραώνα - Σπέτσες:
8 - 17 Ιουλίου

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Φοιτητών → Ελαφίνα:
1 - 3 Οκτωβρίου
Φοιτητριών → Ελαφίνα:
6 - 8 Οκτωβρίου

ΠΑΤΡΑ

Φοιτητών → Ρίζα Ναυπακτίας:
6 - 8 Αυγούστου
Φοιτητριών → Ρίζα Ναυπακτίας:
9 - 11 Αυγούστου

ΛΑΡΙΣΑ

Φοιτητών → Στόμιο Λαρίσης
5 - 7 Αυγούστου
→ Άγιον Όρος
1 - 3 Νοεμβρίου

ΚΛΕΙΣΤΟ ΕΝΤΥΠΟ - ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 868 - ΚΩΔΙΚΟΣ 5475
Χριστιανική Φοιτητική Ένωση, Καρύται 14 - 105 61 Αθήνα

